

NOVOTEHNA DISKONT

PRODAJA TEHNIČNEGA BLAGA
IN GRADBENEGA MATERIALA
NOVO MESTO, LJUBLJANSKA C. 26
TELEFON: (068) 321 434

DOLENJSKI LIST

Št. 33 (2296) • Leto XLIV • Novo mesto • četrtek, 19. avgusta 1993 • Cena: 85 SIT

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

Gre nam za prihodnost Slovenije

S 5. tabora slovenske ljudske stranke v Trebnjem - SLS ponuja alternativni program - Ostra kritika Drnovškove vlade - Podobnik podpira Janšo glede afere

TREBNJE - "Z neprimernim reševanjem gospodarskih vprašanj se še povečuje teža nerešenih tako imenovanih nacionalnih vprašanj. Množica lahko miselno podeljenih državljanstev pomeni resno socialno in nacionalno grožnjo, če se te problematike ne bomo v polni meri pravočasno zavedeli. Slovenska ljudska stranka (SLS) bo usmerila svojo energijo za čimprejšnjo spremembo zakona o državljanstvu", je poudaril predsednik SLS Marjan Podobnik na nedeljskem 5. taboru SLS v Dolenji Nemški vasi pri Trebnjem.

Podobno, kot so že dan poprej ugotavljali na okrogli mizi v Treb-

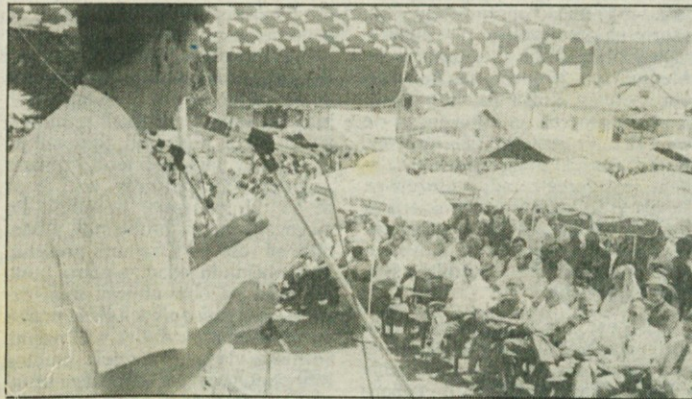
• Prvak slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle je v krajšem pozdravnem nagovoru pozval k večji politični enotnosti sorodnih strank, saj brez 51 odst., se pravi večine v parlamentu, ne gre. Ironično je pripomnil, da je "Demos moral razpasti, ker mu je dobro kazalo". Predsednik socialdemokratske stranke Slovenije Janez Janša, ki je bil deležen najbolj toplega sprejema pri številnem občinstvu, je povedal, da je bilo kmetstvo edini nekompromitirani sloj, ki ni bil potegnut v delitve oblasti. Glavna bremena prehoda v normalno stanje po Janševem mnenju naj ne bi nosili tisti sloji, ki so bili najbolj zatirani že v minulnem enopartijskem sistemu. Janša je dejal, da je bila velika napaka, ker je Demos razpadel.

njem, kjer so razčlenili alternativni program SLS, da je za Slovenijo liberalistična politika, kakšno vodi sedanja Drnovškova vlada, povsem nesprejemljiva, je to posebej poudaril slavnostni govornik. Podobnik je opozoril, da SLS vztraja pri oblikovanju Slovenije kot pravne države, kar pa po njegovem v sedanjem trenutku Slovenija še ni. V SLS ne pristajajo na ocene, da je razčiščevanje t.i. afer tisto, kar škoduje Sloveniji ali celo zmanjšuje njen ugled. Sloveniji škoduje edino dosedanje neuspešno razčiščevanje vseh afer, kar je v prvi vrsti posledica vztrajnega oviranja.

"Strinjam se z oceno obrambnega

ministra Janeza Janše, ki jo je dal v zvezi s preiskavo ob mariborskem odkritju orožja, namreč, da je velik problem v nereformiranem pravosodnem sistemu," je dejal Podobnik in dodal, da so postopki ob vseh obravnavanih aferah pokazali, da brez učinkovitega tožilstva in finančne policije, ki pa je sploh še nimamo, ne moremo pričakovati hitrejših odločitev sodišč.

Marjan Podobnik je povedal, da

MNOŽIČNOST - Med 6000 glavo množico, za katero so pripravili pester kulturni spored, je bilo tudi veliko gostov iz zamejstva. Številni izmed teh so bili dopolnjeni na veliki šmarni pri maši v romarski cerkvi na Zaplazu nad Čatežem, bili so na obiskih na kmetijah in si ogledali nekatere kulturnogodovinske znamenitosti v trebnjski občini. Pred slavnostnim govornikom Marjanom Podobnikom (na posnetku) je zbrane na taboru najprej pozdravil predsednik trebnjske vlade Jože Rebolj, predsednik podružnice SLS Trebnje Tone Strah in poslanec Alojz Metelko (več o njegovih pobudah na kmetijski strani!). Predsednik SKZ Trebnje Božo Kravcar in predsednik SKZ Radovljica Milan Pohar, ki je pripravil 4. tabor, sta družno dvignila prapor, Gorenjci so Trebnjem izročili kropskega petelina, Dolenjci pa gostom prešo. (Foto: P. P.)

PAVEL PERC

V negotovosti je zaposlitev nad 8.000 ljudi

Na Dolenjskem še 21
prijav za stečaj - Pobot

NOVO MESTO - Število podjetij, ki imajo v posameznem mesecu več kot pet dni blokiran žiro račun, se je v poldrugi letu na Dolenjskem skorajda podvojilo. Medtem ko je bilo lani marca in aprila na območju novomeške, trebnjske, metliške in črnomaljske občine okrog 60 takih podjetij, jih je po podatkih novomeške podružnice SDK zdaj okrog sto. Število se je zadnje mesece ustalilo. V juliju je 101 pravna oseba imela 1,14 milijarde tolarjev blokacije, v podjetjih z blokiranimi računi pa je delalo 8.218 ljudi.

Zadnjega julija je kar 57 podjetij s skupno 2.793 zaposlenimi izpolnjevalo zakonske zahteve za prijavo za uvedbo stečajnega postopka. To so tiste delovne organizacije, ki so bile plačilno nezmožne 60 dni neprekinjeno ali pa 60 dni prekinjeno v preteklih 75 dneh, oz. tiste, ki so imele blokiran žiro račun neprekinjeno 90 dni ali 90 dni s prekinitvami v preteklih 120 dneh. Za 21 pravnih oseb je podružnica SDK tudi v resnici prijavila stečaj pri sodišču.

Bolj razveseljujejo so rezultati zadnjega pobota obveznosti in terjatev, ki je bil 31. julija izveden že sedmič letos. Na območju ožje Dolenjske in Bele krajine se je pobota udeležilo 152 pravnih oseb, ki so skupno prijavile 1.718 milijonov tolarjev neporavnanih obveznosti. Skupno je bilo poravnanih 328 milijonov tolarjev, kar je skoraj petino vseh medsebojnih obveznosti, to pa lahko štejemo za lep uspeh.

M. L.

HE VRHOVO SINHRONIZIRANA NA OMREŽJE

VRHOVO — Državni sekretar za energetiko Boris Sovič je v torek okoli poldneva s pritiskom na gumb v komandni sobi HE Vrhuvo sinhroniziral novozgrajeno elektralno na omrežje. Preizkus sinhronizacije prve HE v spodnjessavski verigi, ki ima nazivno moč 34,2 megavata in ki so jo namesto predvidenih 36 mesecev, predvsem zaradi pomanjkanja denarja, gradili dvakrat dlje, je uspela. HE Vrhuvo je stala po besedah direktorja izgradnje HE inž. Alojza Nučiča okrog 151 milijonov mark, če pa bi pristihli še interkalarni obresti pa še kakšnih 50 milijonov mark več. Nučič je posebej poudaril, da ta preizkus sinhronizacije še ni nobeno poskusno obratovanje, ampak bodo le »testirali stroje in HE Vrhuvo vzdrževali v kondiciji.« Da bo HE dobila obratovalno dovoljenje bo preteklo še precej časa, vsaj dve leti, ko naj bi uspeli po zagotovilih energetikov Savo očistiti za en kakovostni razred, kar je eden temeljnih pogojev lokacijskega načrta oz. dovoljenja HE Vrhuvo. Več prihodnjic!

SPET POLETNI VEČERI NA KAPITLJU

NOVO MESTO - Po daljšem premoru se bodo spet pričele kulturne prireditve. Novomeški poletni večeri 93. V petek, 20. avgusta, ob 20. uri bo imel v atriju kapiteljske proste koncert Pihalni orkester Videm Krško. Vstopnice je moč dobiti v predprodaji v sprejemni pisarni Doma kulture v Novem mestu še danes in jutri od 9. do 15. ure in v atriju eno uro pred koncertom. Prireditve so tokrat sponzorirali Krka, tovarna zdravil Novo mesto, zavarovalnica Tilia, Komunala Novo mesto in novomeški izvršni svet.

SEMINAR ZA PIHALNE ORKESTRE

NOVO MESTO - Od petka, 20. avgusta, pa do nedelje, 22. avgusta, bo v Novem mestu trajal seminar za pihalne orkestre Dolenjske in Bele krajine. Seminar bo imel dve temi, in sicer dirigiranje, ki jo bo vodil Antun Poljanec, drugi dirigent pihalnega orkestra slovenske policije, in tolkala, ki jo bo vodil prof. Josip Mihelčič. Udeleženci seminarja bodo sestavili tudi mladinski pihalni orkester, ki bo pokazal svoje znanje v nedeljo, 22. avgusta, ob 18. uri na vrtu gostilne Andreja Jakšeta na Drski.

NUKLEARKA V JULIJU

KRŠKO - Nuklearna elektrarna Krško je po daljši zaustavitvi konec julija spet začela obratovati. V tem mesecu je dosegla 6,96-odstotno razpoložljivost in 1,25-odstotno izkoriščenost. Proizvedla je 5776 megavatin ur električne energije in pri tem ni segrevala reke Save bolj, kot je dovoljeno. Tudi tekočinski in plinski izpusti so bili v dovoljenih mejah.

A. B.

Gospodarstvo je izmozgano

Nespodbudno poslovanje dolenjskega gospodarstva v prvem polletju - 3.1 milijarde tolarjev izgube

NOVO MESTO - Dolenjsko gospodarstvo bo moralo narediti korenite pozitivne premike, če se hoče izklopiti iz nezavidljivega stanja, kakršno kažejo podatki o poslovanju v prvem letošnjem polletju. Kronična nelikvidnost ogroža nadaljnje delovanje vedno večjega števila firm in njihov obstoj. Tako sliko kaže analiza rezultatov poslovanja in finančnega stanja dolenjskega gospodarstva, ki jo je naredila novomeška SDK na podlagi podatkov 867 periodičnih obračunov za letošnje prvo polletje.

Pri veliki zadolženosti in obremenjenosti gospodarstva z obrestmi, še vedno visoki inflaciji, padcu industrijske proizvodnje, nelikvidnosti in drugih problemih in težavah ni čudno, da končni seštevek kaže izgubo. In ta nikakor ni majhna, saj znaša dobre 3,1 milijarde tolarjev, medtem ko bruto dobiček znaša 830 milijonov, akumulacija pa 688 milijonov tolarjev. Seveda tako majhna akumulacija ne daje možnosti za večje naložbe in oživljanje gospodarskih dejavnosti. Z izgubo je poslovalo kar 237 pravnih oseb.

Že tako majhen prihodek gospodarstva je prekomerno obremenjen z izdatki za javno porabo in plače. O kakršnem koli razbremenjevanju gospodarstva ni moč govoriti. V strukturi vseh virov je najhitreje kopnel družbeni kapital. Poznavalci opozarjajo, da je treba čim prej izpeljati tudi lastninjenje družbenih podjetij.

A. B.

Niti petkratno zalivanje ni rešilo hmelja

V nedeljo začeli obirati
savinjski golding

NOVO MESTO - "Letos je pridelek hmelja zelo slab, saj cenjujemo, da bo za približno 30 od 40 odst. manjši kot običajno. Glavni krivec so predvsem nenormalno visoke temperature že od maja naprej in pomanjkanje padavin v času rasti, saj jih je padlo le 250 mm, kar je za dobro letino hmelja trikrat premalo," je povedal Herman Mlakar, direktor poslovne enote lastna proizvodnja v Kmetijski zadrugi Krka.

Hmeljarji so hmelj petkrat zalivali, vendar tudi to ni dosti pomagalo. Suša je naredila svoje in rastlina je letos doživela šok. Na 36 ha imajo posajene tri sorte hmelja: savinjski golding, bobek in avrora. Največ je avrore (25 ha), ki je bo približno 1400 kilogramov na hektar. Obiranci hmelja so priložnostni delavci, predvsem domačini iz okolice Sentjerneja. Zaenkrat jih je dovolj, z obiranjem pa bodo končali do 5. septembra.

In kakšen je odkup? Gre za komisionarsko prodajo prek Hmezada import - eksport Zalec po sistemu predprodaje. Prek 95 odst. pridelka bo šlo v tujino, ostanek pa bo za domače potrebe.

L. MURN

Po prehodni osvežitvi bo
konec tedna spet sončen in
vroč.

Danes v Dolenjskem listu

- na 2. strani:
 - Zaskrbljeni za svojo prihodnost
- na 3. strani:
 - Vlada naj zaščiti stalež krav
- na 4. strani:
 - Vodovodna hrbtnica še ni suha
- na 5. strani:
 - Podjetneži ne potrebujejo pomoči?
- na 6. strani:
 - Delajo za dr. Drnovška in Jelcina
- na 7. strani:
 - Nadškofija hoče nazaj Mokrice
- na 9. strani:
 - Twingo — širokogrudni malček
- na 10. strani:
 - Pred sto leti predor pod Sv. Ano

ZNANI SLOVENC NA OTOČCU - V soboto popoldne se je v organizaciji Krke Zdravilišča na otočnem kopališču zbralo šest znanih Slovencev. Televizijska zvezdnika Kluba Klobuk Meta in Robert, novinar Slovenskih Novic Niko Lapajne, ministrica Jožica Puhar, nekdanji novomeški župan in zdajšnji sekretar za promet Marjan Dvornik ter pevec Miran Rudan so najprej vrgli trneke v vodo, pri čemer je imela pravo srečo le ministrica, ki je ujela ribo kapitalo - platnico. Kasneje, pri lokostrelstvu, je bil najboljši Robert, takoj za njim pa Marjan Dvornik, ki je edini zadel "čisto petico". Najbolj zanimivo pa je bilo pri kuhanju golaža, kjer so se, kot so povedali obiskovalci prireditve, ki so ga tudi poizkusili, odrezali prav vsi. (Foto: Jerca Božič)

Kaj delamo iz sebe?

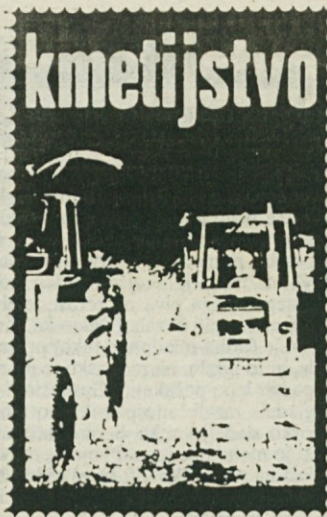
Pisatelj Peter Božič, in ne samo on, je čedalje bolj prepričan, da v Sloveniji potrebujemo samo še eno parlamentarno komisijo, tako, ki bi jo sestavljali psihiatri. Duševno zdravje je tisto, kar nam ta čas najbolj manjka, da bi se otresli politike, za katero je značilna bolesta slaba, preganjavnica, aferaštvo, nezaupanje v vse in vsakogar. Podoba je, kot da ne vemo, kaj bi s svobodo. Izginjajo osnovna merila, kaj je prav in kaj je demokracija. Obrambni minister se oblastno vmešava v sodstvo in ga priporoča nadomestiti s parlamentarno komisijo (ali morda v naslednji fazi celo z naglim vojaškim sodiščem?), potem pa se skuša izvleči, da je grajal samo prepočasnost sodnih mlinov...

Dežela pa še naprej leze v vse večjo stisko. Namesto s temeljnimi življenjskimi problemi se izvoljeni (ali postavljeni) predstavniki ljudstva ukvarjajo sami s seboj, z aferami in starimi računi in zamerami. Na pohodu so juristi in pravičniki, ki se ta vroči avgustovski čas oddihujejo in krepijo za nove spopade. Ljudstvo pa živi svoje življenje in bije svoj boj za obstanek. V deželi poteka kruta socialna diferenciacija, več se vojska podpirancev, na enega zaposlenega pridejo že trije odvisni ljudje. Projekt 100.000 novih delovnih mest, ki ga je v predvolilnem boju napovedovala Zdržena lista, druge stranke zasmehujejo, ker je pač obljuba "prebarvanec", namesto da bi ga podprle in sprejele kot nadstrankarski program, vreden organiziranega truda vse Slovenije. Res, kaj delamo iz te naše lepe dežele, kaj delamo iz sebe?

MARJAN LEGAN

Na Pokleku so krajani iz teh krajev, kjer naj bi bili dve "najprimernejši lokaciji" za odlagališče NSRAO, pripravili kulturno-zabavni protestni shod

Št. 33 (2296) 19. avgusta 1993

V SOBOTO TEKMA DOLENJSKIH ORAČEV

NOVO MESTO - V soboto, 21. avgusta, bo na posestvu Srednje kmetijske šole Grm v Srebrničah tradicionalno tekmovaljevanje v oranju, na katerem bodo izbirali regijske predstavnike za državno prvenstvo. Udeležence svetovnega prvenstva Janez Miklič bo ob tej priložnosti demonstriral pravilno oranje.

SAD ŠT. 7-8

KRŠKO - V običajnem obsegu je izšla dvojna številka revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo. V njej piše inž. Jurij Mamilović o italijanskih izkušnjah v pridelovanju češenj, inž. Alojz Pirč o pridelovanju kakija v notranjosti Slovenije, inž. Ivan Kodrič o pridelovanju breskev in nektarin, mag. Gabrijel Seljak o škodljivih škrlatih na vinski trti ter inž. Janez Valdhuber o skladiščenju usteklenjenega vina. Urednik inž. Peter Jankovič v uvodniku komentira pričakovanja sadjarjev in vinogradnikov v letošnji jeseni: suša krizo v sadjarstvu in vinogradništvu še dodatno pogloblja, zato so pričakovanja prejšnjega optimistična.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Pri Dželadinju so bile ta ponedeljek cene take: banane 99 tolarjev, kivi 250, grozdje 220, naktarine 220, slive 150, breskve 80, krompir 50, čebula 80, paradižnik 80, korenček 80, paprika 80 do 150, zelje 90 in hruške 120 tolarjev. Pri Sadnju in zelenjavi: cvetača 170, čebula 120, paprika 150, solata 200, paradižnik 90, banane 80, breskve 90, slive 210 in jabolka 100 tolarjev. Pri branjevkah so bile cene naslednje: paradižnik 100, pesa 70, jajčka 15, čebula 100, korenček 90, kumarice za vlaganje 150, jabolka 80, beskeve 90 in fižol 200 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni sejmu so prodajalci pripeljali 220 do tri mesece starih prašičev in 49 starejših. Mlažjih so prodali 98 po 270 do 300 tolarjev, starejših pa 27 po 180 do 200 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Evropa odklanja goveji loj

Ko so kmetje slišali, da v nekaterih slovenskih klavnicah že ocenjujejo govedo in prašiče po novih, ostrejših evropskih merilih, so zagnali hrup, vendar prezgodnji. Klavnice resda ocenjujejo žival oz. meso po novem, vendar ga plačujejo po starem, to je po še veljavnem JUS standardu EC 1.022 in po pravilniku o kakovosti zaklanih prašičev. "Evropsko" ga torej ocenjujejo le poskusno, da bi ugotovili, kako bo novost vplivala na ceno.

Sedanji JUS standard velja že od leta 1978 in bi bil zastarel in neprimeren, četudi ne bi bilo vmes junija 1991, ko se je Slovenija izdvojila iz Jugoslavije in osamosvojila. Zastarel je predvsem v tem, da ne upošteva dovolj spremenjenih zahtev kupcev oz. porabnikov mesa v razviti deželah. Tam joja ob mesu enostavno več ne marajo, odsvetuje ga sodobna medicina, ki svari pred živalskimi maščobami in holesterolem. Evropska skupnost je že uveljavila nova merila pri ocenjevanju klavnih živali in prej ali slej se jim bomo morali prilagoditi tudi mi.

Dve strokovni skupini, ki jih je imenovalo ministrstvo, že pripravljata nove predpise. Novi pravilnik bo razvrščal goveje klavne polovice na podlagi spola in starosti v različne kategorije. Po mesnatosti bodo polovice razvrščene v razrede, ocenili pa jih bodo tudi po stopnji zamaščenosti. Po predlogu novega standarda bo veljal za primerno obdelan trup, ki bo imel po zakolu in izkravitvi odstranjeno kožo, glavo pred prvim vratnim vretencem, spodnji del nog in vse notranje organe prsne, trebušne in medenične votline. Torej bo brez ledvic in ledvičnega loja, loj pa bo moral biti odstranjen tudi drugod.

Če bi meso plačevali po taki klavniški obdelavi in sedanjih cenah, bi rejec dobil za žival skoraj tretjino manj denarja, kot ga dobi sedaj, ko je v veljavi še stari jugoslovanski standard. Zato bo treba z uvedbo novega pravilnika primerno spremeniti tudi ceno, za koliko, naj bi pokazalo v začetku omenjeno poskusno merjenje.

Inž. M. LEGAN

Vlada naj zaščiti stalež krav

Predlogi in zahteve poslanca Alojza Metelka na 5. taboru SLS v Trebnjem za omilitve posledic suše - V trebanjski občini že za 653 milijonov tolarjev škode

TREBNJE - Suša (ne le v trebanjski občini) po besedah kmetijskega strokovnjaka in poslanca državnega zbora inž. Alojza Metelka dosega katastrofalne razmere, kakršnih ni bilo že 100 let. Posebna strokovna komisija v Trebnjem je ocenila, da je letošnja ujma na 12.000 hektarih zemlje povzročila za najmanj 653 milijonov tolarjev škode.

Seveda so razmere najhujše v Suhi krajini, kjer skoraj ni drugega odkosa, morali so že silirati skoraj povsem posušeno koruzo, s siliranjem pa nadaljujejo tudi v drugi predelih občine. Približno polovica koruze je posušena. Žita bo manj za približno petino, odvisno pač od lege, prav tako grozdja. Okoli Velikega Gabra,

kjer so veliki pridelovalci semenskega in merkantilnega krompirja, pa tudi v drugih, kjer pridelujejo vrtnine, zlasti kumare, ne pričakujejo več kot 40 odst. običajnega pridelka. Poslanec Alojz Metelko je na nedeljskem 5. taboru Slovenske ljud-

● Poslanec Metelko je na 5. taboru SLS v Trebnjem predlagal, naj se vlada takoj loti izdelave programa namakanja za kmetijske površine, kjer je to možno. "Neprecenljivo nacionalno bogastvo je v staležu žit, zato ne smemo dovoliti, da bi se zmanjšal še stalež krav, kajti ostale kategorije živine so se že zmanjšale. Vlada mora takoj pripraviti ukrepe, da bo zaščiten stalež krav, to pa pomeni uvoz krme in ustvarjanje takih pogojev pri nabavi krme (regresiranje, brezobrestno kreditiranje in drugo), da bodo lahko živinorejci to krmo tudi nabavili."

ske stranke v Trebnjem med svojim govorom doživel večkrat spontano odobravanje med številnim občinstvom, posebej še, ko je predlagal, naj na septembrskem zasedanju v državnem zboru zahtevajo, da vlada pripravi predloge za sanacijo suše. Metelko je vprašal, kako naj bo merilo za socialne dajatve - zdravstveno in pokojninsko zavarovanje katastrofi dohodek, če je suša pobrala že skoraj vse. Predlagal je, naj zavod za zdravstveno zavarovanje in zavod za pokojninsko-invalidsko zavarovanje v celoti odpišeta vse dajatve, katerih merilo je katastrofi dohodek za leto 1993, in sicer za vse prizadete ob

Naše krave nizozemskim komaj do kolen

Mlečna "top" lestvica

Evropa! Kako vabljivo je nekaj časa zvenelo geslo, da želimo čimprej v skupnost zahodnoevropskih dežel, z njimi deliti vse dobro in slabo pa tudi sprejeti njihovo konkurenco. V kmetijstvu ne bo šlo brez žrtv in izjemno velikih naporov, na katere so opozarjali tisti, ki so že prej poznali neusmiljen konkurenčni boj za tržišče.

Reja živine je naravna prednost Slovenije. V preteklih desetletjih je precej napredovala, vendar je še daleč od zahodnoevropske, kar je razvidno iz te dni objavljene "top" lestvice najboljših evropskih držav v reji krav. Največje rejske uspehe dosega Nizozemska, ki je s 733.098 kravami črno-bele pasme, vpisanimi v rodovne knjige, dosegla rekordnih 7.390 kg mleka v povprečju na leto. Na prvem mestu je tudi po maščobi, ki dosega 4,47 odst., in po beljakovinah, ki znaša kar 3,47 odst. Nizozemska krava daje v povprečju skoraj dva kilograma mlečne maščobe in beljakovine na dan! Na drugem mestu je Francija, tretja Danska, četrta ZRN, peti Luxemburg, šesta Italija, sedma Švica, osma Velika Britanija, deveta Španija in deseta Avstrija. Tudi naša sosedica ima skoraj 6.000-kilogramsko povprečno letno molznost.

Slovenski dosežki so precej slabši, marsikje več kot za polovico. Celo odstotek beljakovin je slabši in desega v povprečju le 3,04, kar pomeni, da porabimo za kilogram sira desetino mleka več, kot ga dajo.

-n

SREDNJA TEHNIŠKA IN ZDRAVSTVENA ŠOLA NOVO MESTO

Ul. Milke Šobar 30
68000 NOVO MESTO

razpisuje prosto delovno mesto

— 1 učitelja strojnih strokovnih predmetov, dipl. inž. strojništva

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom. Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po objavi razpisa.

suši. "Te prispevke sicer plačujejo samo tisti lastniki zemljišč, ki še niso upokojeni in jim je kmetijstvo edini vir dohodka. Teh je približno 8 do 10 odst. od vseh lastnikov zemljišč, so pa to večinoma družinske kmetije. In če ne bomo tem pomagali, tudi strategije ne potrebujemo," je poudaril inž. Metelko.

P. P.

Prepovedano je namakanje iz ogroženih vod

Sporočilo Ribiške zveze

Ribiške organizacije v Sloveniji nas obveščajo, da lastniki kmetijskih zemljišč črpajo vodo za zalivanje kmetijskih površin iz z vodo osiromašenih vodotokov (tudi gojitvenih potokov) in s tem zmanjšujejo količino vode pod biološki minimum.

Zakon o vodah pa izrecno poudarja, da v primeru odvzema vode za več kot 10 odst. minimalnega pretoka, mora po zakonu o vodah (45., 48. člen, Ur. l. SRS št. 38/81) za vodnogospodarstvo pristojni republiški upravni organ izdati vodnogospodarsko soglasje.

Zato je Ribiška zveza Slovenije pisno obvestila Ministrstvo za okolje in prostor - vodnogospodarski inspektorat na Vojkovi 1b v Ljubljani z željo in zahtevo za takojšnjo intervencijo v obliki javnega obvestila o prepovedi namakanja kmetijskih površin iz ogroženih odprtih vodotokov.

T. URBAS

LITJA VABI NA RAZSTAVO ŽIVINE

LITJA - Govedorejsko društvo Litja bo na prostoru nasproti bencinske črpalke ob reki Savi v nedeljo, 5. septembra, priredilo razstavo plemenske živine sivorjave in črno-bele pasme. Prireditve se bo začela ob 10. uri, nanjo pa je vabljeno kar največ rejcev živine in vseh, ki se zanimajo za napredek živinoreje.

Oranju premalo pozornosti

Tako je prepričan belokranjski zmagovalec v oranju Peter Starašinič s Krasinca - Nov plug

METLIKA - Po skoraj desetletnem premoru je bilo v soboto v Mestnem logu pri Metliki znova tekmovaljevanje belokranjskih kmetov v oranju. Žal je bila udeležba skromna, saj se je tekmovaljevanje udeležilo le sedem oračev. Zmagal je Peter Starašinič s Krasinca, sledila sta mu Anton Filak iz Gribelj in Anton Znidaršič s Kapljišč. Prvo in drugouvrščeni se bosta septembra udeležila državnega prvenstva v okolici Maribora.

Letošnji zmagovalec Starašinič, ki kmetuje na Krasincu, se je prvič pomeril na tekmovaljevanje oračev kot šestnajstletni mladi zadrugnik že leta 1978. Od takrat se je štirikrat uvrstil na republiško prvenstvo, najboljši pa je bil lani z desetim mestom. "Nikoli nismo imeli dobrega pluga in to je bil najbrž vzrok za skromnejši uspeh. Letos sta obe belokranjski občini skupaj kupili nov plug in upam, da se bova s Filakom, ki prav tako uspešno tekmuje že vrsto let, lahko enakovredno pomerila s slovenskimi orači," pravi Peter. Obžaluje pa, da je bila na belokranjskem tekmovalju tako skromna udeležba. "Kmetje premalo pozornosti namenijo oranju, čeprav je dobro pripravljena njiva prvi pogoj za dobro letino. V prvih letih, ko sem tekmoval, je bilo veliko več tekmovalcev, čeprav je bilo na kmetijah manj traktorjev. Toda upam, da bo v prihodnje več

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemančič

Razsluzenje je nepogrešljivo za kakovost vina

Očiščenje mošta s sesedanjem težjih delcev v času pred začetkom alkoholnega vrenja je kletarski ukrep, znan že iz srednjega veka. S pravilno izpeljanim razsluzenjem opazno prispevamo k boljši kakovosti belih in rose vin. Pravimo, da je vino iz razsluzenega mošta bolj elegantno, čistejšega vonja in okusa, z bolj opazno vinsko cvetico, bolj harmonično ter manj trpko in grenko. Kdo med nami si ne bi želel vina takšnih laskavih lastnosti!

Se vedno tečejo v jeseni med vinogradniki pogovori, češ če je grozdje zdravo, ni potrebno mošta razsluziti. Res je, da gnilo grozdje je bolj ogroženo kakovost vina, moti potek alkoholnega vrenja, če ni razsluzeno, toda tudi pri zdravem grozdju veliko pomagamo k boljšemu vinu, če mošt razsluzimo. Uspeh je zanesljiv, če to storimo pravilno. Velikokrat sem slišal, kako je mošt "pobegnili", kot preprosto imenujemo začetek vrenja. Težko bomo uspešno razsluzili mošt, če smo trgali grozdje na vroč dan. Sicer bi lahko z večjo dozo "žvepla" kljub temu zadržali mošt čez noč, toda ne želimo strupiti vina z velikimi količinami žvepla.

Torej moramo paziti na temperaturo grozdja in mošta! Grozdje se čez noč ohladi v zabojih ali v razsutem stanju na ponjavi, zato ga skrbno trgajmo, da ga ne poškodujemo. Zjutraj začnemo s predelavo grozdja; temperatura mošta naj bo okrog 15° C. Pri taki temperaturi zadržimo kvasnice za dobrih 10 ur s 1/2 žveplene traku na hektoliter ali z 1 dcl 5-odstotne žveplaste kisline na 3 hl. Za mošt, ki se je ogrel na 20° C, moramo dozo SO₂

povečati za dvakrat. Proti večeru bo mošt dovolj čist, da ga lahko pretočimo, dodamo kvasni nastavek, ki smo ga začeli pripravljati slab teden pred trgatvijo, in mošt bo lepo zavrel in zagotovo povrel. Ali je potrebno razsluzenje mošt ob pretoku ponovno žveplati? Svetujem majhno dozo, približno en trak na 4 hl, da razkužimo zrak in posodo in da preprečimo bakterijam cika in ostalim bakterijam kvarjenje mošta.

Pri poznih sortah se lahko zgodi, da bomo imeli hladen mošt, pod 15° C. Tak mošt lahko zavaruje pred spontanim alkoholnim vrenjem, če zmanjšamo količino žvepla. Toda pri nižji temperaturi se plini hitreje topijo v moštu. Kisik je plin, zato naj bo minimalna količina žvepla v vsakem primeru 1/2 žveplene traku na hektoliter.

Žveplo ima dve vloži: kot razkuževalec pred bakterijami in divjimi kvasovkami in kot zaščitnik pred oksidacijo. Mošt je zelo občutljiv, ko pride iz preše, zato na žalost ne gre brez žvepla. Da bi lažje verjeli, kako važno je za kakovost vina, da gre v vrenje mošt, očiščen kalezja oziroma vse umazanije, naj povem, da nekatere velike kleti tudi v Sloveniji, če ne vsega, pa vsaj večino svojega mošta pred začetkom alkoholnega vrenja mehanično bistrirajo. To naredijo z različnimi filtri in centrifugami. Da jim temperatura mošta med vrenjem ne zaide na 5 do 10° C, ga pred vrenjem ohladijo na 4 do 10° C in startajo z nizkimi temperaturami. Spomnimo se, da so bile pred nekaj leti velike razlike med vinj Primorja in Štajerske. Danes se mnogi zmotijo, ko pijejo svežega primorca, in mislijo, da je rasel na severu Slovenije. S pravilno uporabo temperatur lahko lepo "dirigiramo" vrenje v sodu in vino bo sveže in sortno.

Pa na zdravje!
mag. JULIJ NEMANIČ

Peter Starašinič, najboljši belokranjski orač

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Čebula za različne okuse

Čebule in njenih sorodnih vrst, kot so por, spomladanska čebula, šalotka, srebrna čebulica in česen, je veliko vrst. V drugi polovici poletja je čas, da čebulo poberejo z vrta, jo razgrnemo na delno sončno podlago, da se dobro osuši, in nato jo s pomočjo drobne vrvi spletemo v kite. Obesimo jo v temnejši zračni prostor. Če nam v mrzlih dneh zamrzne, je ne prenašamo v toplejši prostor, ampak jo pustimo pri miru, da se odtali.

Jesensko čebulo lahko konzerviramo z zamrzitvijo. Narežemo jo tako, kot jo bomo kasneje uporabili, in jo na nekaj kapljah vode združimo, da postekleni. Razdelimo jo na poljubno število obrokov in zamrzujemo. Obstojna je 3 mesece. Za okusno začimbo pa uporabljamo posušeno čebulo.

Pri nas manj znana je srebrna čebulica ali perla, ki jo lahko konzerviramo samo ali z drugo zelenjavo v blago kisovo mešanico. Pri ročnem rezanju čebule nam na rokah ostane močan vonj, ki ga lahko odstranimo s kisom ali limoninim sokom. Soljenje pri lupljenju pa delno omilimo, če čebulo lupimo pod tekočo vodo in zrežemo v strojku. Mnogi raje uporabljajo šalotko, ki je bolj

obstoja in tudi primerna za konzerviranje.

Če imamo v jehedi radi okus po čebuli, pripravimo cmocke s čebulo. Za maso uporabimo 40 dag zmletega mešanega mesa, 3 na drobno sesekljane čebule, 3 strte stroke česna, 1 celo jajce, poper, sol in sesekljan peteršilj. Za pripravo omake zrežemo 5 manjših čebul, vzamemo 2 žlici moke, 1 žlico rdeče paprike, 2 dl belega vina, 3 korce vode ali juhe in sol po okusu. Iz navedene mase oblikujemo majhne cmocke, jih povajamo v moki in malo opečemo. V drugi posodi združimo čebulo, da se razpusti. Dodamo moko in vse ostale sestavine, da dobimo gladko omako. Nato dodamo še cmocke in kuhamo 3/4 ure. K tej jedi ponudimo dušen riž ali krompir v kosih in sestavljeno solato iz endivije, zelja in rdečega korenja.

Prav tako okusna je tudi polnjena čebula. Pred polnjenjem olupljeno čebulo kuhamo 20 minut v slanim kroupu. Nato izdobljeno notranjost del in napolnimo z zgoraj navedeno mesno maso. Čebule položimo v pekač, dolijemo malo vode in pečemo 30 minut pri 190 stopinjah. Pred serviranjem jih prelujemo z vročim surovim maslom ali s kislo smetano.

Tuji turisti se vračajo

Še vedno manj kot pred leti - Velika naložba v Dolenjskih Toplicah - Letos Metropol, drugo leto "ribja"

NOVO MESTO - Z dosedanjimi turističnimi sezoni so v Krških Zdraviliščih zadovoljni. V njihovih zdraviliščih, se pravi v Dolenjskih in Šmarjskih Toplicah in v Strunjanu, je bila zasedenost v letošnjem prvem polletju 77-odst., julija in avgusta pa so zdravilišča povsem zasedena. Čeprav letošnja turistična sezona "rešujejo" domači gostje, se vselej dejstva, da se povečuje tudi delež nočitve tujih gostov. Medtem ko je bil delež tujih gostov v lanskem letu (gre za nočitev) vsega 13,4-odst., je v letošnjem prvem polletju že 20-odst., kar pa je še vedno precej manj kot v prejšnjih letih.

"Pričakovali smo, da bo tujih gostov v naših zdraviliščih letos še več, vendar smo dobili precej odpovedi, zlasti italijanskih gostov, nekaj pa tudi avstrijskih. Glavni razlog za te odpovedi je vojna na nekdanjem jugoslovanskem jugu pa tudi - tega ne gre zmolčevati - dogodki v Sloveniji. Kaj pa naj bi pričakovali drugega, če celo v resnih časopisih pišejo o možnosti državnega udara, na meje pa pošiljajo vojake!" pravi direktor Zdravilišča Vlado Petrovič.

Obseg zdravstvenih storitev v zdraviliščih je na lanskeletni ravni, prevladujejo domači gostje. Vse naložbene zmoglosti so v lanskem in letošnjem letu usmerili v Dolenjske Toplice oz. v tamkajšnje zdravilišče. Gre za gradnjo sodo-

bnega zdravstvenega dela zdravilišča ter za adaptacijo kopalniškega doma in notranjih bazenov. Otvoritev te ogromne pridobitve - zdravstveni del, ki je pravzaprav najsoodnejše rehabilitacijsko središče, ima kar 3800 m² prostorov - bo 18. septembra. Vsa stvar bodo stala okoli 10 milijonov nemških mark, od tega je skoraj pol lastnih sredstev, ostalo pa so krediti banke in izvajalca.

"Po daljšem času se sedaj z našimi investicijskimi dejavnostmi vračamo v Novo mesto," je povedal Petrovič. "Se letos bomo adaptirali hotel Metropol, kjer bomo prenovili tako sobe kot gostinski del, in v hotelu usposobili sodoben edukacijski center za Krko in Novo mesto sploh." Prihodnje leto pa bo na vrsti za obnovo Restavracija pri vodnjaku, priljubljena "ribja", pri kateri je cenilec ugotovil, da Krki pripada 83-odst. delež, ostalo pa nekdanjim lastnikom. "Temu lokalu bomo vrnili ime in priljubljenost, ki ju je nekdanji imel," zagotavlja direktor.

V zvezi z Otočcem pa razmišljajo, da bi sčasoma tam zgradili tako imenovani fitness center, za kar bi bilo treba zgraditi bazene, tenis igrišča, plesno dvorano in še kaj. Pri tem se nikakor ne bi branili partnerja, ki bi bil pripravljen denar vložiti v izboljšanje in popestritev turistične ponudbe Otočca.

A. B.

Vodovodna hrbtenica še ni suha

Zaradi suše težave pri oskrbi z vodo na manjših vodovodnih sistemih - Prepo-vedano zalivanje vrtov in pranje avtomobilov, ki velja za vso novomeško občino

NOVO MESTO - Huda in dolgotrajna suša tudi novomeški Komunalni, ki skrbi za oskrbo občine s pitno vodo, povzroča težave in preglavice. Hudo pomanjkanje vode je zlasti na manjših vodovodnih sistemih, kot so Gabrje, Orehovica, Karteljevo, Hmeljičje in Šmarje pri Šentjerneju.

Na srečo pa (podatek velja za prejšnji teden) suša še ni prizdela hrbtenice oskrbe občine z vodo, to je zajetij v Družinski vasi in Stopičah, od koder dobiva vodo kar 80 odst. prebivalcev. "V občini ima vodo iz vodovodnega omrežja blizu 90 odst. vseh prebivalcev, doslej pa je suša prizdela le kake 3 odst. oskrbovanih prebivalcev," pravi tehnični vodja inž. Marjan Kelvišar.

Čeprav se na teh večjih vodovodnih sistemih suša še ne pozna in tudi nivo vode v vodnjaku v zajetju v Družinski vasi ni padel, v skladu z občinskim odlokom od začetka avgusta velja prepoved zalivanja vrtov in pranja avtomobilov. "Prepoved velja za celo občino, kajti sistemi so med sabo povezani in sedaj od tam, kjer je voda še dovolj, napajamo tiste predele, ki jih je prizadela suša," pravi Kelvišar. Poostri so tudi nadzor nad točenjem vode, kajti dogaja se, da ljudje na hidrantih točijo vodo v cisterne in med njimi so celo taki, ki to počno iz koristiljubnih name-

nov, saj to vodo potem celo prodajajo. "Take kršitelje bomo prijavili policiji, po odloku pa lahko kršiteljem vodo zapremo in potem poleg kazni tak nosi tudi vse ostale stroške, vključno s plačilom za ponoven priklop."

PREPOVEDANO NAMAKANJE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

NOVO MESTO - Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora občine Novo mesto v skladu z zakonom o vodah obvešča, da je do bistvenega izboljšanja vodostaja prepovedan odjem vode iz vodotokov za namakanje kmetijskih zemljišč. Pristojne službe bodo v ta namen izvajale poostren nadzor in ukrepale v skladu z zakonom.

Manjše težave imajo tudi pri oskrbi z vodo Dvora z okolico, v višjih predelih okoli Šmarjete in na delu škocjanskega vodovodnega sistema. "Tam prihaja do slabše oskrbe zato, ker ljudje kljub prepovedi zalivajo

● V suhe vodovodne sisteme oz. v tamkajšnje rezervoarje Komunala vodo dovaža, in sicer po kakih 110 kubikov na dan, za kar je potrebno po 20 voženj vsak dan. Začeli so v zadnjem julijskem tednu in nič ne kaže, da bo suše kmalu konec. Vsa dan dovažanja vode stane Komunala okoli 60.000 tolarjev. Sicer pa novomeška Komunala proda od 11 do 13 tisoč kubikov vode na mesec, slabo polovico je porabi industrija.

vrtove in vinograde, gasilci pa točijo vodo na neustreznih odjemnih mestih," trdi inž. Kelvišar. V suši prihaja še pogostejše do okvar, zlasti na dotrajanem omrežju. Na škocjanskem omrežju je bilo 5 okvar v tednu dni, na cevovodu med Žužemberkom in Dvorom pa 5 v enem samem dnevu.

A. BARTEJ

V BOHINJU PETI TABOR SKD

NOVO MESTO - V nedeljo, 5. septembra, bo v Bohinju 5. tabor slovenskih krščanskih demokratov. Slavnostni govornik bo predsednik SKD Lojze Peterle. Udeleženci se bodo ob 10. uri lahko udeležili slovesne maše na Brezju, kulturni program pa bo popestren s vrsto spremljajočih dejavnosti. Informacije in prijave v ponedeljek, sredo in petek od 7. do 9. ure v pisarni SKD, Ulica talcev 12, v Novem mestu ali po tel. 22-278.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 21. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

● Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market, Ragovska
od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
● Šentjernej: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostrežba
● Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Rog
● Žužemberk: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
● Straža: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba

V nedeljo, 22. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

● Novo mesto: od 8. do 11. ure: Dolenjka, Samopostrežba, Glavni trg
od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru

SANTA BARBARA - Vse bolj uveljavljajoči se način družinske podjetnosti je tudi kombinacija gostilne oz. bifeja in trgovine, kar je še posebej primerno za razmere v vaseh. V eni takih je prejšnji teden gost poleg malega piva na terasi želel v trgovini kupiti še zaboj radenske. Pivo mu je čedna mladenka takoj prinesla, in to mrzlo, na radensko je moral pa kar lepo počakati. "Gazdarica" je gledala razvlečeno pocukrano ameriško nadaljevalko Santa Barbara, ki jo menda že izpred vojne predvajajo na zagrebški TV. In ga ni kšefta, zaradi katerega bi si še fca pustila vzeti ta užitek.

NETOPIR - Poleti, ko v ribji restavraciji strežijo na prijetnem in senčnem gostinskem vrtu, je prvi notranji del restavracije zaprt. To je očitno prišlo na ušesa tudi netopirjem, ki imajo za svoj dnevni počitek nadvse radi take zapuščene kraje. In tako je te dni natak kar junaške krvi neustrašno z metlo po restavraciji preganjal predstavnik te živalske vrste, ki pa se je, zahvaljujoč svo- jemu izvrstnemu radarskemu sistemu, spretno izmikal grozečemu šviganju čarovniške vespe.

TENIS - V manjšem kraju na ameriški Floridi, kjer je doma Jim Courier, dolgo časa prvi tenisač sveta, sedaj pa številka 2, imajo eno samo teniško igrišče. V Novem mestu in bližnji okolici jih je toliko, da lahko pričakujemo, da se bo sloviti turnir v Wimbledonu slej ko prej spremenil v navadno podgorsko prvenstvo.

JACAZ - V hodniku pred prostori novomeške Ljudske knjižnice visi na steni nekaj slik velikih slovenskih kulturnih mož, kar je lepo in prav. Vprašanje pa je, če na to mesto sodi tudi originalna risba mladega Jacaza, kot se je takrat podpisoval Božidar Jakac. Prvi dan leta 1917 je narisal svojega najboljšega prijatelja Mirana Jarca. Vsekakor sodi ta risba kam drugam kot na hodnik, kjer visi popolnoma nezaščiten.

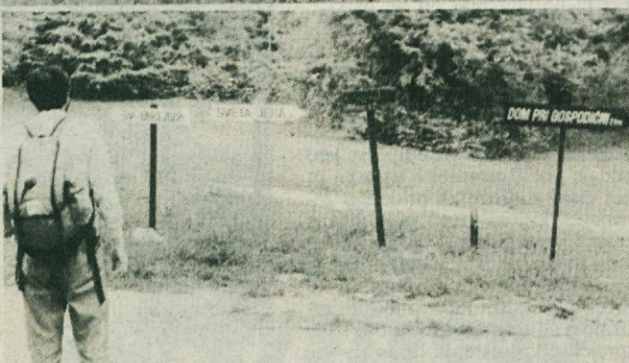
Ena gospa je rekla, da jo zanima, če je vsakodnevno večurno izdatno zalivanje novomeškega nogometnega igrišča v času prepovedi in skrajnega varčevanja s pitno vodo kaj v zvezi s tem, da je predsednik novomeške vlade hkrati tudi predsednik nogometnega kluba.

TEČAJ SLOVENSČINE ZA OTROKE IZ BIH

NOVO MESTO - Večina učencev OŠ za otroke iz BiH, ki jih je bilo v tem šolskem letu v novomeški občini 110, ne preživlja počitnic na morju ali v planinah, ampak se v svojih začasnih bivališčih ukvarja z najrazličnejšimi aktivnostmi: slika na steklo, kipari, plava v Dolenjskih Toplicah, prireja izlete v naravo in tako jim ni dolgčas. Učenci, ki so končali 8. razred OŠ, pa so imeli tudi tečaj slovenskega jezika. Trajal je 14 dni, vodila pa ga je Darja Jakše, absolventka Filozofske fakultete v Ljubljani. Tečaj je obiskovalo 12 prostovoljcev, ki so bili nad slovenskim jezikom navdušeni in so tečaj tudi uspešno opravili.

V SOBOTO DRUŽABNO SREČANJE V PODTURNU

PODTURN - Domače gasilsko društvo bo tako kot vsako leto v soboto, 21. avgusta, ob 19. uri na ploščadi za gasilskim domom priredilo družabno srečanje ljudi dobre volje. Za razpoloženje bodo poskrbeli ansambel Rubin, srečelov, dobra karplica in hrana. Vabljeni!

DVE PODOBI - Kažipoti v Vasi-Fari na Kostelskem kažejo tudi, kako se da take stvari narediti lično. In tako je vse do Bilpe ob Kolpi in povsod na Kostelskem. Popolnoma drugačno podobo pa kažejo kažipoti pri Kravem kamnu na Gorjancih, kjer je vsak kažipot in vsak napis drugačen, niti eden ličen, kaj šele, da bi bila celotna skladna, prijetna in gorjanskemu okolju primerna. Tudi o napisih in označbah bi se dalo kaj reči. Pa kako malo bi bilo treba narediti, da bi bilo lepo, prav in prijetno! (Besedilo in slika: A. B.)

Zapleti na spodnji strani ceste

Letos še ne bodo začeli delati na Cesti herojev - Rekonstrukcija ocenjena na 198 milijonov tolarjev - Največja postavka so odškodnine - Širitev samo na eno stran?

NOVO MESTO - Na zadnji seji novomeškega izvršnega sveta je tekla beseda tudi o načrtovani rekonstrukciji Ceste herojev. Gre za obnovo ceste od križišča pri Ljubljanski banki do odcepa na Koštalovo ulico. Priprave na ta zahtevna in draga dela je novomeška občina skupaj z Republiško upravo za ceste začela leta 1991.

Za načrtovano prenovo oz. rekonstrukcijo te novomeške ceste naj bi obnovili vozišče in v celoti komunalne naprave in objekte. To pa pomeni, da je treba vse kamnite opore zidove na zgornji strani prestaviti; zaradi razširitve vozišča na spodnji strani in ureditve pločnika in kolezarske steze pa se cesta močno približa tudi stavbam na spodnji strani Ceste herojev. Zaradi prestavitve sedanjih opornih zidov dostop do gimnazijske stavbe s ceste ne bi bil več možen.

Lokacijski načrt, ki ga je izdelal novomeški Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje,

so delegati občinske skupščine sprejeli konec lanskega leta, lokacijsko dovoljenje pa je ministrstvo za okolje izdalo februarja letos. Projekte, ki bodo veljali 1,5 milijona tolarjev, dela novomeško Cestno podjetje. Za pridobitev gradbenega dovoljenja pa bo treba z lastniki stavb in zemljišč, ki jih zadeva rekonstrukcija, skleniti sporazume o odškodnini in rešiti vsa premoženjsko-pravna razmerja. Medtem ko so te zadeve z lastniki na zgornji strani ceste v glavnem že urejene, je na spodnji strani, kjer so predvideni posegi zahtevnejši in obsežnejši, stvar težja in zahteve lastnikov večje. Zato razmišljajo tudi

o možnosti, da bi cesto širili samo na zgornjo stran.

Za gradbeno dovoljenje pa bo treba poleg ureditve zadev z lastniki zagotoviti tudi potreben denar za to drago podjetje. Dela naj bi stala kar 198 milijonov tolarjev. Največja postavka, 30 milijonov tolarjev, so odškodnine, medtem ko je vozišče z robniki ocenjeno na 26,4 milijona tolarjev. Rekonstrukcijo Ceste herojev (po novem bo to Seidlova ulica, kot se je nekdanje že imenovala) naj bi financirali iz programa občinskih obveznic in sredstev Republiške uprave za ceste. Ker je prodaja obveznic ustavljena, občina letos ne bo mogla zagotoviti potrebnega denarja, iz republiškega proračuna pa je zagotovljenih 30 milijonov tolarjev. S tem denarjem naj bi plačali projektno dokumentacijo in odškodnine lastnikom stavb in zemljišč.

A. B.

kratkem končno le dobil spodobno cesto. Gre za cesto Dolž - Pangrč Grm - Gabrje v dolžini okoli 2,4 km. Medtem ko Pangrč Grm z Gabrjem že povezuje asfaltna cesta, ki je predvidena za razširitev, pa bo treba najtežji del te povezave med Dolžem in Pangrč Grmom zgraditi tako rekoč na novo, in to po trasi sedanje poti, ki je v najboljsem primeru prevozna s traktorjem, zgraditi bo treba tudi most čez potok Klamfer, ki teče po dolini med Dolžem in Pangrč Grmom. Ta cesta ima pomen za štiri podgorske krajevne skupnosti: Dolž, ki bi tako dobil povezavo z Gabrjem; za Gabrje, za katero bo ta cesta močno skrajšala pot do gorjanske ceste; za Stopiče, kamor spada Pangrč Grm (pokopališče za to vas pa je na Dolžu); in konec koncev tudi za Podgrad, saj imajo ljudje od tam še vedno vinograde tudi v Ještovcih in Šmiklavžu nad Pangrč Grmom.

Gradnja bo precej zahtevna zaradi strmega spusta z Dolža do potoka in vzpona od potoka do ceste Pangrč Grm - Gabrje. Hkrati pa gre tudi za poseg v občutljivo krajino, zato morajo biti načrtovalci še toliko bolj pozorni in previdni. Lokacijski načrt je že bil razgrnjen in bo predložen v sprejem delegatom občinske skupščine na eni od jesenskih sej. Izvedba naj bi potekala po etapah. Kot rečeno, bo cesta od Dolža do potoka Klamfer tekla po trasi sedanje poti, od mostička do ceste za Gabrje pa naj bi šla po novi trasi. Na koncu te ceste, se pravi v Gabrju, je predvidena avtobusna postaja s poslovnim objektom.

Pri gradnji ceste na občini računajo s soudeležbo republike, in to iz sklada za demografsko ogrožena območja, kamor Podgorje vsekakor sodi, poleg tega pa so vsi ti kraji tudi v 10-kilometrskem obmejnem območju. Seveda bo šel znaten del denarja za gradnjo iz občinskega proračuna, svoj delež pa bodo morale primakniti tudi te štiri krajevne skupnosti in prebivalci iz teh podgorskih krajev.

A. B.

Trgovina obutve

BENEFIT

Ljubljanska 27, Novo mesto
— JAVNA SKLADIŠČA

Največja trgovina obutve
v Novem mestu.

SMETIŠČA - Na Komunalni, ki vodi javna dela v občini, se jezijo, da prostori, s katerimi so očistili na črno odložene smeti, vzdržijo navadno čisti le dan ali dva. Potem ljudje znova naredijo ilegalno odlagališče in ves trud čistilcev je zaman. Oblast se bo morala česa domisliti. Navadno pomaga že, če nepridiprave udari po žepu.

STRANIŠČA - Probleme s prostori, zlasti tistimi, kamor gre še cesar peš, imajo tudi na bolj ali manj organiziranih kopališčih ob Kolpi, ki jih v tej poletni vročini ne manjka. Zadnjič je občinska vlada tuhtala, kako bi lahko čim ceneje, a kljub temu učinkovito rešili ta problem. Pa se je nekdo domislil, da bi bilo najbolje, če bi prihodnje leto okrog vseh potencialnih kopališč posadili koruzo. To ni govoril na pamet, ampak iz izkušenj. Pred leti je namreč koruza v bližini kopališča v Vinici dosegla nadpovprečen hektarski donos.

GOSTILNE - Bela krajina je znana po tem, da v njej poganjajo gostilne, barčki in podobni kafiči kot gobe po dežju. Medtem ko si v Črnomlju skoraj nihče več ne more predstavljati, da bi odprl kakšno obrt, ne da bi poleg nje imel še bife, so v Metliki postali zadnje čase bolj previdni. Dobro poučeni so iz kronik izbrskali, da je bilo pred drugo vojno v Metliki 29 gostiln, sedaj pa jih je 28. To je razlog, da se bojijo odpreti še eno, saj so prepričani, da bo potem zopet izbruhnila vojna.

Sprehod po Metliki

KAR NEKAJ MLADENK IN MLADENICEV nosi po Metliki in njeni okolici majice z napisom Ghetto über alles. Izdelek je dal na svetlobo lastnik diskoteke Ghetto Srečko Kočvar. Slogan spominja občutljivejši krajan na zloglasno nemško "po-pevčico" Deutschland, Deutschland über alles, toda za njihovo negodovanje nima nihče posluha razen medicine morda, ki je za razrahljane živčke že pred mnogimi leti odkrila apaurin in druge tabletko. Kar zadeva kakovost, razgibanost in izvirnost, je diskoteka Ghetto res nad drugimi, pa bi se dalo to povedati z navadnim slovenskim stavkom. A kaj, ko je vse, kar je domače, vredno pišljivega oreha! Vsaj v obeh Srečka Kočvarja.

NA VIŠKU KOPALNE SEZONE so se pojavili na obrežju Kolpe ribiški čuvaji, ki so presenetili marsikaterga domačega in tujega turista brez ribolovne dovolilnice. "Divje" ribiče je kazen spravila v slabo voljo, a tudi k pameti. Vse več se jih je zglasilo pri Ediju Maceletu, gostilničarju v Rajmerjevem bifeju. Edi namreč prodaja dnevne dovolilnice, ob njih ponudi seveda tudi dobro pijačo, lačnim pa še malico - enolončnico.

Trebanjske iveri

NABITA - Organizatorje 5. tabora SLS v Trebnju je nekoliko presenetila dobra udeležba že na sobotni predstavitvi strankinega alternativnega programa. Sejna soba trebanjske občine je bila precej premajhna, da bi sprejela številne udeležence okrogle mize iz raznih slovenskih krajev. Nekateri so v zadušljivi sparni posedi kar po mizah. Zato je poslanec Alojz Metelko preimenoval okroglo mizo v - nabito. To pa še ni bil razlog, da ne bi bili nekateri razpravljali prav vročerni, ko so razpravljali bodisi o komunističnih in drugih mafijah ter izdajalcih iz vrst krščanske demokracije. Kmet Jaka Sever iz Biča v grosupeljski občini je z levo roko v mavcu in močnim glasom na koncu brez ozvočenja komentiral, da to res "ni naša vlada, ki se ukvarja le sama s sabo in z aferami".

TOPLAK - Še utrinek iz nastopa dr. Ludvika Toplaka na "nabiti" mizi. Toplak se je spomnil, da je v isti dvorani pred tremi leti, ko je tekla beseda o denacionalizaciji, komaj umiril dve 85-letni starki, ki sta mahali z berglami, ko je skušal pojasniti, da ne bo tako preprosto, da bi dobile nazaj ravno tisti kos nacionalizirane zemlje, kjer je sosed postavil hišo. Ko je Toplak takrat vprašal, kje so pa "ta mladi", da morata onidve takole betežni hoditi po sestankih, sta starki odvrnili, da imajo otroci tako službo, da se ne smejo pojaviti. In vendar se premika!

KAMERA ODKRIVA - Tale zapriseženi demosevec iz Ljubljane v družini z obrambnim ministrom Janezom Janšo je bil s tem transparentom v nedeljo kar opažen figura 5. tabora SLS. Ljubljancan upa, da se bo Demos spet "pobral". (Foto: P. P.)

Sv. Rok pod novo streho

Ostrešje in streho podružnične cerkve v Nestopli vasi so krajani obnovili z lastnimi močmi

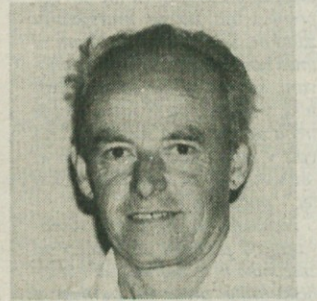
NESTOPLJA VAS - Skoraj tri leta so zbirali v vaseh okrog podružnične cerkve sv. Roka v Nestopli vasi v semiški fari denar in material za ureditev ostrešja in strehe na cerkvi, ki je bila po sedaj znanih podatkih zgrajena leta 1646, ko je v tistih krajih razsajala huda kuga. Pred stoletjem so skodle prekrili s pločvino. Tokrat pa so se prebivalci sosedstva, torej Nestopljane, Lipovca, Brezja, Puga in Starihovega Vrha ter Kota in Sadinje vasi, od koder se tudi pokopavajo k sv. Roku, odločili, da povsem obnovijo ostrešje.

Za vasi, v katerih je skupaj le nekaj več kot sto gospodinjstev, je bil to kar obilen zalogaj. Sami so namreč darovali les za ostrešje, v glavnem vse delo opravili udarniško, vsako gospodinjstvo pa je prispevalo še po deset tisočakov. Na srečo so jim z denarjem priskočili na pomoč tudi izseljenci iz Kanade in Amerike, za kar so jim domačini zelo hvaležni. "Na delovno akcijo smo se dobro pripravili, tako da je bila streha razdrta in na novo postavljena ter prekrita z bakrom v pičlih desetih dneh. Poleg požrtvovalnim vaščanom gre zahvala za hitro opravljeno delo tudi obrtnikom Slavku Gregoriču, Jožetu Južniču in Jožetu Kambiču," pove Martin Pečavar iz Nestopljane vasi, ki je predsednik cerkvenega odbora pri sv. Roku, ob tokratni gradnji pa tudi gradbenega. Poleg tega je cerkveni ključar. Ta tradicija se Pečavarjeve hiše drži že nekaj generacij.

Cerkveni odbor načrtuje tudi ureditev fasade, ko bodo seveda zbrali dovolj denarja. Letos bo ob žegnjanju, ki bo 22. avgusta, le svečana blagoslovitev strehe. Ob tej priložnosti bo pokopališko-pogrebni odbor pripravil tudi hrano in jedad

čo za vse, ki se bodo odločili za romanje k sv. Roku v Nestopli vasi, ki s svojo okolico velja za eno najbolj urejenih pokopališč v Beli krajini.

M. B.-J.

Martin Pečavar

Podružnična cerkev sv. Roka v Nestopli vasi

Odslej tudi zgodnje odkrivanje

Z ultrazvočnim aparatom, za katerega so denar zbrali kanadski Slovenci, bo moč odkriti zgodnje znake bolezni in s tem preprečiti kap ali gangreno

METLIKA - 25 tisoč kanadskih dolarjev, ki so jih z dobrodelnimi akcijami zbrali Slovenci iz Kanade in jih nedavno podarili metliškemu zdravstvenemu domu za nakup dragega medicinskega aparata, je bil zagotovo dobro naložen. Ultrazvočni aparat za ugotavljanje bolezenskih sprememb na ožilju glave, vratu, rok in nog, ki so ga kupili za zbrani denar, v zdravstvenem domu namreč že služi svojemu namenu.

Kot je povedal direktor zdravstvenega doma dr. Blaž Mlačak, z aparatom lahko ugotavljajo zgodnje poapnive ožilja, kot tudi trombozo ven. Predvsem je pomembno, da je moč odkriti bolezenske spremembe, še preden bolnik čuti klinične znake bolezni. "Zgodnja diagnostika teh bolezni omogoča preprečevanje bolezenskih zapletov kot so možganska ali srčna kap in gangrena. V zadnjem desetletju se je v razvitih deželah do 30 odst. zmanjšala umrljivost zaradi

srčne kapi. V istem obdobju pa je v bivši Jugoslaviji oz. v Sloveniji umrljivost zaradi kapi narasla za 80 odst. Prav zgodnje odkrivanje in odstranjevanje dejavnikov tveganja sta pripomogli k zmanjšanju umrljivosti v razvitih državah. Upamo, da bomo sedaj tudi pri nas prav s pomočjo tega aparata lahko rešili marsikatero življenje," pravi dr. Mlačak.

Podjetneži ne potrebujejo pomoči

Letos slab odziv na javni razpis za denar za pospeševanje obrti, podjetništva in kmetijstva - Letos subvencioniranje obrestne mere 17 prosilcev - Podaljšan rok

TREBNJE - Na javni razpis za razdelitev sredstev za pospeševanje razvoja obrti, podjetništva in kmetijstva iz občinskega proračuna za letošnje leto, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu, se je na tukajšnji občinski sekretariat za družbeno planiranje in gospodarstvo prijavilo 20 investitorjev. Sekretarka Majda Ivanov pravi, da so pričakovali večje število vlog. Ker za subvencioniranje obrestne mere ne bo porabljen celoten znesek razpisanih sredstev, to je 2.600.000 tolarjev, je trebanjski izvršni svet sklenil, da bo letos razpis podaljšal do razdelitve sredstev oz. najkasneje do konca novembra.

Posebna komisija je pripravila predlog razdelitve 2.225.000 tolarjev subvencij 17 investitorjem, ki lahko pri banki po pogojih javnega natečaja občine pridobe pri banki posojila za skupaj 11.548.000 tolarjev. Po en obrtnik, podjetnik in kmet niso oddali popolnih vlog, zato je komisija pod vodstvom Alojza Zupančiča obravnavala le 17 popolnih vlog, in sicer 9 s področja obrti in 8 za kmetijstvo. Pri nekaterih prosilcih je višina zaprošenega posojila sicer presegala 30 odst. predračunske vrednosti, kar pa ni omajalo čvrstih načel "igre" komisije.

Pri obrtnikih bo Anton Grablovec iz Sentlovenca s pomočjo posojila prenovil obrtno delavnico za popravilo kmetijske mehanizacije in vulkaniz

Gabra za prenavo gostilne in Marija Smolič iz Migolske Gore za nabavo opreme za trgovino in okrepčevalnico. Marjan Redek iz Vine Gorice bo obnovil in popravil obrtno delavnico, Cvetka Miklič bo nabavila elektronsko tehtnico za trgovino, Bojana Ravnikar s Čateža bo uredila sanitarje in centralno ogrevanje, Olga Zore s Pušcave bo nabavila opremo za bife, Jože Slavič iz Grma pa bo nabavil stroje in zaposlil delavca.

Kmetu Mihaelu Erženu iz Velike Strmice bo posojilo pomagalo pri gradnji hleva in silosa, Pavlu Lampretu z Vesele gore pri gradnji hleva, Alojzu Roglju iz Česnjevka pri nabavi molznega stroja in opreme za mlekarstvo, Jožetu Zupančiču z Igljenika in Janezu Marnu iz Dolenje Dobreave pri dograditvi hleva, Ju-

lijani Gabrijel iz Trebnja pri prenovi hleva, Mariji Hostnik iz Blata pri dokončanju hleva in Marku Marnu z Mirne pri nabavi konjev in opreme

● Lani so podelili posojila prek banke 12 kmetom, 15 obrtnikom in 5 podjetnikom. Dve obrtnici - šivilja in frizerka posojila sploh nista izkoristili, kozmetičarka pa je denar v celoti vrnila, ker je salon prodala. Pri obrtnikih pogojev po sklepu izvršnega sveta o odobritvi posojila niso izpolnili Pij Vavtar iz Krtine, ker se ni pridobil obrtnega dovoljenja oz. se ni samozaposlil, Jani Prosenik iz Paradiža, ki ni zaposlil treh delavcev za nedoločen čas, Vilma Virc iz Trebnja, ki ni pridobila obrtnega dovoljenja oz. se ni samozaposlila, Anton Hočvar iz Slepške, Marjan Redek iz Vine Gorice in Jože Abina iz Gorenje vasi, ki niso zaposlili po enega delavca za nedoločen čas.

za konje za izvedbo programa konjeniške dejavnosti na družinski kmetiji.

P. P.

Vsaj dva razloga za zadovoljstvo

Štrekljevski gasilci poleg uspeha na olimpiadi v Berlinu proslavili tudi prevzem novega gasilskega vozila - Premalo denarja za gasilstvo

ŠTREKLJEVEC - Štrekljevski gasilci so v nedeljo pripravili slovesnost, ki se je začela s povorko gasilcev iz domačega kraja in sosednjih vasi ter pobratimov iz gasilskega društva Ljubljana Stožice. Imeli so kaj proslavljati, saj so se pred mesecem vrnili z gasilske olimpiade v Berlinu s srebrno značko. Poleg tega pa so, tudi zaradi uspehov, ki so jih v zadnjem času kot najboljši belokranjski gasilci dosegli v gasilstvu, dobili v uporabo še kako potrebno in težko pričakovano gasilsko vozilo.

Tajnik gasilskega društva Štrekljevec Alojz Vidmar je orisal razvoj društva, ki je bilo ustanovljeno v začetku leta 1935, avgusta istega leta pa so že postavili gasilski dom. Dve leti pozneje so dobili prvo brizgal

no, ki so jo uporabljali vse do leta 1974, leta 1938 pa so razvili svoj prapor. Društvo je bilo pred drugo

PROŠNJA OORK METLIKA

METLIKA - Občinska organizacija Rdečega križa Metlika je razposlala blizu petsto pism obrtnikom in podjetnikom za denarno pomoč, ki jo potrebujejo za organizacijo proslave ob 40-letnici krvođajalstva. Večina prejemnikov dopisa se sprašuje, kolikšno vsoto naj napiše na priloženo prazno položnico. Vodstvo OORK zagotavlja, da bo dobrodušel vsak tolar, tiho pa pričakuje od 1000 do 2000 SIT od posameznega obrtnika oz. podjetnika. Po vsej verjetnosti bo proslava na Vinomeru v začetku jeseni.

REGICA NA VESELICI V RADATOVIČIH

RADATOVIČI - KUD Žumberak bo v soboto, 21. avgusta, priredilo v Radatovičih vrtno veselico s kulturnim programom. Kot gostja bo nastopila Regica iz imenitne televizijske nadaljevanke Gruntovčani. Vabljeni!

POMEMBNA PRIDOBITEV - Dr. Blaž Mlačak pregleduje pacienta z novim ultrazvočnim aparatom za ugotavljanje bolezenskih sprememb na ožilju glave, vratu, rok in nog, za katerega so skoraj v celoti zbrali denar Slovenci iz kanadske države Ontario. (Foto: M. B.-J.)

v celoti računalniško voden. Za sedaj je edini v Beli krajini, zato je namenjen prebivalcem obeh belokranjskih občin. To je bila tudi želja več kot dvesto darovalcev denarja. "Prav tem smo še posebej hvaležni, da smo lahko prišli do aparata, ki ga drugače gotovo ne bi mogli kupiti. Prijetno smo bili presenečeni, da so se naši izseljenci tako hitro in v tako velikem številu odzvali na našo prošnjo za pomoč. Ta humanitarna akcija nas ni le zbližala z rojaki onkraj Atlantskega oceana, ampak je pripomogla tudi k dvigu diagnostike v belokranjskem zdravstvu na višjo raven," pove dr. Mlačak

M. BEZEK-JAKŠE

NOVO GASILSKO VOZILO - Štrekljevsko gasilsko društvo velja vsaj glede na število prebivalcev za eno večjih v črnomaljski občini. Ni hiše v vasi, od katere ne bi bil vsaj eden gasilec, ponekod pa je v gasilskih vrstah cela družina. Tudi v tem se kaže njihova zavezanost gasilstvu, zato ne čudi, da uspehi na tekmovanjih niso nobena redkost. In prav zaradi tega je novo gasilsko vozilo, ki so ga prevzeli v nedeljo, zaslužen darilo za njihovo požrtvovalnost. (Foto: M. B.-J.)

Letošnje plakete četverici

Nacetu Bukovcu, Francu Polanku, Janezu Gorenecu in Darku Krištofu

TREBNJE - Ob bližnjem občinskem prazniku bodo podelili plakete občine Trebnje štirim zaslužnim občanom: 72-letnemu upokojencu Ignaciju Bukovcu iz Trebnja, 79-letnemu kmetu s Hrastnega pri Sentrupertu Janezu Gorenecu, 66-letnemu upokojencu Božidarju Krištofu z Mirne in 62-letnemu upokojencu Francu Polanku iz Trebnja.

Bukovec je kot učitelj telesne vzgoje veliko prispeval pri razmahu telesnokulturnega življenja v kraju. V začetku gradnje šole je bil v.d. ravnatelja šole in je vodil to naložbo. Od ustanovitve leta 1948 je član AMD in je delal v društvu kot inštruktor, tajnik društva, vodja šole, že od leta 1957 pa je predavatelj cestnoprometnih predpisov. Veliko je prispeval pri vzgoji mladih voznikov. Je dolgoletni smučarski vodnik in vaditelj.

Gorenc je mladostna leta preživel brez očeta, ki ga je izgubil v 1. svetovni vojni. Po končani osnovni šoli v Sentrupertu je ostal doma na kmetiji in jo začel posodabljal. Kot odbornik občine Sentrupert in okraja Novo mesto se je zavzemal za napredek vasi. Bil je med prvimi, ki so si prizadevali za elektrifikacijo vasi v začetku šestdesetih let, pozneje pa je spodbujal posodobitev slabih cest

v kraju. Vseskozi je uspešno kmetoval.

Krištof se je že zarana zapisal telesni kulturi, predvsem v amaterskih društvih in klubih. Vključen je bil v Okrajno fizikokulturno zvezo Trebnje in pozneje še v novomeško, delal pri TVD Partizan na Mirni, bil sekretar in tudi predsednik ZTKO. Po ustanovitvi nogometnega kluba na Mirni v letu 1967 je bil sekretar in predsednik, zdaj pa je gospodar. Že tretjo tekmovalno sezono vodi ligo malega nogometa. Veliko je naredil za obnovo planinske koče na Debenecu.

Polanko se je izučil za mlinarja, nato se je zaposlil v organih za notranje zadeve, postal referent za promet na občini Trebnje, nato pa upravnik gostišča Grmada. Leta 1979 se je zaposlil na KS Trebnje in to delo vestno opravljal do svoje upokojitve. Zavzemal se je za posodobitev cest, oskrbo s pitno vodo, izgradnjo telefonskega omrežja ter za povezovanje z organizacijami in društvi. Zelo je aktiven v lovski družini v Trebnju, Zvezi soferjev in avtomehaničkov, Društvu vinogradnikov, AMD Trebnje. Je eden ustanovnih članov AMD, kjer je bil inštruktor, tajnik društva in vodja šole.

P. P.

Ljubljana ne vidi obmejnih težav

Marija Mestnik, ki vodi kočevsko podjetje Integral-Stojna o slabih prometnih razmerah v obmejnih krajih - Nobene zveze z Osilnico po slovenski strani

KOČEVJE - Marijo Mestnik smo vprašali, kako je zadovoljna zasedenostjo sezonskega avtobusa v Kolpsko dolino, če je kaj zapletov pri vožnji avtobusa po hrvaškem ozemlju do Osilnice in kako posluje turistično-prometno-informativna pisarna, ki so jo odprli na kočevski avtobusni postaji ob začetku sedanje turistične sezone. Odgovorila je:

Krožna avtobusna proga Kočevje (odhod ob 15.15)-Dol-Fara-Kočevje (prihod ob 17.30) pobira v Kočevju delavce, ki se vračajo z dela, in tiste, redke, ki se odpeljejo na kopanje na Kolpo z avtobusom in ne svojim osebnim avtom; ob povratku v Kočevje pa je predvsem ob sobotah in nedeljah cesta pogosto zatrpna z osebnimi avtomobili, da se avtobus komaj prebije mimo. Avtobus, ki vozi iz (Ljubljane) Kočevja do Osilnice, in to do Broda na Kolpi do Gašparcev po hrvaškem

NOVI TURISTIČNI DELAVCI

FARA - Mlado Turistično-športno društvo Kostel šteje okoli 30 članov. Te dni so se v društvo včlanili Jana Ožanič, gostišče Jana v Štalcerjih; Ivan in Sonja Bartol, kamp na Žagi; Vili Klarič, bife Kvik v Zavrtni ob Kolpi; Anton Janežič iz Žlebov, ki pripravlja ustanovitev kampa, in gostinski delavec Marjan Volek iz Fare.

Zaplet z nemško pomočjo

Najprej se je zapletlo pri carinjenju, nato pa še pri ugotavljanju zdravstvene neoporečnosti

KOČEVJE - Kočevska občina že nekaj let lepo sodeluje z nemško občino Oer-Erkenschwick. Omenimo naj le, da so Nemci pomagali našim pri nastopih na igrah prijateljsstva, pomagajo šolarjem pri nadaljnjem pridobivanju znanja nemškega jezika, pomagali so pri prizadevanjih za osamosvojitve Slovenije itd. Tokrat pa so, minuli ponedeljek, pripeljali v Kočevje kar s tremi avtomobili nemškega Rdečega križa humanitarno pomoč. Ze tisti dan so jo nameravali nekaj razdeliti tistim, ki so najbolj potrebni pomoči, preostalo pomoč pa uskladiščiti v skladišču občinskega odbora Rdečega križa v domu starejših občanov. Skupno so nemški dobrotniki pripeljali - kot je povedal njihov predstavnik Ernst Saland, ki je v Nemčiji zbiral pomoč - 3.700 kg moke, 1.000 kg sladkorja, 530 l olja, 260 kg pralnega praška, 90 kg mila in 300 kg oblačil, kar vse so zbrali pri zasebnikih.

tuje obkoljski cesti, tu stanoval, zelo verjetno ne bi nasprotoval gradnji

● Turistično-informativna postaja se ubada z začetnimi težavami. Građiva, ki bi ga morala imeti, sploh nima. Ni prospekta Kočevske, ni knjig o Kočevski in njenih zanimivostih, ni turističnih vodnikov, skratka: ni vsega tistega, kar imajo druga slovenska mesta in občine. Po vsem tem gradivo pa je zelo veliko povpraševanje, predvsem med našimi izseljenci.

obkoljske ceste. Iz Ljubljane pa vidi naše težave vse drugače in se ga ne tičejo.

J. PRIMC

DVOJE IMENOVANJ

KOČEVJE - Izvršni svet občinske skupščine Kočevje je na zadnji seji 6. avgusta dal soglasje za imenovanje medobčinskega gozdarskega inšpektorja Janeza Miheliča iz Kota v ribniški občini. Sklep bo veljal, ko ga bo potrdil tudi izvršni svet občine Ribnica. V svet osnovne šole Fara pa so namesto Franca Volfa mlajšega imenovali Majdo Lindič.

Žal pa so pri sprejemanju te pomoči nastali neljubi zapleti. Čeprav so bili o pomoči od Rdečega križa Slovenije pristojni carinski organi obveščeni in zaproseni, naj bi ne delali nepotrebnih zapletov, se je vse skupaj le precej zapletlo. Najprej pri carini, kjer pa so zadevo kmalu rešili, nato pa še pri sanitarnem pregledu. Pošiljka - pripeljali so jo trije avtomobili - bi morala biti pregledana pri republiški sanitarni inšpekciji in spoznana za neoporečno. Vendar je bila pošiljka že v Kočevju, republiška inšpekcija pa, seveda, v Ljubljani. Najodgovornejši kočevski občinski voditelji in predstavniki RK so imeli veliko dela s prepričevanjem pristojnih republiških organov, da bi pošiljko pregledala občinska inšpekcija. Kako se je vse končalo, v času poročanja še ne vemo in bomo o tem poročali prihodnjič.

Dejstvo pa je, da je tak zaplet povzročil med kočevskimi pristojnimi ljudmi veliko negodovanja, saj bi najraje vrnili pošiljko nazaj v Nemčijo, kar pa bi bila klobuta tako nemškimi prijateljem in darovalcem kot tudi slovenskim odgovornim organom. Nemški prijatelji - skupaj s pošiljko jih je prišlo na obisk na Kočevsko 14 - o našem gostoljubju in naši birokraciji gotovo ne bodo imeli najlepšega mnenja. Priznati moramo, da so vse te zaplete prenašala na čelu s svojim županom gospodom Clemenom Peickom bolje kot domačini. Očitno so že utrjeni v poslovanju z našo mlado državo in jih nič več ne preseneti.

J. PRIMC

Delajo za dr. Drnovška in Jelcina

Stillesov Inženiring ima dovolj dela do konca leta - Nujno delo za obnovo opreme slovenske vlade - Dosti naročil iz držav bivše SZ, predvsem iz Rusije in Kazahstana

SEVNICA - Ko bi šlo vsem podjetjem, ki so nastala iz temeljev in pod streho nekdanjega Stillesa vsaj približno tako dobro kot 80-članskemu kolektivu Inženiringa - Notranja oprema, se tudi delavci Mobyja, kjer izdelujejo serijsko pohištvo in Prima, d.o.o., kjer je priprava dela in razrez lesa, ne bi skoraj vsak mesec spraševali, ali bo kaj dela in denarcev za preživetje. V Inženiringu pa ne le da imajo dela dovolj do konca leta, ampak so te dni 30 izkušenim delavcem priskočili na pomoč še celo nekateri bivši sodelavci, da bi pravočasno končali zahtevno delo za slovensko vlado.

"Imamo dobre reference, saj smo opremljali vse Titove rezidence in številne reprezentančne objekte, ambasade, hotele pri nas in po svetu. Seveda smo veseli, da smo na natečaju delo za obnovo opreme slovenske vlade na Gregorčičevi in Prešernovi cesti v Ljubljani dobili ravno mi, ki smo jo tudi izdelali pred približno 20 leti. Prenovili bomo kabinet predsednika vlade dr. Janeza Drnovška in tudi kabinet predsednika republike Milana Kučana. Ker gre za izredno kratek rok, to je do 28. avgusta, moramo delati tudi v dveh in celo občasno v treh izmenah," pravi Dojan

Kupiš, a ni tvoje

Mnoge kupce stanovanj in garaž čakajo neprijetna presenečenja

KOČEVJE - V zadnjem obdobju je nakup stanovanj in drugih nepremičnin tudi v Kočevju kar živahen. Mnogi so kupili tako imenovana družbena stanovanja, drugi zasebne garaže itd. Kupci so vse izpeljali pošteno in tudi plačali, pri prepisovanju novega premoženja pa se marsikomu zatakne; še najmanj skrbi naj bi imeli novi lastniki občinskih stanovanj, ki menijo, da so zdaj lastniki, v resnici, pa še niso, "ker je treba na prepis na sodišču ali na vpis v zemljiško knjigo iz teh in onih vzrokov še nekoliko - nekaj let - počakati."

Nekateri, ki so kupili stanovanje od podjetja ali garažo od zasebnika in to nameravali v zemljiški knjigi prepisati, pa tega iz različnih vzrokov niso mogli. Navedem naj le dva primera, ki ju je doživel isti kupec.

Najprej je kupil garažo od zasebnika in ta je zatrdil, da ima vse potrebne dokumente o lastništvu. Pri pregledu v zemljiški knjigi pa se je ugotovilo, da prodajalec v resnici sploh ni lastnik zemljišča, na kateri stoji garaža (čeprav je zemljišče plačal), da je kot lastnik vključeno neko podjetje, ki je v likvidaciji, in da pravzaprav tudi to podjetje ni več lastnik, ker je zaradi njegovih dolgov na to zemljo vključena ali banka ali zavarovalnica in morda še kdo.

Po tej slabi izkušnji je šel kupec v zemljiško knjigo pogledat, kako je z njegovim lastništvom od podjetja kupljenega stanovanja, ki ga je seveda tudi že plačal itd. Tu je bilo presenečenje še večje. Podjetje, ki je prodalo stanovanje, sploh ni lastnik stanovanja, ampak je lastnik drugo podjetje, s katerim je bilo podjetje-prodajalec stanovanja pred leti združeno, nato pa se je spet ločilo.

Človek, razumi, če moreš!

J. PRIMC

● Bolje hvalježen pes kot nehvalježen človek. (Perzijski pregovor)

NEMŠKA POMOČ - Minuli ponedeljek so Kočevje obiskali gostje nemške občine Oer-Erkenschwick na čelu z županom Clemenom Peickom. Nemški župan in predsednik občinske skupščine Kočevje dr. Mihael Petrovič pa sta se pogovarjala tudi o nadaljnjem prijateljskem sodelovanju obeh občin. (Foto: J. Primc)

V Stillesovem Inženiringu so ponosni na svojega nekdanjega delavca, zdaj pa zunanjega sodelavca, arhitekta Mira Blaznika. Sevnški arhitekt Blaznik je bila leta 1990 med devetimi vodilnimi svetovnimi arhitekti za plovne objekte, zdaj pa dela pretežno za švedskega projektanta Tilberga. Blaznik je zasnoval tudi novo opremo dunajske kavarne zagrebškega hotela Palace, kar je eden zadnjih večjih poslov sevnških mi-zarjev s sosednjo republiko. Do konca leta morajo narediti 660 preklonih sedežev v stilu Ludvika XVI. za glasbeno središče Arbat v Moskvi, izdelati opremo za hotel zaprtega tipa Neftjanjuk v republiki Tatarstan ter za hotel visoke kategorije z 230 posteljami Slovanski v Tobolsku v Sibiriji priskrbeti vse, od podov in pohištva do lestencev. V Stillesovem Inženiringu delajo tudi načrte za rezidenco ruskega predsednika Jelcina.

P. PERC

Drobne iz Kočevja

CIGANČKI - Sredi Kočevja na Trgu zbora odposlancev mladi cigančki nadlegujejo mimoidoče. Nekateri prosijo za denar, svoje vrstnike-necigančke pa nadlegujejo ali jim nagajajo na razne načine. Tudi v Nami imajo cigančki precej opraviti. Kdo bo napravil v mestu red, se pa ne ve.

POVSOD SMETI - Kočevje je zasvinjano mesto. Povsod leže smeti, največ pa jih je okoli nekaterih blokov in svinjakov, ki nadlegujejo ali jim nagajajo na razne načine. Tudi v Nami imajo cigančki precej opraviti. Kdo bo napravil v mestu red, se pa ne ve.

ŽIVINA SREDI MESTA - Na zadnji seji občinskega izvršnega sveta so nekateri zahtevali, da je treba narediti red v mestu, češ da mesto ni živinska farma. Opozorili so na ovce, "ki zasmrajujejo okolje" ob Roški cesti; v nos so jim šle kakoši v mestu itd. Nobeden pa ni povedal, kdo bo poslej nosil Kočevjarjem in Kočevcem ekološko neoporečna jajca (morda "izvršniki"?), pa ekološko bravino, mleko, zajčje meso itd.

OBČAN - MEDVED

- Je dovolj, da je prodajo sadja pred cerkvijo dovolila cerkvena oblast?

- Po mnenju nekaterih ne, ker tega ni blagoslovila krajevna skupnost.

Ribniški zobotrebc

UGODNOST ZA ŠOLARJE - Od začetka novega šolskega leta, to je od septembra, bo delavski avtobus, ki odpelje ob 13.15 iz Kočevja in pelje skozi Ribnico do Sodražice, vozil še naprej do Loškega potoka. To bo še posebno ugodno za vse šolarje iz Loškega potoka, ki se šolajo v Ribnici, Kočevju in Ljubljani.

UGODNO LETO ZA ČEBELARJE - Spomladi je bilo ugodno za pašo čebel na območju Male gore, kjer je veliko javorja in še nekaterih rastlin. Zdaj pa je ugodna čebelja paša na območju Velike gore, Goneniškega pogorja, Glažute in Jelenovega Zleba, ker medu hoja že tri tedne. Tudi kontrolni panj, ki je v Jelenovem Zlebu, ima dober donos, do 2 kg medu na dan.

HITREJE DO VOZOVNIC - Pri Integralu so prešli na računalniško obdelavo mesečnih vozovnic za učence, dijake in druge. Zato gre izdaja hitreje.

VEŠLOJSKEGA DEŽJA NISO VIDELI - Tudi Ribničanje in prebivalci okoliških vasi so čakali minuli teden od srede na četrtek vesoljski dež. Kar do dveh zjutraj so starši z otroki poležavali na kosih toplega poda, šotorskih krilih, odejah itd. pod milim nebom in gledali zvezde. Vesoljskega dežja niso pričakali, so pa vsak zvezdni utrinek pospremili z glasnim vpitjem, da so zbudili še tiste, ki jim tega "dežja" ni bilo mar.

Sevnški paberki

PROFESIONALCI - Novopečeni člani prve slovenske košarske lige, košarkarji KK Savinjska Polzela, so bili pretekli teden na 5-dnevni pripravi na Lisci zelo zadovoljni z lepim okoljem in dobro hrano v Tončkovem domu. Za vodstvo in večino košarkarjev je bila Lisca pravo odkritje, čeprav seveda primerjave z Roglo še zdaleč niso ustrezne. Trener Boris Zrinski pa meni, da so v teh dneh bazičnih priprav v miru naredili toliko, kot bi v dolini kvčjemu v 14 dneh. Šef Tončkovega doma Tone Šeško je tudi zelo zadovoljen s profesionalnim odnosom športnikov, čeprav zvečer ne popivajo in kadijo, kot počno številni drugi gostje, tudi tisti, ki se imajo za športnike.

MIROLJUBNO - Razposajeni otroci, ki so se na nedeljski prireditvi "Zaskrbljen sem za svoje okolje" na Pokleku podili med mizami, so nehoti z nogami pribrali nekaj peska ravno na mizo, kjer so bili zbrani vsi gostje. Nekateri, ki smo to opazili, smo se pošalili, ali ni to spet uvod v kakšen Kališovec. Za kazen so gostoljubni domačini prinesli na mizo še vina in malice. Čeprav se je poslanec Franc Čermelič na moč trudil, da bi sam plačal kakšne tri litre, so ga le umirili, tako kot novinarja, ki je hotel predčasno "zbrisati" s spremljevalci.

POSTENJE - Poiskal nas je mladenič, ki mu ni kaj očitati. Je čeden, pošten, le strašansko naiven za svoja leta. Zaupal nam je dve zgodbi, ki ga pekita. Ker nima stalne zaposlitve, je naseljed podjetniku in mu je cel mesec skoraj zastoj premetaval težke zaboje s pijačo in še čim. Plača je bila manjša, kot je dobil priložnostnega honorarja pri hiši, ki slovi, da ne nagradijo najbolje, ker pač nima. Mladenčič se je zdaj zalomilo pri drugem honorarnem delu, kjer je dal na voljo celo svojo opremo.

Klavrni konec gradbenega velikana

Upniki kočevskega Zidarja dobili manj kot tretjino

KOČEVJE - Upniki, ki uveljavljajo svoje terjatve do Splošno gradbenega podjetja Zidar, p.o., v stečaju, so te dni prejeli osnutek glavne razdelitve stečajne mase. Svoje terjatve je v zakonskem roku uveljavljalo nekaj nad 240 upnikov iz raznih krajev slovenske države in nekdanje Jugoslavije. Zahtevki njihovih terjatev so mnogi višji, kot jih bodo uspeli dobiti iz stečajne mase. Po sedanjih izračunih bodo prejeli manj kot eno tretjino svojih zahtevkov. Oddelek za gospodarsko sodstvo je potrdil osnutek za glavno razdelitev in razpisal, da bo preizkus teh terjatev 22. septembra letos na sodišču v Ljubljani. Podjetje Zidar bo v kratkem izbrisano iz sodnega registra in bo prenehalo obstajati. Prav pa je, da se spomnimo ob tem, da je bil kočevski Zidar nekoč gigantsko gradbeno podjetje, ki je imelo svoje poslovne enote v Ljubljani in Reki. V. DRAGOŠ

Suša ne izbira žrtev

Z izredne seje sevnške vlade - Škodo (navečja je v živinoreji) ocenjujejo na okrog 862 milijonov tolarjev

SEVNICA - Vse kaže, da bo letos v sevnški občini največjo škodo zaradi suše spet utrpela živinoreja, ker je je največ, pa tudi, ker je že jasno, da ne bo moč pridelati dovolj krme. Prvi odkos trave je bil sicer skoraj normalen, drugega marsikje sploh ni bilo, za nadaljnje pa je sploh vprašanje. Na pašnikih se ne obrašča travna ruša. Stroški prevoza za 2.000 kubikov pitne vode za živino se že sučejo okrog milijona tolarjev.

Na referatu za kmetijstvo pri občinskem sekretariatu za gospodarstvo in finance ocenjujejo, da znaša skupna škoda že 861.956.000 tolarjev. Pri travinju računajo na vsaj 60 odst. manjši pridelek, prav tako pri koruzi za zrnje. Pri silažni koruzi in ostalih krmnih rastlinah, posejanih na 990 ha, pa 70-odstotna prizadetost pomeni 24.255 ton manj pridelka. Žitarice so prizadete 35-odstotno, krompir in ostale vrtnine pa 40-odstoten. Hmelja je 52 ha, od tega je 28 ha nenamakanih, kjer računajo na polovičen izpad. Zaradi prekomernega trebljenja plodov v juniju, kasneje pa zaradi sončnih ožigov je tudi 40-odstoten izpad na 130 ha plantažnih sadovnjakov. Velika posredna škoda pa lahko nastane v mladih nasadih do dveh let, saj ni praktično nikakršnega prirasta, posamezni deli nasadov pa se lahko popolnoma posuše, navajata dipl. inž. Tine Zupancič in inž. Ivan Kelhar. Na

20 ha je uničenih 12.000 sadik. V ekstenzivnih sadovnjakih ocenjujejo polovičen izpad pridelka. Vinogradniki so že zaradi posledic

● Sevnški občinski izvršni svet je na svoji izredni seji sprejel ukrepe najnujnejše pomoči za ublažitev posledic letošnje suše. Iz občinskega proračuna bodo zagotovili 5 milijonov za regiranje nabave krme za govejo živino in prašičerejo. Direkciji blagovnih rezerv so poslali pobudo za povečan odkup govejega in svinjskega mesa, ker bo nujno zmanjšanje stalaže živine. Ministrstvu za kmetijstvo predlagajo, naj letošnjo sušo opredelijo kot naravno katastrofo, zato naj izdela navodila za oceno škode za pridobitev državnih sredstev solidarnosti. Sevnška vlada predlaga republiški upravi za javne prihode, naj prizadetim odpišejo del davkov in prispevkov iz zdravstvenega in pokojninsko-invalidskega zavarovanja. Z vsemi podrobnostmi ugodnosti, ki jih bodo deležni vsi kmetje, ne le kooperanti sevnške kmeče zadruge, jih bo seznanila sevnška kmetijska svetovalna služba.

lanske suše in nadaljevanja ujme, se pravi izčrpanja trsov, slabše oplodnje in osipanja tudi letos ob četrtno grozdi.

P. PERC

ZLOŽENO - V Krškem so po dolgoletnem trudu opravili komasacijo kmetijskih zemljišč. Naj malo pojasnimo, kaj komasacija ali zložba sploh pomeni. Kmetje so imeli nekoč tri njive. Prvo na severnem delu vasi, tam so zasejali koruzo, drugo njivo so imeli proti vzhodu in nanjo zasejali pšenico. Na tretji njivi blizu domačije so posadili krompir. "Kako razmetana polja in kako razdrobljena pridelava!" so bili ogorčeni strokovnjaki. Potem so zemljišča kmetom vzeli, jih zložili in nato spet dodelili kmetom. Kmetje imajo zdaj eno samo parcelo. Na tretjini sejejo koruzo, na drugi tretjini pšenico in na koncu še krompir. Kakšen napredek!

AKCIJA - Če bo kdo opazil kakšnega sindikalista, ki hodi po podjetjih in direktorjem podtika kolektivne pogodbe, naj se ne čudi preveč. Posel verjetno ne bo preveč uspešen, saj bi si direktorji lahko sami vzeli pogodbe v roke, a kaj ko nimajo časa, da bi jih prebrali. V deželi, kjer kršenja pogodb nihče ne kaznuje, kaj drugega niti pričakovati ne bi smeli.

PISARNA - V Krškem so se že pred časom odločili, da odprejo poslansko pisarno. Ker imajo kar dva poslance v državnem zboru in enega v svetu, se je zdelo to čisto normalno. Uredili so prostore, najeli tajnico, ji naročili, kako in kaj, in začeli čakati na priložnost, da jim bo uspelo povabiti na otvoritev čimveč uglednih gostov. Očitno se niso ujeli pravih, pa zato pisarne še vedno niso uradno odprli.

ZADRUŽNO - Že skoraj leto dni je minilo, odkar so se v krški občini začeli intenzivno prerekati okrog zadrug. Zdaj so končno razrešili lastninske zadeve in začela je delovati nova kmečka zadruga, ki ima 137 zaposlenih, vinske kleti, vinarstvo in nekaj trgovin. Uradno je to še skrivnost, neuradno pa se ve, kakšna je nova obleka nekdanje Agrokombinatove zadruge. Javna tajna je že lep čas tudi ta, da je novi direktor Franc Češnovar. Ja, tisti iz sekretariata za kmetijstvo.

Novo v Brežicah

BRATRANCI - Zadnje čase postajajo precej moderna srečanja bratrancev in sestričen. Kaže, da imajo ljudje vrh glave potrošniške mrzlice in sodobnega življenja in so spet začeli iskati stike s svojimi najbližjimi po krvi. S tem bi se gotovo strinjali tudi delovni inšpektorji. Tudi ti opažajo, da se vezi med sorodniki zelo okrepile. Marsikdo sploh ni vedel, da imajo lastniki gostinskih in trgovskih lokalov pa tudi proizvodnih delavnic v brežiški občini toliko sorodstva onkraj meje na Hrvaškem. Pa trdijo, da imajo in da jih z bratrancev in sestričnimi veže toliko krvi, da jim prihajajo kar vsak dan pomagat pri delu. Menda kar zastoj, vse za ljubo sorodstvo.

NI OSTALO - Ob izdaji in razdelitvi lastniških certifikatov bo spet vroče aktualno lastninjenje podjetij, pravzaprav lastninsko preoblikovanje. V Posavju ne bo kaj prida lastninit. Tisto, kar je bilo, je že dobilo lastnika. Po načelih prvotne akumulacije kapitala, čemur bi po domače rekli tudi primitivnega grabljenja bogastva.

STARI ČASI - Delavcem brežiške tovarne pohištva se zelo kolca po starih in vsaj za spoznanje boljših časih. Po drugih časih se ozira tudi banka, vendar ona raje po novih. Da bi prišli čimprej, ponuja tovarni pomoč pri izvajanju sanacijskega programa, ampak samo, če podpisše hipotekarno pogodbo. Le v tem primeru bi banka malce zanižala pri tistih milijonih mark, ki jih podjetje še ni vrnilo. Pomoč pa naj bi potem prišla tudi v podobni obliki, strokovnjaki, ki bi tovarni pomagal izpeljati zadnji sanacijski program. Delavci so pred leti pred njim že trepetali, saj je bil njihov direktor. Tako ne dvomijo, da bi sanacija izpeljal, samo v čigavo korist?

RAZPRODAJA

vratnih kril DIN

Popusti pri nakupu vsega stavbnega pohištva:

do 50.000,00 SIT	5%
od 50.000,00	
do 150.000,00 SIT	10%
od 150.000,00 SIT	
do 300.000,00 SIT	13%
nad 300.000,00 SIT	15%

Racionalles

p.e. Novo mesto
Cegelnica 12
tel. (068) 21-623

Se priporočamo!

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Utapljanje v težavah in izgubah

Povprečne blokade in izgube v posavskem gospodarstvu so sicer manjše, a le na račun stečaja Vidma - Povprečno je blokiranih 85 podjetij s čez 5000 delavci

KRŠKO - Posavsko gospodarstvo se, kot ugotavlja poročilo SDK, utaplja v likvidnostnih težavah in izgubah. Če ne bi bilo še vedno veljavnega moratorija na stečajne postopke, bi bilo konec julija za stečaj zrelih 53 pravnih oseb s čez 1600 zaposlenimi. Gre za podjetja, ki so imela več kot 60 dni blokirani žiro račun, in sicer vsa skupaj povprečno za 349 milijonov tolarjev.

Žalostno stanje v posavskem gospodarstvu se pozna tudi na Zavodu za zaposlovanje, kjer je prijavljenih že skoraj 5.000 brezposelnih iz brežiške, krške in severiške občine. Vsakih nekaj mesecev potrdijo take pesimistične izglede še poročila krške podružnice Službe družbenega knjigovodstva.

● Slovenska SDK je zadnjega julija izvedla že 7. krog večstranskega pobota. V njem je sodelovalo tudi 126 podjetij iz Posavja, ki so prijavila 1.644 milijonov tolarjev, ki naj bi jih poravnali s kompenzacijami. V pobotu je bilo kompenziranih 317 milijonov tolarjev, kar je 19,3 odst. prijavljenega zneska. Ta odstotek tudi dokazuje, da je bil tokratni pobot najuspešnejši za posavsko gospodarstvo v letošnjem letu.

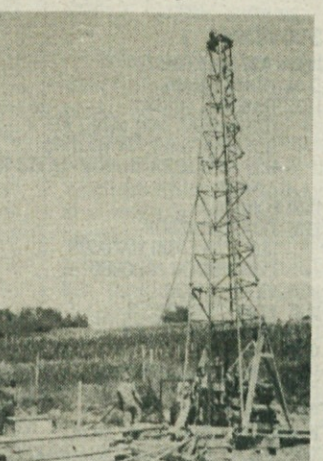
govodstva. V zadnjih štirih mesecih letošnjega leta so bili v Posavju sicer bistveno manjši zneski blokacij, toda to je le posledica stečajnega postopka v podjetju Videm. V sedmih mesecih letošnjega leta je bilo povprečno

CIKLUS "TRAVE" V GALERJI MEKE

BREŽICE - Galerija Meke iz Brežice je pripravila novo razstavo, tokrat slik Erne Ferjančič - Fric iz ciklusa "Trave". Na otvoritve razstave, ki je bila minulo soboto zvečer, so poskrbeli tudi za kulturni program s pomočjo violinista Krešimirja Marčiča in kitarista Tomislava Vrančiča. Umetnico je ta večer predstavil slikar Alojz Konec, profesor umetnostne vzgoje iz Sevnice. Razstava bo na ogled še do 15. septembra in sicer vsak dan med 9. in 18. uro in v soboto do 13. ure.

V NEK BODO KOMPAKTIRALI SODE

KRŠKO - Republiška uprava za jedrsko varnost je dala formalno dovoljenje, da lahko Nuklearna elektrarna Krško prične z zaključno fazo zahtevnega postopka superkompaktiranja nizko in srednje radioaktivnih odpadkov. S postopkom, ki naj bi ga izvedli še to jesen, se bo količina sodov s takimi odpadki v skladišču zmanjšala za 30 odstotkov. To pomeni, da bo elektrarna pridobila dodatni prostor še za tri leta skladiščenja. V NEK pravijo, da bodo postopek izvedli še to jesen, zanj pa bodo po vsej verjetnosti sklenili pogodbo z ameriškim Westinghousom.

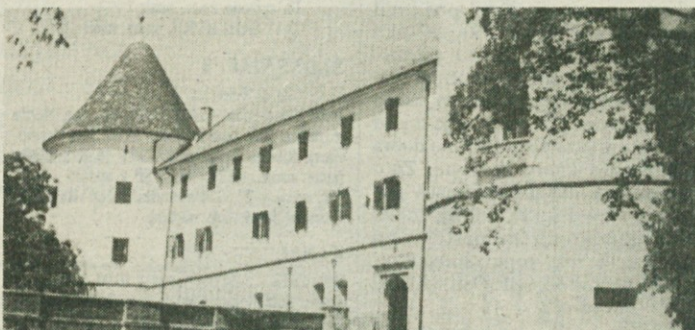

ISČEJO VODO - Artičani so že maja zaradi pomanjkanja pitne vode pogolobili vaški vodnjak za dva metra. Zdaj so začeli vrtati pod artiško vzpetino, da bi z novimi viri pitne vode vsaj začasno izboljšali oskrbo. Čeprav je na robu njihove krajevalne skupnosti zajetje za centralni vodovod in občini, sami verjetno vsaj še dve leti ne bodo imeli povezave z njim. Okrog 80 domačij je tako zbralo 1,7 milijona tolarjev za vrtno na mestu, kjer so geološke raziskave že pokazale na zalogo pitne vode. Zdaj so z vrtanjem prišli do vodonosnega sloja na 70 metrov globine, vendar jim težave delata blatna voda in upadla podtalnica. Zaenkrat še ne vedo, koliko bo vode, vendar kljub temu računajo, da jo bodo v dveh do treh tednih že lahko uporabljali. To bo ravno prav, saj se takrat začne pouk v šoli, ki je eden največjih porabnikov vode v vasi. (Foto: B. D.-G.)

blokiranih kar 85 pravnih oseb, ki so povprečno zaposlovala 5.031 delavcev. Povprečni znesek blokade je v tem času znašal 1.603 milijona tolarjev. Kljub moratoriju za uvedbo stečajnih postopkov je SDK oktobra 1992 začela vlagati prijave za začetek stečajnih postopkov za zasebna podjetja, ki nimajo zaposlenih. Ta podjetja ne nosijo bremen iz preteklosti in po ocenah SDK med njimi ni malo takšnih, ki so bila blokirana

zaradi špekulacij. Krška podružnica je zato do konca julija vložila prijavo za začetek stečajnega postopka za 19 pravnih oseb v zasebnih lasti. Služba je zbrala že tudi prve podatke o izgubah v posavskem gospodarstvu. V letošnjem prvem polletju je izgubo izkazalo 166 posavskih podjetij. Skupaj so ustvarila 2.341 milijonov tolarjev izgube, kar je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za tretjino manj. Tudi pri tem gre na žalost za podatek, ki Posavce ne sme razveseliti, saj je izguba zmanjšana spet na račun podjetja Videm, ki je bilo, kot je znano, največji posavski izgubar, a le do 1. aprila letos, ko je bil zanj uveden stečajni postopek.

B. DUŠIČ-GORNIK

VREDEN PRAVNEGA SPORA - Mokriški grad je eden redkih slovenskih gradov, ki se je obnavljal in dokaj dobro vzdrževal z dejavnostjo v njem. Delno so ga obnovili leta 1977, ko so v njem uredili sodoben hotel s sobami in apartmaji. Nedavno so prenovili streho, letos pa so ob njem odprli novo igrišče za golf z osemnajstimi luknjami, kar naj bi bil le prvi korak Mokrice k ekskluzivnemu hotelu s ponudbo za najbolj petične goste. (Foto: B. D.-G.)

Nadškofija hoče nazaj Mokrice

Hrvati kar pozabijo na dogodke med vojno - Ministrstvo za kulturo meni, da do vrnitve ni upravičena - Brežičani želijo, naj to Slovenija pove glasneje

MOKRICE - Mokriški grad je v svoji zgodovini često menjal lastnike, vendar vodstvu brežiške občine nikakor ni do tega, da bi jih spet. Zagrebška nadškofija je v začetku letošnjega junija dala tudi uradno zahtevo za vrnitev odvzetega in podržavljenega gradu ter posesti okrog njega. Hrvaški mediji so se o zahtevi seveda glasno razpisali, pri tem pa so se jim pridružili tudi nekateri slovenski mediji.

Mokrice nikoli niso bile na hrvaških tleh, bile pa so med obema vojnama nekaj časa v lasti zagrebškega trgovca Srečka Bergerja in kasneje zagrebškega nadškofijskega semenišča. To je v letu 1937 kupilo graščino in okrog 900 ha polja in gozdov okrog nje. Za večino člankov se zgodba

Mokrice tu konča in se nadaljuje šele po drugi vojni, ko je bil grad s posejto nadškofiji odvzet. Odločba o tem je stopila v veljavo leta 1951, nakar je brežiška občina večino posesti prodala okoliškim prebivalcem, medtem ko imajo grad (v njem je danes hotel) z gospodarskimi poslopiji, stoltni park in nekaj manj kot 100 ha zemlje trenutno v lasti Terme Čatež.

V Brežicah ob tem poudarjajo, da Hrvti kar molčijo o dogodkih med vojno. V letu 1941 je namreč Neodvisna država Hrvaška grad in posest ob njem podarila Nemčiji, ta pa ji je v znak hvaležnosti prepustila štiri slovenske vase tik ob meji: Bregansko selo, Novo vas, Jesenice na Dolenjskem in Laze. Nemci so v Mokricah vzgajali posestnike, ki naj bi jih nato naselili na Poljskem in v Sovjetski zvezi.

Na ministrstvu za kulturo, kamor je bil naslovljen zahtevek za vrnitev

graščine, menijo, da zahtevek ni popoln, pa tudi, da zagrebška nadškofija v času uveljavitve zakona o denacionalizaciji ni delovala v Sloveniji in zato ni upravičena do vrnitve lastnine. Zagrebška nadškofija trdi nasprotno in je za dokazovanje upravičenosti svoje zahteve že poiskala pravniško pomoč.

V brežiški občini, ki jo dogajanje okrog mokriškega gradu še kako zanima, želijo, da bi naša država razloge za neupravičenost zahteve tudi glasno povedala, saj gre za zelo občutljivo zadevo. Zahteva po vrnitvi mokriškega gradu ni le ena izmed zahtev po nacionalizirani lastnini, saj gre za zgodovinski in kulturni spomenik, za odnose med dvema državama in med prebivalci ob slovensko hrvaški meji. S tem ko naša država na glasne zahteve Hrvaške ne odgovori javno, se samo še povečuje nemir prebivalcev ob meji. Ob aferah, ki smo jim priča v naši državi, namreč marsikdo že verjame, da bi navsezadnje lahko res prišlo do kakega trgovanja med državama. Na račun obmejnih prebivalcev, seveda.

B. DUŠIČ-GORNIK

Hipotekarna banka zbira kapital

Redne in prednostne delnice vrščene na Ljubljansko borzo - Zdaj za 10 milijonov mark, kmalu še za 40 - Izdali naj bi tudi hipotekarne obveznice

BREŽICE - Od pretekega četrta naprej sta v uradno tečajnico Ljubljanske borze uvrščeni dve novi delnici. Gre za redno in prednostno delnico Hipotekarne banke Brežice, ki je bila ustanovljena v začetku leta 1991 in se je sredi istega leta preoblikovala v delniško družbo. Ena glavnih nalog banke je povečati obseg poslovanja in zbrati dovolj kapitala, kar je tudi osnovni razlog, da so delnico uvrstili na borzo.

Hipotekarna banka Brežice ima 23 zaposlenih delavcev, podružnico v Kopru in ekspozituro v Ljubljani. Sežani in na Jesenicah. Želi se uveljaviti s hipotekarnim bančništvom, čeprav bo še naprej opravljala tudi druge standardne bančniške posle.

Veliko stavi na bližino meje in na plačilni promet s Hrvaško, saj ima v Zagrebu sestrsko Hypo banko. Ves delniški kapital banke je v zasebni lasti, ob tem pa noben delničar ob vpisu ni imel v lasti več kot 9,2 odst. delnic. Glede na sedanji obseg poslovanja bi banki zadoščalo 200 milijonov tolarjev kapitala, vendar njen ustanovitveni kapital, rezerve in re-

zervacije ob polletju znašajo 1,3 milijarde tolarjev.

Banka je v prvi emisiji izdala nominalno za 759 milijonov tolarjev delnic in sicer za 600 milijonov rednih in za 159 milijonov tolarjev prednostnih delnic. Banka obeta, da bo vodila konzervativno politiko razdeljevanja dobička, tako da bo njegov večji del dajala v rezerve banke in s tem povečevala vrednost delnice. Septembra naj bi izdali drugo emisijo delnic v vrednosti 14 milijonov nemških mark, v prvi polovici leta 1994 pa še za 25,6 milijona mark. Imetniki njihovih prednostnih in rednih delnic bodo imeli predkupno pravico na nove emisije.

Zdaj se kroji usoda Tovarne pohištva Brežice

Sindikatu ni zadovoljen z vodstvom - Odstop?

BREŽICE - V Tovarni pohištva Brežice je te dni spet vse narobe. Delavci dobivajo le 80 odst. plače po kolektivni pogodbi, in to s precejšnjo zamudo. Če upoštevamo, da je kakih 40 odst. izmed njih nekvalificiranih, si lahko predstavljamo, kaj dobijo v kuvertah. Tako ni težko razumeti, da so v svoji ogorčenosti in resni zaskrbljenosti za svojo tovarno napisali svojemu direktorju pismo.

V njem so zahtevali zbor delavcev in 18. avgusta izplačilo plač za julij ter zagrozili, da bo v nasprotnem primeru za vse posledice v tovarni direktor odgovarjal sam. Sindikat podjetja je izrekel nezaupanje v delo vodstva tovarne in ga je označil za nestrokovno. Čeprav imajo zdaj že 3. sanacijski program, delavci menijo, da še nobenega niso izpeljali. Edino, kar je vodstvo uresničilo iz tega programa, je, da je odpustilo 70 delavcev.

Tovarna pohištva ima okrog 300 zaposlenih delavcev in je tako rekoč zadnji večji predstavnik prave proizvodne industrije v občini. Čez 80 odst. proizvodnje je izvažala na tuje trge in še danes je v občini deležna ocen, da je izvozno zelo perspektivno podjetje. Na žalost pa jo je stisnila gospodarska kriza, tako da je v nenehni nevarnosti, da največji upniki zahtevajo izterjavo dolgov in s tem pošljejo tovarno v stečajni postopek.

Vse kaže, da je vodstvo v teh dneh pred težkimi poslovnimi odločitvami. Samo podjetje nima toliko kapitala, da bi lahko normalno poslovalo, zato se zadolžuje pri bankah. Zdaj se vodstvo odloča o tem, ali naj podpisše z banko hipotekarno pogodbo. Ta po eni strani pomeni nevarnost, da se banka polasti podjetja, po drugi strani pa ponuja vsaj začasno rešitev podjetja, ohranitev proizvodnje, izplačevanje plač in s tem preživetje za 300 delavcev in njihovih družin. Banka namreč ponuja svojega človeka, ki bi pomagal izpeljati sanacijski program. Sindikat podjetja se sicer zaveda, da gre za povsem poslovne odločitve, vendar je skušal vseeno s pritiskanjem vplivati na vodstvo in predvsem direktorja Izidorja Slatnerja. Ta se je odzval na sindikalne obtožbe z izjavo o odstopu, o katerem pa mora odločiti še pristojni organ podjetja.

B. D.-G.

SPET ŽAŽIVELA

PEČICE - Stavbo nekdanje osnovne šole v Pečicah morda le čaka boljše časi. V občini so pripravili idejni načrt, po katerem naj bi stavbo uredili in jo začeli čimbolj smotno uporabljati. Še v letošnjem letu ali najpozneje prihodnjem pomlad naj bi začeli sprenjavljati streho in nato v nekaj letih prenovili celo zgradbo. V njej bodo uredili učilnico, jedilnico, prostore za osebje, kuhinjo in spremne prostore ter na vrhu dva velika prostora za prenočevanje. Prostore bodo uporabljale osnovne šole in vrtci za izvedbo šole v naravi, poleg njih pa še planinci, taborniki, občinska športna zveza in seveda domačini, saj bo v stari šoli tudi prostor za krajevno skupnost.

B. DUŠIČ-GORNIK

kultura in izobra- ževanje

DUET FLAVTE IN KITARE - Mlada Metličana, violinistka Ana Pezdirec in kitarist Anton Črnugelj, sta s svojim igranjem na metliških poletnih kulturnih prireditvah navdušila poslušalce. Še zlasti pa je bilo prijetno za uho, ko sta zaigrala v duetu. (Foto: M.B.-J.)

- *Še dolgo ne bom politični mrtič. (Jelinčič)*
- *Tatovi najraje razpravljajo o tem, da vse preveč ljudi krađe. (Juric)*
- *Lepe ženske so ustvarjene za moške brez domišljije. (Veber)*

Metličana pred Metličani

Gosta sobotnega metliškega kulturnega poletja bila domačina Ana Pezdirec in Anton Črnugelj

METLIKA - S sobotno četrto prireditvijo se je metliško kulturno poletje pod naslovom "Pridi zvečer na grad" prevesilo v drugo polovico. Tokrat sta se predstavila domačina. Ana Pezdirec, flavtistka iz Metlike, in Anton Črnugelj, kitarist

glasbeno šolo. Potem ko je na ljubljanski Akademiji za glasbo zaključila študij flavte pri prof. Fedji Ruplu, nadaljuje pri njem tudi podiplomski študij. Sicer je zaposlena v orkestru slovenske policije. Veliko je nastopala ob otvoritvah razstav v ljubljanskih galerijah, dobro pa jo pozna tudi metliško občinstvo, saj je že nekajkrat nastopila ob otvoritvah razstav v metliškem Ganglovem razstavišču.

Anton Črnugelj je po osnovni izobrazbi inženir elektrotehnike. Med študijem je končal tudi deset razredov srednje glasbene šole za kitaro pri prof. Andreju Grafenauerju. Pol leta je zasebno študiral kitaro v Zagrebu pri prof. Istvanu Romerju. Po končanem študiju elektrotehnike se je vpisal na Akademijo za glasbo v Ljubljani, kjer nadaljuje študij pri prof. Andreju Grafenauerju. Letos je zaključil prvi letnik. Črnugelj je s kitaro veliko nastopal po Sloveniji že od nižje glasbene šole naprej. Med počitnicami obiskuje tudi seminarje v tujini. Njegov tokratni nastop pa ni bil prvi pred domačim občinstvom, ki ga tako kot Pezdirecovo že dobro pozna.

Kljub temu sta s sobotnim nastopom navdušila občinstvo in požela obilo aplavza. Predvsem se je tokrat še enkrat izkazala kot izredno dobra kombinacija kitare in flavte. Zato nameravata mlada Metličana v prihodnje še več igrati skupaj, toliko bolj, ker so takšni nastopi pri poslušalcih zelo tople sprejeti.

M. BEZEK-JAKŠE

iz Križevske vasi, sta kot solista in v duetu predstavila dvanajst skladb, tako modernih kot starih znanih glasbenih mojstrov.

Ana Pezdirec se je prvič srečala s flavto v nižji glasbeni šoli v Metliki, v Ljubljani pa je končala srednjo

Na meji dveh dob in dveh svetov

Ob osemdesetletnici dr. Vinka Beličiča, belokranjskega rojaka, pesnika in pisatelja, ki že desetletja po vojni živi, dela in ustvarja v Trstu

ČRNOMELJ - Na današnji dan pred osemdesetimi leti se je v Črnomlju rodil pesnik in pripovednik Vinko Beličič. Usoda in neprijazni vojni čas sta bila kriva, da je danes doma in v našem širšem prostoru bolj malo znan, saj se je spomladi leta 1945 umaknil iz domovine in se kmalu nato udomil v Trstu, kjer živi še danes.

Mladostna leta je Beličič preživel v Rodinah pri Črnomlju, kamor sta se kmalu po smrti očeta, ki je v prvi svetovni vojni padel na fronti, preselila z materjo k njenim staršem, ki so tam imeli majhno, skromno posestvo.

Beličič je osnovno šolo dovršil na bližnjem Talčjem Vrhu, gimnazijo v Novem mestu, diplomiral pa je na slavističnem oddelku ljubljanske univerze. Kot profesor je kratek čas služboval v Ljubljani, ob koncu vojne pa je leta 1945 odšel v Trst, kjer je še isto leto prevzel pouk slovensčine na višji gimnaziji oziroma kasnejšemu Liceju France Prešeren. Tam se je leta 1977 upokojil. Medtem je leta 1962 na katoliški univerzi v Milanu doktoriral.

V novem okolju se je Beličič takoj vključil v tržaško kulturno življenje in veliko sodeloval zlasti pri tamkajšnjem radiu. Predvsem pa je ostal

zvest svojemu notranjemu klicu - pisanju, s katerim se je trajno zapisal v slovensko literaturo. Ne le da je objavljaj svoje prispevke v tamkajšnjem pa tudi prekomorskem revialnem časopisu, napisal je vrsto knjig, ki so izšle v predvojni Ljubljani, nato pa v Trstu, Gorici, Celovcu in Buenos Airesu. Njegovo literarno delo obsega šest knjig poezije in deset knjig povesti, ertic in novel. Poleg tega je izdal nekaj prevodov in šolskih učbenikov.

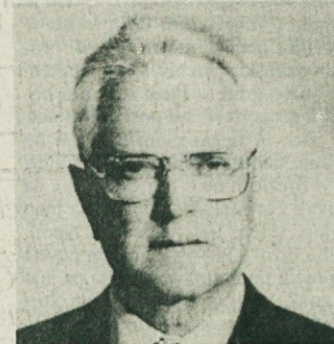
Naj tu naštejemo vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Bližine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

V vsem svojem literarnem delu pa je jubilat ostal Belokranjec, saj mehka lirčnost njegove rodne dežele odseva v njegovem pisanju, v katerem se mnogokrat oglasi otožen spomin na kraje in ljudi Beličičeve otroške pa tudi študentske mladosti. V novem okolju, na Tržaškem, pa se temu domotožju pridruži zrelost in nova trša spoznanja, ki ju neredko spremlja tudi smrt.

Zato Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

Vinko Beličič

jenh ali kasneje pridobljenih načel in pogledov, ki jim je ostal zvest v vseh zadnjih desetletjih, preživetih v odrekanju in upanju na pragu domovine, "na meji dveh dob in dveh svetov". Tako je tudi v svojih zrelih letih ostal trden, pokončen!

Mar je potem čudno, če si v novem, sproščenem času clovek zaželi literarnega pa tudi osebnega srečanja z današnjim jubilatom?

T. J.

J. DULAR

Svet za kulturo jezika

Nadomestil naj bi nekdanje jezikovno razsodišče

LJUBLJANA - Že nekaj let je minilo, odkar je bilo ukinjeno jezikovno razsodišče, tolikanj osovraženo v nekaterih krogih, vendar v določenem obdobju za obstoj in čistost slovenskega jezika zelo pomembno. Že dlje časa je bilo slišati posamezne glasove po njegovi oživitvi, saj je slovenski jezik, zlasti z množico novoustanovljenih zasebnih podjetij, ki hočejo posnemati zahodna, postal spet nemarno onesnažen z imeni in nazivi v tujih jezikih ter s spakedrankami, ki izhajajo iz njih.

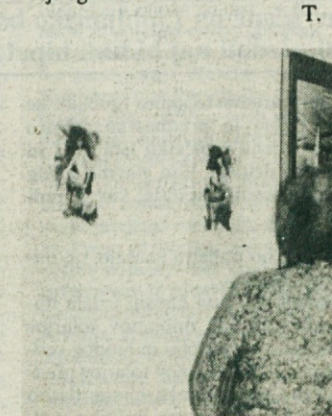
Nedavno je iz krogov pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, ali točneje iz razreda za filološke in literarne vede, prišla ideja za ustanovitev "Sveta za kulturo slovenskega knjižnega jezika". V izjavi za javnost so jo predlagali trije člani tega razreda: Jože Toporišič, Franc Jakopin in Janez Orešnik. Pobuda je v javnosti naletela na ugoden odmev in kmalu lahko pričakujemo tudi pripravo postopkov za njeno zakonsko izpeljavo.

Kot je v intervjuju za Delo povedal Janez Orešnik, naj bi bil izraz kultura v nazivu sveta pojmovan zelo široko. Obsega skrb za jezik, jezikovno politiko in obrambo pred kvarnimi pretiravanji, v njem pa vidi tudi tiho razmejitev med delovnim področjem sveta in nalogami šolstva na področju jezikovne vzgoje.

Svet za kulturo slovenskega knjižnega jezika naj bi dajal strokovna pojasnila o jezikovnih vprašanjih zainteresiranim posameznikom, podjetjem šolam itd., lahko bi skrbel za enotenje in ustalitev vsakovrstnega

slovenskega strokovnega izrazja, sodeloval pa naj bi tudi s strokovnimi službami doma in v tujini.

Iz povedanega sledi, da ne bo nekakšen nadomestek za jezikovno razsodišče, čeprav bo deloma prevzel tudi to nalogo, pač pa bo njegovo delovno področje znatno širše. Tako bodo zadovoljni tudi tisti, ki menijo, da je treba nekaj storiti proti vse večji ogroženosti slovensčine.

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA - Do konca avgusta bo v metliškem Ganglovem razstavišču odprta fotografska razstava Luciana Kleve iz Izole, ki jo je minuli petek z igranjem na dude otvoril kar avtor sam. O avtorju je govorila umetnostna zgodovinarica Polona Škodič, ob otvoritvi pa je nastopil tudi glasbeni pedagog in znani kitarist Silvester Barbovič iz Karlovca. Sicer pa je razstava že letošnja tretja v nizu kulturnih dogodkov "M", ki jih v sodelovanju z Ljudsko knjižnico in Belokranjskim muzejem pripravlja kipar Martin Skoliber. Doslej sta se predstavila keramika in slikarstvo, sledilo pa bo kiparstvo. Sponzor tokratne razstave je podjetje Tanje Adlešič Art-knjigovodske storitve. (Foto: M.B.-J.)

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 19. VIII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.20 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.25 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.15 TEDENSKI IZBOR
11.15 GLASBA IN PLESI SVETA
12.00 ANALITIČNA MEHANIKA, 28/52
12.30 ČETRTRI POLETNI VIDEOMEH
13.00 POROČILA
17.30 OTROŠKI PROGRAM:
SNORČKI, amer. risana serija, 7/11
18.00 DNEVNIK 1
18.10 KRONIKA, ponovitev 17. dela kanadske dok. serije
18.35 ŽE VEŠTE?
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 TV NOČOJ
20.05 ŽARIŠČE
20.30 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nemška naniz., 11/13
21.20 ŠKANDAL, ponovitev angl. dok. serije, 3/4
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
22.45 NOVOPEČENI PRINC Z BEL-AIRA, 10. epizoda amer. naniz.
23.15 SRHLJIVKE, amer. naniz., 9/12

SLOVENIJA 2

13.45 - 23.20 Teletekst
14.00 Video strani - 14.20 Tedenski izbor: Nosila je rumen trak (amer. film); 16.00 Sova (ponovitev); Ribicija (amer. naniz. 5/6); 16.30 Srljivke (amer. naniz., 8/12) - 17.25 SP v atletiki - 21.45 TV nočoj - 21.50 Umetniški večer: Raymond Chandler (angl. dok. oddaja)

KANAL A

9.00 CMT - 9.45 A shop - 10.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 11.00 Smrtonosni panter (amer. film) - 12.35 Helena (ponovitev) - 13.15 A shop - 13.30 Video strani - 17.45 Drugačen čas (ponovitev 228. dela) - 18.30 A shop - 18.45 Rock starine (ponovitev 28. oddaje) - 19.15 A shop - 19.30 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Buddyjeva Pesem (angl. film) - 22.15 Mercedesova zvezda (dok. film) - 22.45 5 minut - 22.50 Poročila - 23.10 Drugačen svet (229. del amer. nadalj.) - 23.55 A shop - 00.10 CMT

PETEK, 20. VIII.

SLOVENIJA 1

8.45 - 1.20 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.25 TEDENSKI IZBOR
9.25 SAFARI, češka nadalj., 8/13
9.55 PROFESOR GLASBE, amer. film
12.25 ŽE VEŠTE?
13.00 POROČILA
13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
17.35 ZMIGAJ SE!, športna oddaja za mlade
18.00 DNEVNIK 1
18.10 POHODI V NEZNANO, izobraž. oddaja
18.40 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Ž NAMI
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 ZAMOLČANA LET, amer. film
20.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
22.30 SRHLJIVKE, amer. naniz., 10/12
23.25 CIKLUS FILMOV P. DE BROCA: NEŽNA POLICAJKA, franc. film

SLOVENIJA 2

16.15 - 1.05 Teletekst
16.30 Video strani - 16.40 Tedenski izbor: Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz., 11/13); 17.30 Sova (ponovitev) - 18.55 SP v atletiki - 20.05 Tisočletje (amer. dok. serija, 7/10) - 23.00 Večerni gost: Aristid Havliček - 00.00 Kristjani: Svetopisemska ljudstva (angl. dok. serija, 5/13)

KANAL A

9.00 CMT - 9.45 A shop - 10.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 11.00 Buddyjeva pesem (ponovitev filma) - 12.45 A shop - 13.00 Video strani - 17.45 Drugačen svet (ponovitev 229. dela) - 18.30 A shop - 18.45 Mercedesova zvezda (ponovitev) - 19.15 A shop - 19.30 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Teden na borzi - 20.40 Angel ob moji strani (amer. film) - 22.20 Zakaj nisi z mano? (6. del dok. naniz.) - 22.35 5 minut - 22.40 Poročila - 23.00 Drugačen svet (230. del amer. nadalj.) - 23.45 A shop - 00.00 CMT

SOBOTA, 21. VIII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.10 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.35 TEDENSKI IZBOR:
10.35 RADOVEDNI TAČEK
10.45 LISICA ZVITOREPKA
11.00 SNORČKI, amer. risana naniz., 7/11
11.25 OTROČI ŠIRNEGA SVETA, amer. dok. naniz., 8/26
11.50 ZMIGAJ SE!, športna oddaja za mlade
12.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
13.00 POROČILA
13.05 VEČERNI GOST, ponovitev
16.20 ZAMOLČANA LET, ponovitev amer. filma
18.00 DNEVNIK 1
18.10 BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz., 5/12
18.30 DIVJI SVET ŽIVALI, 15. del angl. poljudnoznan. serije
19.00 RISANKA
19.14 ŽREBANJE 3 x 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 UTRIP
20.25 TVARIJETE
21.30 LJUBEZEN DA, LJUBEZEN NE, 14. epizoda amer. naniz.

21.55 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA:
SMRTONOSNA SREČA, angl. film

SLOVENIJA 2

13.45 - 0.50 Teletekst
14.00 Video strani - 14.10 Tedenski izbor: Kvartet Tartini; 14.45 Sova (ponovitev); Srljivke (amer. naniz., 10/12); 15.40 Ciklus filmov P. de Broca: Nežna policajka (franc. film) - 17.25 Športna sobota: SP v atletiki - 20.45 TV nočoj - 20.50 Ljubezen boli (angl. nadalj., 1/10) - 21.40 Homo turisticus - 22.10 Sobotna noč

KANAL A

9.00 Country Music Television Europe (CMT) - 9.45 A shop - 10.00 Angel ob moji strani (ponovitev filma) - 12.30 Teden na borzi (ponovitev) - 12.40 A shop - 18.00 Matlock (ponovitev 20. dela) - 19.00 5 X 5 - 19.25 Karting Portorož (ponovitev posnetka) - 20.10 Avtoimes - 20.40 Matlock (21. del) - 21.35 James Dean (amer. film) - 23.15 Videogram - 00.15 Poročila v angleščini - 00.40 Erotična uspanka - 1.00 Zlati dotik (erotični film)

NEDELJA, 22. VIII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.10 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 OTROŠKI PROGRAM
10.15 ŽIV ŽAV, ponovitev
11.05 HUCKLEBERRY FINN IN NJEGOVI PRIJATELJI, 24/26
11.30 MMFP CELJE 93
12.00 G. RADGONA: KMETJSKO ŽIVILSKI SEJEM
13.00 POROČILA
13.05 DOMAČI ANSAMBEL: ANSAMBEL IVA-NA RUPARIJA
13.35 POSLEDNJA NOSOROGINJA, angl. film
15.20 TISOČLETJE, ponovitev amer. dok. serije, 7/10
16.20 ČEK JE ŽE ODPOSLAN, amer. film
18.00 DNEVNIK 1
18.10 SPLOŠNA PRAKSA, avstral. naniz., 10/11
19.00 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ZRCALO TEDNA
20.25 NEDELJSKIH 60
21.25 PREZIVETJE V AVSTRALSKI DIVJINI, avstral. dok. serija, 5/15
22.00 DNEVNIK 3, VREME
22.20 SOVA
LJUBEZEN DO LIDIJE, angl. nadalj., 8/13
SRHLJIVKE, amer. naniz., 11/12

SLOVENIJA 2

12.15 - 20.00 Teletekst
Opomba: 14.55 - 18.45 SP v atletiki
12.30 Video strani - 13.00 Tedenski izbor: Og-njeno dreve; Thike (angl. nadalj., 4/7); 13.50 Tva-niete - 14.55 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Slovenski magazin - 20.30 Mi, živi (italij. film, CB) - 23.20 Športni pregled

KANAL A

8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 8.15 Ris (risanje in spoti) - 9.00 Alice v čudežni deželi (1. del otroškega risanege filma) - 9.30 Male živali - 9.50 Charlie Chaplin (burleske) - 10.20 James Dean (ponovitev filma) - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena - 18.00 CMT - 19.00 Videogram (ponovitev) - 20.00 Tropska vročica (15. del) - 21.00 Pred poroto (3. del) - 21.25 Policijska akademija (amer. film) - 23.00 CMT

PONEDELJEK, 23. VIII.

SLOVENIJA 1

10.45 - 0.20 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.25 TEDENSKI IZBOR
11.25 SAFARI, češka nadalj., 9/13
11.55 DIVJI SVET ŽIVALI, 15/25
12.25 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Ž NAMI
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 SLOVENSKI MAGAZIN
13.35 ŠPORTNI PREGLED
14.05 VIDEO STRANI
16.45 HOMO TURISTICUS
17.15 OTROŠKI PROGRAM
18.00 DNEVNIK 1
18.10 DOBER DAN, KOROŠKA
18.40 TV AVTOMAGAZIN
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 MEDNARODNA OBZORJA: MAKEDONIJA
20.55 OMIZJE
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
SO LETA MINILA, angl. naniz., 12/13
SRHLJIVKE, amer. naniz., 12/12

SLOVENIJA 2

14.15 - 0.30 Teletekst
15.00 Video strani - 15.30 Tedenski izbor: Forum, Utrip, Zrcalo tedna, Nedeljskih 60; 17.15 Ljubezen da, ljubezen ne (14. epizoda) - 17.40 Sova (ponovitev); Ljubezen do Lidijs (angl. nadalj., 8/13); 18.30 Srljivke (amer. naniz., 11/12) - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Sedma steza - 20.30 Življenje Josephine Baker (amer. nadalj., 1/2) - 21.50 Konfliktne situacije (angl. izobraž. oddaja, 2/4) - 22.15 Pro et contra - 23.00 Brane Rončel iza odra

KANAL A

9.00 CMT - 9.45 A shop - 10.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angl.) - 11.00 Policijska akademija (ponovitev filma) - 12.30 Sejska reportaža - 12.35 A shop - 17.45 Drugačen svet (ponovitev 230. dela) - 18.30 A shop - 18.45 Upravljanje (ponovitev 19. dela) - 19.15 Sejska reportaža - 19.20 A shop - 19.35 CMT - 20.10

Poročila - 20.30 Kraljevska poroka (amer. film) - 22.05 Upravljanje (20. del amer. dok. serije) - 22.35 5 minut - 22.40 Poročila - 23.00 Drugačen svet (231. del amer. nadalj.) - 23.45 A shop - 00.00 CMT

TOREK, 24. VIII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 0.10 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
10.05 TEDENSKI IZBOR
10.05 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
10.10 KLUB KLOBUK NA POČITNICAH
10.40 TV AVTOMAGAZIN
11.10 KONFLIKTNE SITUACIJE, 2/4
11.40 ŽIVLJENJE JOSEPHINE BAKER, amer. nadalj., 1/2
13.00 POROČILA
14.35 TEDENSKI IZBOR
14.35 SOBOTNA NOČ
16.55 SEDMA STEZA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
HUCKLEBERRY FINN, 25/26
LISICA ZVITOREPKA
18.00 DNEVNIK 1
18.10 MOŠTOVI
18.40 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
PRISLUHNI MO TIŠINI
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 BOBENČEK
21.45 KRONIKA, 18. del kanadske dok. serije
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
ALO, ALO, angl. naniz., 25. epizoda
ZAKULISJE, angl. nadalj., 1/6

SLOVENIJA 2

15.45 - 23.00 Teletekst
16.00 Video strani - 16.20 Tedenski izbor: Medna-rodna obzorja: Makedonija; 17.00 Kmetijsko živil-ski sejem - 18.00 Sova (ponovitev); So leta minila (angl. naniz., 12/13); 18.30 Srljivke (amer. naniz., 12/12) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Modžjevska (poljska nadalj., 4/7) - 21.35 Videogram - 22.15 Svet poroča

KANAL A

9.00 CMT - 9.45 A shop - 10.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angl.) - 11.00 Kraljevska poroka (ponovitev filma) - 12.35 Sejska reportaža - 12.40 A shop - 17.45 Drugačen svet (ponovitev 231. dela) - 18.30 A shop - 18.45 Jazzbina (pono-vitev 28. oddaje) - 19.15 Sejska reportaža - 19.20 A shop - 19.35 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Poletni cikel slovenskega filma: Ko zorijo jagode - 22.00 Jazzbina (29. oddaja) - 22.30 5 minut - 22.35 Poročila - 22.55 Drugačen svet (232. del amer. nadalj.) - 23.40 A shop - 23.55 CMT

SREDA, 25. VIII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.20 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.50 TEDENSKI IZBOR
10.50 SAFARI, češka nadalj., 10/13
11.20 VIDEOŠPON
12.00 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.30 PREZIVETJE V AVSTRALSKI DIV-JINI, avstral. dok. serija, 5/15
13.00 POROČILA
13.05 VIDEO STRANI
16.35 MODŽJEVSKA, ponovitev poljske nado-lj., 4/7
18.00 DNEVNIK 1
18.10 SVET POROČA, ponovitev
18.45 ANALITIČNA MEHANIKA, amer. izobraž. serija, 29/52
19.18 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 FILM TEDNA
MLADI CASSIDY, amer. film
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA
RIBICUA, amer. naniz., 6/6
ZAKULISJE, angl. nadalj., 2/6

SLOVENIJA 2

14.15 - 22.10 Teletekst
14.30 Video strani - 14.55 Tedenski izbor: Bobenček; 15.55 Omizje - 17.10 Sova (ponovitev); Alo, alo; 17.40 Zakulisje (angl. nadalj., 1/6) - 18.30 Otroški program - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Športna sredo: SP v kolesarst-vu (posnetek) - 22.10 Opus

KANAL A

9.00 CMT - 9.45 A shop - 10.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angl.) - 11.00 Ko zorijo jagode (ponovitev filma) - 12.30 Sejska reportaža - 12.35 A shop - 17.45 Drugačen svet (ponovitev 232. dela) - 18.30 A shop - 18.45 Male živali - 19.05 A shop - 19.20 Sejska reportaža - 19.25 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Elizije - kanaliziran-je (2. del) - 21.00 Zločini proti cloveštvu: Bosna (dok. film) - 21.55 Rock starine (29. oddaja) - 22.30 5 minut - 22.35 Poročila - 22.55 Drugačen svet (233. del amer. nadalj.) - 23.40 A shop - 23.55 CMT

● *Planine so visoko v hribih. (Iz kmetijske oddaje Radia Slovenije)*

● *Začetnikom priporočam, da poskusijo z enim konjem, kar je vseka-kor bolje, kot da bi mlad čeb*

Twingo - širokogrudni malček

Pri Renaultu so izdelali nov avto - Twingo, ki ga ni mogoče uvrstiti v nobeno od tradicionalnih kategorij vozil, odlikujejo pa ga prostornost, stabilnost, preglednost in inventivno zamišljena oblika. Majhnost in hkrati prostornost sta kvaliteti, zaradi katerih je Twingo postal zelo iskan avto in od 15. julija ga je mogoče kupiti tudi na slovenskem trgu. Za vas ga je preizkusil Marko Klinc in napisal naslednje poročilo.

Medtem ko so mnogi japonski in evropski proizvajalci avtomobilov tuhtali in se trudili izdelati majhen in hkrati prostoren avto, a so imeli pri tem bolj malo uspeha, se je pri Renaultovih konstruktorjih ponovno rojeval "avtomobil", avto, za katerega poznavalci pravijo, je ljubezen na drugi pogled: voznika osvoji namreč prav šele takrat, ko sede vanj. Twingo je namreč malček, ki izredno preseneča.

Ce merite nekaj pod 190 cm v višino in če tehtate nekaj pod 110 kg, se boste precej previdno ozrli okoli sebe, predno se boste začeli basati v mali avto. Pristopite k malčku in odprete vrata na voznikovi strani in doživite prvo prijetno presenečenje. Široko odprta vrata kar sama od sebe vabijo dolgina, da sede v vozilo, in vstopanje je resnično lažje kot pri katerikoli drugi limuzini srednjega razreda.

In ko sedete za krmilo, ste kar nekoliko presenečeni, ker ne doživite pričakovanega butanja svojih kolen v lastno brado, medtem se nameščate za volan. Zato nergavo začnete iskati napake: ali bom lahko stegnil noge za udobno vožnjo? Spet presenečenje - pomik sedeža do zadnje točke omogoča nadvse prijetno sedenje in od tu ste pravi gospodar nad sistemom za upravljanje vozila. Imate vrsto let voznikiških izkušenj in preizkusili ste več deset vrst vozil, zato dobro veste, da za vašim voznikiškim sedežem sopotnikom nikoli ni preveč udobno. Toda v Twingu je hudoobnež v vas spet razočaran, saj sopotniki neverjetno lagodno vstopajo tudi do zadnjih sedežev in se navdušujejo nad udobjem.

Majhen, toda živ

V Twingu je vse tam, kjer mora biti, vsi elementi upravljanja vozila vam kar padejo v roke, predvsem navdušuje položaj krmila in prestavne ročice pa tudi stopalke so dovolj mehke za nežno nogo. In če vam je dana možnost preizkusiti Twinga, morate vedeti, da malček ni dirkalnik, pa vendar vas bo ponovno navdušil. Motor sicer še ne bo vzgal

že na vašo misel, bo pa to zagotovo storil ob prvem zasuku ključa v ključavnicu pod volanom.

Tek Twingovega motorja je miren, tih je tudi, ko pritisnete plin in speljete. Če je v vas kaj športnega duha, boste hitrost 100 km na uro s Twingom dosegli v pičlih 14 sekundah. Po tovarniških podatkih zmore ta malček največ 150 kilometrov na uro, na preizkusni vožnji pa je digitalni merilnik pokazal hitrost 160 km na uro. Motor s 1239 ccm in 40 kW oz. 55 KM je izredno prožen in poslušen, kar se ugodno izkaže pri prehitevanju ali pri vožnji po ovinkasti cesti. Tu je vozilo tudi zelo stabilno zaradi sistema MacPhersonovih obes in trikotnega prečnega vodila spredaj in vzdolžnega vodila zadaj ter koles, ki so potisnjena v vogale vozila, kar pripomore k ugodni medosni razdalji (2347 mm pri skupni dolžini vozila 3430 mm).

Teža praznega vozila znaša 790 kg, dovoljena obtežba pa 385 kg, v posodo za gorivo lahko natočite 40 litrov eurosupper bencina, povprečno pa se poraba giblje okoli 6 in pol litra na 100 km. Tako smo že ob njegovem rojstvu spoznali, da je Twingo zelo uporaben avto za različne potrebe, saj se ob povsem zloženih zadnjih klopi celo spremeni v majhen kombi, ob nameščenih sedežih pa je v njem dovolj prostora za štiri potnike in priročno prtljago. Twingo pa bo uporaben tudi "posthumno", saj je kar 90 odstotkov njegovih sestavnih delov moč ponovno predelati v koristne surovine.

Poleg udobja in vrhunskih voznih lastnosti ima Twingo tudi druge značilnosti varnega vozila, od skrbno zasnovanega prostora za potnike do ergonomsko domišljenega voznikovega mesta, izredno velikih steklenih površin v prid preglednosti. Pregledni so tudi podatki o vozilu na digitalnih instrumentih, zelo uporabna pa so tudi vzvratna ogledala, kar pomeni ob učinkovitih brisalnikih in pralni-kih sprednjega in zadnjega stekla, ob električnem odmrzovanju zadnje šipe in ob

močnih halogenskih žarometih izredno varnost vozila.

Komu je namenjen?

Twingo ni narejen kot nadomestilo za katero od opuščeni vozil, saj ga ni moč uvrstiti v nobeno od tradicionalnih kategorij vozil, zato Twingo ostaja Twingo. S svojo

enoprostorsko, monospace zasnovano, s katero spominja na kombinirano vozilo Espace, ki v visokem razredu predstavlja alternativo za Safrane, Twingo kvečjemu dopolnjuje ponudbo v Cliovem razredu. Twingo, ki je živahne in vesele oblike in prav takšne duše, je namenjen ljudem, ki so mu po duhu podobni, ki pričakujejo od vozila enostavnost in prepro-

sto uporabnost, predvsem pa osebnost.

V Franciji je ta avto naprodaj od 4. aprila, ko je bilo na listi čakajočih vpisanih preko 8.000 kupcev. Do danes so prodali več kot 30.000 Twingov, polovico toliko kupcev pa jih nanje čaka. Pri nas ga za 1.298.000 tolarjev lahko kupite od 15. julija dalje.

MARKO KLINC

ekološka proizvodnja

Odpadno olje za pralni prašek

Lani jeseni, ko je črnomaljsko zasebno podjetje Wik navezalo stike z lastnikom avstrijskega podjetja Silico Chemie, je padla tudi ideja, da bi v Črnomlju začeli po avstrijski recepturi izdelovati pralni prašek za ročno in strojno pranje z imenom ralan.

Seveda so v Wiku takoj pristali na to. Toda preteklo je skoraj tri četrti leta, da so prve škatle iz črnomaljske proizvodnje prišle na police trgovin. Četudi začetnih težav še vedno ni konec, v Wiku zatrjujejo, da nikakor ne bodo preveč zaletavi, temveč bodo postopoma osvajali tako proizvodnjo kot tržišče, prepričani, da bodo s počasnimi, a zagotovimi koraki uspeli prej kot z ihtavostjo in zaletavostjo.

Po besedah vodje proizvodnje Janeza Vidica so se za proizvodnjo ralan odločili predvsem zato, ker gre za bio-ultra, torej ekološko neoporečen pralni prašek, izdelan na podlagi naravnih maščob in brez fosfatov ali fosfatnih nadomestkov. To je podkrepil tudi z analizo biološkega inštituta iz avstrijskega Beljaka, ki je ugotovil, da se v 28 dneh razgradi v vodi več kot 99 odst. praška. Dokaz več, da je prašek zares narejen v glavnem iz naravnih surovin, in sicer na podlagi naravnega mila v kosmičih. To milo Wik sedaj še uvaža, a ga v prihodnje nameravajo izdelovati sami. Za to imajo že predviden prostor v bivši črnomaljski vojašnici. "To milo je narejeno iz odpadnih snovi, glavna surovina pa je odpadno jedilno olje. Pomeni, da bi lahko že samo z zbiranjem odpadnega olja, ki ga je v Beli krajini kar precej, zelo razbremenili okolje. V Avstriji je to dobro utečeno, pri nas pa bo potrebno; tega se močno zavedamo, še precej časa, da bomo ljudi navadili na tovrstno ekološko obnašanje.

Vendar lahko pohvalim, da so prvi odzivi pri večjih porabnikih olja, ki smo jim ponudili zbiranje v posebnih posodah, ugodni," pove Vidic.

Ralan v glavnem izvozijo nazaj v Avstrijo, od koder dobivajo surovine, vendar ga je moč dobiti tudi v slovenskih prodajalnah. Vidic zatrjuje, da nanj ni bilo pritožb, češ da slabo opere. Prašek je namreč koncentriran, kar pomeni, da štirje kilogrami nadomestijo približno sedem kilogramov in pol navadnega praška. Pere globinsko in perilo tudi mehča, tako da mu ni potrebno dodajati mehčalca. Doziranje kar v boben, na uma-

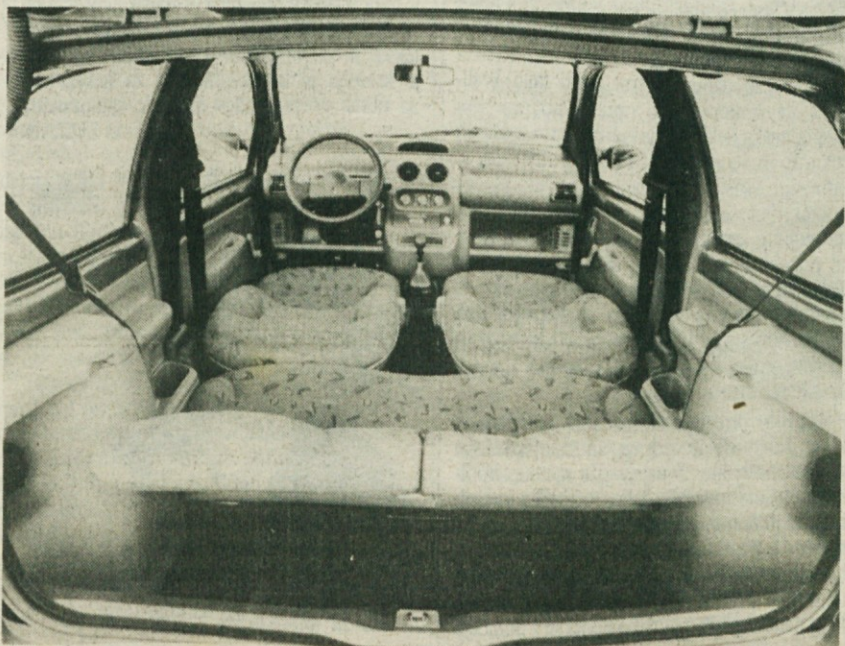
zano perilo, pa poveča njegovo učinkovitost za petino. "Nekatere stranke so potožile le, da ima perilo po pranju poseben duh, ki ga pri pranju z drugimi praški niso zaznale. To je prav zaradi mila, brez katerega prašek ne bi bil ekološki," pojasni. V Wiku so se potrudili, da ni ekološki le prašek, ampak tudi embalaža. Tako so vrečke narejene iz plastike, razgradljive v naravi, lične papirne škatle pa so prav tako primerne za reciklažo. Prav izdelavi škatel so v Wiku namenili posebno pozornost, tako da jih kupec lahko uporabi tudi večkrat. Janez je obljubil, da bodo tistemu, ki bo prišel s prazno škatlo v njihovo tovarnico v novi poslovni coni Majer v Črnomlju, vanjo položili prašek v vrečki, ki bo tako precej cenejši kot v prodajalni, kjer mora kupec seveda plačati tudi embalažo.

Čeprav so v Wiku v začetku še previdni in ne želijo preveč tvegati, dokler se ne bodo prepričali, da se prašek "ekonomsko pokriva", kot pravijo, pa v mislih že načrtujejo razširitev proizvodnje. Poleg že prej omenjene predelave odpadnega jedilnega olja v milo v kosmičih nameravajo izdelovati tudi dodatek za trdovratne madeže. Da so načrti, četudi sedaj samo še v mislih, zares resni, dokazujejo tudi s tem, da so na novo že zaposlili enega delavca, nameravajo pa vsaj še dva. Seveda je v njihovi proizvodnji prav zaradi tega, ker se ne želijo zainvestirati, še veliko ročnega dela. A pridnih rok ne manjka, pravijo. Trenutno so najbrž tudi cenejši kot dragi stroji. Zanje bo v Wiku prišel čas takrat, ko se bodo utrdili na tržišču, čeprav se zavedajo, da to danes, pri tako veliki ponudbi pralnega praška, ne bo ravno lahko. Z nostalgijo se sicer spominjajo časov, ko je pralnih praškov na našem trgu primanjkovalo, toda žal takrat še ni bila v tolikšni meri razvita zasebna iniciativa kot danes.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Janez Vidic z ralanom

Pred sto leti predor pod Sv. Anjo

Maja prihodnje leto bo minilo 100 let od odprtja tako imenovane Dolenjske železnice, kar je bilo v tistih časih velik dogodek, ki so ga takratni Novomeščani proslavljali s ponosom in zelo slovesno. Že način, s katerim so takratne Dolenjske novice pisale o tem dogodku, kaže na velik, tudi simboličen pomen, ki so ga takratni ljudje pripisovali odprtju železnice.

"Po čemer je zdihovala Dolenjska nad 20 let, to je vsaj deloma dovršeno - kočevska proga "dolenjske železnice" se je 27. septembra 1893 slovesno odprla, 28. pa izročila javnemu prometu. Druga proga, od Grosuplje skozi Novo mesto do Straže, pa se pridno gradi in odpre se brez dvoma prej, kakor pride velika vročina drugega leta..."

Tako so v članku Dolenjska železnica navdušeno pisale Dolenjske novice 1. oktobra 1893 in razglajale: "Kraj brez železnice

ima dvojno izgubo, kraj z železnico pa dvojen dobiček. Kako bi se mogel prvi meriti z zadnjim?" Od Grosuplje proti središču Dolenjske je takrat že hitela "železna cesta". Domače štirinajstredno glasilo je hkrati navijalo, da železnica ne bi smela obiti "tostran Krke v Straži", saj se sicer ne bo obrestovala. Novice so ponovno priporočale, naj dežela potegne železnico še na "...oni del Kranjske, ki je je jako potreben - onstran Gorjancev, Belokranjsko. Naj mar to zavržemo? Naj li nadarjeni Belokranjci iščejo kruha na tujem - tamo v daljnji Ameriki? Ko bi jim vendar železnica brez dvoma doma življenje vsaj olajšala? To ne sme biti."

Predor pod Sv. Anjo

Že 15. julija, torej pred sto leti pa so Dolenjske novice med domačimi vestmi objavile tudi tole, za tiste čase presenetljivo poročilo:

"Dol. železnice predor pod sv. Anjo je sedaj, kakor so že zadnje 'Novice' poročale, predrt in se pridno izdeluje. Podjetniki so vabili za pretečeno nedeljo popoludne vso odličnejšo gospodo, meščanstvo in bližnje grajščake, katerih vseh se je zbralo nad poldrugi sto.

Pred vhodom v predor je inženir in podjetnik g. Radl pozdravil navzoče v imenu firme pl. Ceconi in dr., ter dejal, da je pri takih podjetjih običajno, kadar kakšni večji kos težavnega dela napravijo, da povabijo na ogled interesovano občinstvo.

Med silnim streljanjem so nastopili navzoči pot v predor, kateri je bil z mnogimi svečami razsvetljen, pri večjih odprtijah pa z žicami magnezije. Velik del je že do prave velikosti razširjen, nekaj tudi obokanega; sploh pa je pogled po raztrelenih pečinah grozen, ter je res občudovati, kaj človeški um in pridna roka premoreta; a tudi je milovati ljudi, ki v temi in mokroti mnogo trpe. Ni čuda, če se kaka nesreča pripeti, saj je delavec le mali črvček, ki v zemlji po skalah kljuje, in mala betvica kamna ga lahko umori.

Dospesvi na beli dan, pozdravila je godba in streljanje prišlo, ktere so potem gospodje podjetniki na lepo pripravljenem prostoru imenitno pogostili. Napivalo se je presv. cesarju, gg. podjetnikom, tehnikom, okr. glavarju, inspektorju Klemenčič-u, dež. in drž. poslancu Šukljeju, pl. Lehmannu itd. Živahna zabava je trajala do mraka."

Tako so poročale Dolenjske novice. medtem pa so marljivi delavci hitro utirali pot novodobnemu prometnemu sredstvu, pola-

gali tire, gradili železniške postaje in na moč hiteli, da bi povezali Novo mesto in Ljubljano s hlaponom, ki ga Dolenjska dotlej še ni videla. Sedmega aprila 1894 je po dolenjski železnici prvič zapeljal "komitejski vlak". V štirih osebni vagonih I. in II. razreda so z njim pripotovali v Novo mesto višji železniški uradniki. Med potjo so si ogledali posamezne kolodvore in druge železniške naprave ter ugotovili, da je proga "vže skozi dodelana" in da jo bo mogoče odpreti prvega junija 1894.

"Imamo jo! Dolenjsko železnico."

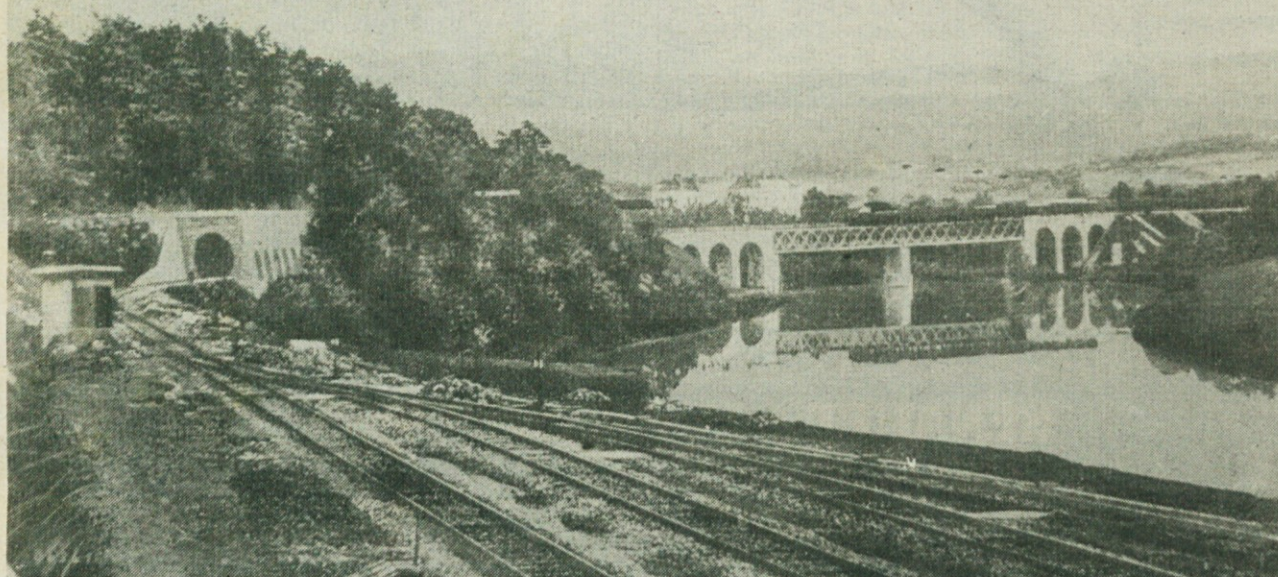
Slavnostni dan je napočil zadnjega maja 1894, ko je Novo mesto doživelo enega svojih dotlej najpomembnejših dni. Dolenjske novice so 1. junija čez vso stran navdušeno zapisale: "Imamo jo! Dolenjsko železnico." Slovesno je prizižgal prvi vlak v dolenjsko prestolnico. Na praznično okrašenem kolodvoru se je zbrala množica domačinov in povablencev. Mestni gardisti, požarne bramborje, iz Črnomlja, Metlike, Mokronoga, St. Jerneja in Žužemberka, ljubljanska vojaška godba in domači godci, Dolenjski sokol in "nebrojno število gospode in preprostega ljudstva", je po besedah poročevalca navdušeno pozdravilo "gospode, katere nam je pripeljal vlak. Sprejem v Novem mestu je bil gotovo lep, da, krasan." Na griču, kolodvoru nasproti, so stali učenci in učenke iz Novega mesta in Šmihela, okrašeni s trobojnicami in cesarskimi barvami, držeč v rokah zastavice iste barve.

Prihoda prvega vlaka so se poleg visokih vladnih in upravnih uradnikov, načelnikov, svetovalec, predstavnikov sodnih oblasti, obrti, pošte, vojaštva, duhovne gosposke in drugih udeležili tudi 4 župani, 8 poslancev, 1 knez, 8 vitezov, 2 grofa in 3 baroni. Novomeški župan je slovensko nagovoril viteza Wittka, sekcijskega načelnika iz dunajskega trgovinskega ministrstva, in povedal, da so meščani srečni ob uresničitvi njihove goreče želje, da je stekla dolenjska železnica.

Na sprejemu so bile tudi "naše mestne gosposke v krasni narodni noši s pečami, kar je gospodom očitno jako dopalo." Po kratkem postanku v Novem mestu je parni stroj odpeljal gospodo do Straže, od koder se je vrnil zopet v mesto." Tu je visoke goste čakal drugi sprejem pred mogočnim slavolokom pri Skabnetovi hiši. Gospoda je šla potem peš na glavni trg, od koder se je peljala še pogledat grmsko šolo, na kolodvoru pa so nato imeli sijajen banket. "Vsa slavnost se je lepo vršila, brez vsake nezgode," je pisalo v Dolenjskih novicah.

Čez devet mesecev bo poteklo sto let, odkar naj bi nam po besedah Novic "železnica donesla boljše dni v vsacem oziru! Gotovo se bode to zgodilo, ako bomo storili tudi sami, kar je v naših močeh."

TONE GOŠNIK

Novo mesto je dobilo železnico leta 1894, leta 1914 pa je bila podaljšana do Karlovca. (Fotografija je iz leta 1915. Razglednica je iz arhiva Studijske knjižnice Mirana Jarca)

naše korenine

Ni požar pregnal ljudi

Vročina spet neusmiljeno pritiska in suša, njena dvojica, se požrešno pase po kamnitih bregovih in se zajeda celo v ravnice in kotline blizu vasi, da je koruza mlahava in uvela in je fižol ves rumen omahnil v rasti, še predno se je utegnil vzpeti do polovice kola. Ob makadamski cesti so drevesa bela od prahu, saj ni blagodejnega dežja, ki bi spral in napojil revne krošnje.

Tako je letos in nekoliko tako je bilo tudi pred dvainšestdesetimi leti, 12. avgusta 1931. Vas Špeharji na polici nad Kolpo je dremala, vsa omotična in presušena v poletni vročini, ko so se oglasili presunljivi klici. Špeharjeva Katarina, po domače Mladegova, že težko bolna, je doma pazila nekaj mesecev staro deklico. Pograbila je spečega otroka in z njim zbežala na polje. Vsenaokrog se je valil dim, plameni so lizali stavbe in iskre so se dvigovale iz prasketajočega lesa, da jih je močan veter nosil naprej, s strehe na streho. Ljudje so nemočno vpili, živina je blejela in mukala v plamenih in le redki so bili tisti, ki so iz tega žgočega pekla lahko rešili kaj imetja. Skoraj vse, kar je stalo na eni strani ceste, je ogenj pobral. Veter, ki je pihal s hrvaške strani in je bil tako usoden za polovico vasi, je bil za tisto stran nad Kolpo rešitelj: skre je odpihnil drugam.

Dragica Mukavec iz Špeharjev se še dobro spominja tistega ognja. Z možem Francem, otroki in moževima krušnima staršema, Ivanom in Katarino Špehar, so se takrat znašli brez strehe nad glavo, pogorel je ves pridelek in večina živine je našla smrt v plamenih. Tudi na njivah ni ostalo dosti. Bila je suša, ves pridelek pšenice pa je bil že v kozolcu, ki je zgorel kot bakla. Od sosedov pa si tudi ni bilo obetati kaj pomoči. Kar trinideset streh v vasi je pogorelo, torej je bil udarec za vas z dvainvajsetimi gospodinjstvi zares hud.

"Kaj sem hotela? Nadelala sem si culo na ramo in odšla naokoli iskat pomoči. Bili so dobri ljudje po Sloveniji in na Hrvaškem,

pa so nam z darovi pomagali prestati najhujše čase," pripoveduje Dragica bistro, ko sediva v senci za mizo. Še nekaj let ji manjka do devetdesetih in še vedno je živahna ter zgovorna in tudi nekaterih kmečkih del se še loti. Takrat so pri Mukavčevih preživeli zimo in tudi novo zidano hišo so si kmalu postavili.

"Pomagal nam je tudi moj oče, Matija Kramarič iz Severina na Hrvaškem. Skoraj vse življenje je bil v Ameriki, a je večkrat prišel domov. Ko je videl, kaj nas je doletelo, nam je dal petnajst tisoč dinarjev. To je bilo v tistih časih zelo veliko. Franc, moj mož, je bil brez staršev. Očeta mu je ubilo v Ameriki, mati mu je umrla, ko so bili otroci še majhni. Fanta sta k sebi vzela Špeharjeva, sosed, ki nista imela svojih otrok. Videla sta, da je priden, in sta mu zapisala posestvo. S Francem sva se spoznala, ko so slovenski fantje 1. novembra 1928 prišli na ples v Severin. Bil mi je všeč in še tisto leto sva se poročila. Nikoli mi ni bilo žal. Tudi moj oče je bil zadovoljen, ko je prišel iz Amerike in videl mojega moža. 'Vidim, da se nisi prevarila,' mi je dejal. Pa tudi Špeharjeva dva, Ivan in Katarina, sta bila za naju kot pravi oče in mati, zlasti pa sta imela rada najine otroke. Žal je Katarina po težki bolezni kmalu umrla, Ivan pa je še dolgo živel z nami. Otroci so ga klicali Pravi. To pa zato, ker so najprej oba, moža in njega, klicali ate. Potem so začeli spraševati, kateri je pravi, Ivan pa se je šalil, da je on pravi. Tako je ostal Pravi vse do svoje smrti," pripoveduje Dragica.

S Francem sta imela štiri otroke, tri dekleta in enega fanta. A še predno so otroci odrasli,

je družino zadela še ena nesreča. Spet je prišla avgusta, in sicer leta 1942. Takrat so Italijani v vasi pobrali enajst moških in jih odpeljali v internacijo. Med njimi je bil tudi Franc. Dragica se je morala znajti sama, kakor je vedela in znala. K sreči je France leto pozneje prišel domov. Resda močno izčrpan po mesec dni trajajoči hoji iz Italije, toda živ in zdrav.

Od takrat je po soteski pod vasjo steklo že veliko vode. Kolpa, ki je vedno delila Slovenijo od Hrvaške, je medtem postala tudi meja med dvema samostojnima državama. Mlin za mlinom ob reki se je ustavil, pa ne zaradi usahljiv vode, in vas na polici nad Kolpo se je spet skrčila za polovico, pa ne zaradi ognja. Kar je pobral ogenj, je bilo moč sčasoma nadomestiti? Toda kdo bo nadomestil ljudi, ki se tu rojevajo, a odhajajo v svet brez povratka?

Včasih je bilo v vasi dvainvajset naseljenih hiš, zdaj jih je le še devet. In včasih je bilo živo in veselo. "Imeli smo svoje muzikante, pa smo pripravili ples kar po hišah, zdaj pri enih, zdaj pri drugih," se spominja Dragica. A harmonika je utihnila in nikomur ni več do plesa. Štiri otroke je imela Dragica, zdaj ima enajst vnukov in trinajst pravnukov. Vnučki Lidija in Renata, hčerki sina Franca, ki je zdaj gospodar, sta se še nekaj časa sukali okoli njenega krila, predno ju je vzel svet, drugi so drugod po Beli krajini, sedem jih je celo v daljni Kanadi, kamor sta se odselili hčerki Marica in Ivanka. Kdo ve, kdaj se bo na domačiji, ki sta jo po tistem požaru ponovno postavila Dragica in Franc, spet oglašil otroški jok?

TONE JAKŠE

Dragica Mukavec iz Špeharjev

za lepoto rok

Umetni nohti, zakaj ne?

Že pet let je, odkar je Novomeščanka Renata Stih, po poklicu frizerka, prejela diplomu za nego in manikiranje nohtov svetovno priznanega podjetja Tami nail. Takrat ženske še niso prisegale na umetne nohte ter manikiranje, in če to ne bi bila samo dopolnilna dejavnost, bi Renata težko shajala samo s tem. Danes je drugače in ni dneva brez naročil, ki jih mojstrica sprejema po telefonu, da delo steče brez čakanja.

Da je ženska sama sebi in drugim bolj všeč, je nujno, da ima negovane roke in lepe nohte. Kozmetika dela čudeže in tudi umetni nohti so dandanes že nekaj vsakdanjega. Včasih so imeli ženske z umetnimi nohti za gospe, ki jim ni treba delati nič drugega kot hoditi od frizerke do kozmetičarke. Renata pravi, da so danes umetni nohti tako kvalitetni, da z njimi lahko opravljamo prav vsa gospodinjstva dela, celo vrtnarimo brez zaščitnih rokavic, in še marsikaj. Prav pri manikiri se odkrijejo včasih zelo zapletene deformacije nohtov, kot so luščenje povrhnjice, bele lise na nohtih, cepljenje ali pa grizenje nohtov. In prav slednjih je zadnje čase izredno veliko. Renatine stranke so celo otroci, ki se ne morejo odvaditi grizenja nohtov. Z vztrajnostjo, potrpežljivostjo, pravilno prehrano in nego so našete poškodbe nohtov ozdravljive v dokaj kratkem času.

Seveda prihajajo na manikiro tudi ženske, ki si želijo dolge, zdrave in estetsko lepo oblikovane nohte. Z najnovejšo metodo izpolnjuje Renata tudi take želje. Pri poškodovanih in kratkih nohtih je potrebno podaljšati konice nohtov s posebnim prahom, podobnim brezbarvni smoli. Noht je treba najprej temeljito očistiti in pripraviti podlago za nanos smole, ki jo nanesemo na površino nohta in s pomočjo

šablone tudi na konico. Dolžino konice prilagodimo želji stranke in jo nato obdelamo z lesenimi pilicami. Sledi tanek nanos podlaka, ki varuje zmes in noht. Lak je lahko brezbarven ali v barvnem odtenu, zaščiten z nadlakom, ki nohtu daje sijaj. Tako nanesen lak je obstojen in velikokrat se stranka prej naveliča barvnega odtena, kot pa ga je potrebno zamenjati.

Na tak način lahko v prej kot eni uri pričaramo lepo in negovano roko. Umetno narejen noht, dolg ali kratek obdrži obliko zelo dolgo in ga le vsake 3 do 4 tedne na spodnjem robu dopolnujemo. Po korekturi je roka ponovno elegantna in marsikatera ženska se je po manikiranju rešila neprijetnih kompleksov in skrivanja rok pred ljudmi. Potrebna je le volja in lastna odločitev za nekaj, kar na obraz pričara zadovoljstvo in samozavest.

MAJDA LUZAR

Renata za manikirim pultom

NAGRADI V RADOVLJICO
IN NA SELA

Žreb je izmed reševalcev 31. nagradne križanke izbral JOŽETA RUČIGAJA iz Radovljice in MATEJO FORŠČEK s Sel. p. Straža. Jožetu pripada denarna nagrada 3.000 tolarjev (številko bančne knjižice in EMŠO je napisal že na rešitev), Mateja pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo!

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 30. avgusta na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 33. Ovojnico brez poštno znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 31. NAGRADNE
KRIŽANKE

Pravila rešitev 31. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: AMPERE, OK, HARMONIKA, IREALNOST, LOV, OSNIK, BOKAL, DA, NOVELA, GL, OPAŽANJE, REA, POTIP, ERJAVEC, APAČE, TAHITI, REŠETO, EROTIK, TRAKAR, SIRIJA.

prgišče misli

Najboljši način preprečevanja obolenj je človekova sproščenost in prilagodljivost - odpoved alkoholu, tobaku, ambicioznosti, naglici in drugim vrstam stresa.

H. SCHAEFER

Krivični nima boga.

M. AVRELIJ

Ljudje ne ustrezajo zamisli o človeku, socializem ne ustreza zamisli o Socializmu.

O. FALLACI

Seks, to pomembno človeško čustvo v filmu, stripih, v književnih delih in celo v življenju postaja zgolj golo dejanje.

M.D. KINDER

Krog stvarstva zida red na bolečini.

J. MENART

NAGRADNA KRIŽANKA

33

SALOMONOV UGANKAR				AVTOR: JANEZ KOGOVSEK	NACISTIČ- NI VOJNI ZLOČINEC (MARTIN)	GLAVNO MESTO KORZIKE	DEL OBRAZA OB STRANI CELA	DOLENJSKI LIST		OKAME- NELA SMOLA IGLAVEC	ČASOPISNI OGLAS	FRANC. POPEVKA- RICA LAURENS	POSLOVNA CETRT VELEME- STA
				NIZEK MOŠKI GLAS					PISATELJ MIRAN ... ENOTA ZA FREKVEN- CO				
				DEL KMEČKEGA VOZA				GLAVNO MESTO VIETNAMA JOHN ADAMS					
				TELESNA POŠKODO- VANOST									
				EDEN OD BEATLOV LEPOTNA RASTLINA									
								TOVARNA V SARAJEVU PREBIV. ITAKE				OPERNI PEVEC CARUSO	OSEBA, KI PREMIKA LUTKO IN GOVORI ZANJO
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	ZBOR OSMIH PEVCEV	NOGOME- TAS' PATE DVOJNICA						ŽIDOVSKA DRŽAVA SMUČANJE					
OGABNOST										NATAŠA BOKAL	JUDOVSKA MESTNA CETRT	NAOMI UEMURA SOKRATOV TOZNIK	
NAŠ ALPSKI SMUČAR (MITJA)					OLIVER TWIST	GORA V JULJSKIH ALPAH							
GLAVNO MESTO JAPONŠKE						KNJIGA ZA UCENJE IVO DANEU							
RAZTEG- LJIV TRAK										PREME- TENKA			
TEŽA EMBALAŽE					24 UR				ZAREZA V SODU				

zanimivosti iz sveta

Pezgodniji vzdihi olajšanja

Ko so strokovnjaki odkrili, da je povzročitelj aidsa, imenovanega tudi kuga dvajsetega stoletja, virus, ki so ga na kratko poimenovali HIV, je bilo slišati vzdihe olajšanja. S protivirusnimi cepivi imajo namreč že precej izkušenj in zdelo se je, da je samo še vprašanje mesecev, ko se bo tudi proti virusu aidsa pojavilo učinkovito sredstvo. Leta tečejo, od takrat jih je minilo že več kot deset, aids mori naprej, o cepivu pa ni glasu. Kaj je vendar narobe?

Petnajst milijonov ljudi po vsem svetu je zdaj okuženih z virusom aidsa, od tega en milijon otrok. Samo v ZDA je bilo okuženih en milijon ljudi, umrlo pa jih je 180 tisoč. Po predvidevanjih bo za to boleznijo do konca tega tisočletja število vseh obolelih naraslo na 120 milijonov, če... Človeštvo seveda upa, da bo tako kot proti drugim boleznim tudi v to grozljivo statistiko o aidsu poseglo učinkovito zdravilo.

Leta 1983, le dobrih pet let potem, ko se je aids razširil tako rekoč po vsem svetu in postal pandemija, so strokovnjaki odkrili, da je povzročitelj aidsa virus, ki napada človeški imunološki sistem, zato so ga poimenovali HIV (human immunodeficiency virus). Vzdihi olajšanja je spremljal to odkritje. Z različnimi virusi imajo strokovnjaki že precej izkušenj. Borba proti njim je pravzaprav enostavna, saj je v njej glavni junak človeško telo samo, ki ga je treba prej za bitko primerno oborožiti. V ta namen pripravijo cepivo, ki vsebuje omrtvičene ali mrtve viruse, in jih vbrizgajo v človeško telo. Človekov obrambni sistem se prav na tega vsiljivca pripravi, in ko vdrejo vanj pravi in zares nevarni napadalci, je učinkovito protiorožje že pri roki. Tako je delovalo pri kozah, otroški paralizi, ošpicah in nekaterih drugih boleznih. Človeško telo, izkušen bojevnik proti mnogim napadalcem skozi mnoga tisočletja, naj bi tudi tokrat izšlo zmagovito iz bitke. Priprava primerne cepiva je bila samo še vprašanje mesecev, največ kako leto. Tako se je takrat zdelo, vendar so se stvari zasukale drugače.

To, da je od odkritja virusa pa do danes minilo že več kot desetletje, seveda ne pomeni, da so strokovnjaki v tem času sedeli prekrizanih rok. Nasprotno, v mnogih znanstvenih centrih je bilo čutili mrzlično dejavnost in nemalo krat se je zgodilo, da je zašla v javnost senzacionalna novica o odkritju učinkovitega zdravila proti aidsu. Mrzličnemu razpoloženju je bila dostikrat vzrok tudi slava, ki bi pripadla iznajditelju, ter seveda zaslužek, ki se je obetal

izdelovalcu. Toda bolj ko je mineval čas, bolj je postajalo jasno, da z in lahkim zaslužkom ne bo nič. Poročila o čudežnih zdravilih, ki so tako senzacionalno odjeknila v javnosti, so kmalu brez odmeva potihnila. Izkazalo se je, da imamo tokrat opraviti z virusom, ki ne samo da napada človekov obrambni sistem, ampak ga zna tudi ukaniti. Ta je sicer navajen prebrati napadalčev genetsko kodo in na podlagi te pripraviti učinkovito orodje za uničenje napadalca. Toda izkazalo se je, da je virus HIV genetsko nestabilen in se je v času, ko se je naselil v človeškem telesu, sposoben tolikokrat preobraziti, da mu človekov

imunološki sistem ni sposoben več slediti.

Enostavno bi stvar povedali takole: smisel borbe proti pandemiji, kakršna je aids, bi bil cepiti čim večji del ogroženega prebivalstva, zlasti pa vse rizične skupine, se pred okužbo z virusom aidsa. To je približno tako, kot bi po svetu poslali tiralico z opisom in prstnimi odtisi nevarnega napadalca. Protitelesca bi ob vdoru tujkov v telo po opisu prepoznala sovražnika in ga uničila. Toda z virusom aidsa je tako, da od časa do časa spreminja svoj prstni odtis. S spreminjenim odtisom pa se lahko brez skrbi sprehaja po telesu svoje žrtve. Koliko variant teh odtisov je pravzaprav možnih? Strokovnjaki tega še ne vedo, zavedajo pa se tudi nevarnosti, ki bi nastala, če bi pripravili kompleksno cepivo na do zdaj poznanih variantah. Ker imajo nekatera laboratorijska gojišča virusov izolirana tudi že po več let, je vprašanje, če bi cepivo, pripravljeno iz teh virusov, bilo sploh učinkovito ali pa bi, kot se tudi bojijo nekateri znanstveniki, prav zaradi težav s pripravo stoodstotno varnega cepiva povzročilo nove okužbe ali pa vplivalo celo na kolaps celotnega človeškega imunološkega sistema. Obnašanje virusov v laboratoriju je lahko samo na videz kontrolirano, nihče pa ne more jamčiti, kako

se bodo obnašali v človeškem telesu.

Je znanost, vsaj kar se aidsa tiče, nemočna? Seveda ne, čeprav so težave, s katerimi se srečuje, take, da bo do iznajbe pravega cepiva preteklo še nekaj časa. Medtem pa se mnogi znanstveniki ukvarjajo z že okuženimi ljudmi. Spoznanje, da se virus aidsa pritrjen lahko tudi po več let skriva v človekovem limfnem sistemu, predno preide v akcijo, je pritegnilo njihovo pozornost: "Kaj je tisto, kar virus prebudi k delovanju. In ali ne bi bilo mogoče v tem stadiju virus za vedno uspraviti?" se sprašujejo.

T. J.

Samota in lenoba spodbujata domišljijo.
F.M. DOSTOJEVSKI

Sedanja industrijska družba, zasnovana na kopicenju gmotnih dobrih človeških bitij ni omogočala razvojnih možnosti. Že zdavnaj nam je popolnoma jasno, da je razvoj osebnih zmognosti in interesov za kulturo, umetnost, ustvarjanje in medčloveške odnose neprimerno večje bogastvo, kot so materialne dobrine.
J.J. SERVAN-SCHREIBER

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Menopavza

Mnoge moške, ki se približujejo srednjim letom, začne skrbeti njihova aktivna spolna vloga. Eden od načinov, kako se znebijo te zaskrbljenosti, je ta, da se taki vlogi kar odpovedo. To pa vodi v popolno izogibanje spolnosti v zakonu. Če pri tem moški še prekomerno pije, se sporni le še poslabšajo. V zakonu nastanejo problemi. Moški ugotovi, da je impotenten pri svoji ženi, pri drugi, ki ne more primerjati njegove sedanje vloge s prejšnjo, pa je popolnoma normalen.

Telesna in duševna bolehnost lahko v kateri koli starosti zmanjšata ali celo uničita spolni nagon. Po štiridesetem letu imajo telesne in čustvene težave mnogo večji učinek. Biti za krajši ali daljši čas telesno onespособljen pomeni zmanjšanje spolne odzivnosti za oba spola. Če pa je bolezen akutna, kot na primer pljučnica, potem je izguba spolne sle običajno prehodna in oba partnerja se s tem sprijaznita. Pri dolgotrajnih boleznih, kot so obrabe sklepov ali obolenja srca, se nagnjenje za spolno aktivnost postopoma zmanjšuje, dokler popolnoma ne usahne. Nekatera bolezenska stanja, kot na primer dolgoletna sladkorna bolezen, lahko povzročajo pri moškem impotenco iz zdravstvenih razlogov. O teh problemih se je vsekakor potrebno pogovoriti s partnerjem.

Strah moškega, da bo "odpovedal", ima zelo pomembno vlogo pri umiku starejšega moškega iz spolne aktivnosti. Ko moški opazi, da njegova spolna moč peša, se lahko prostovoljno umakne iz spolne aktivnosti kakršne koli vrste, predvsem zato, ker se večina moških ni zmožna soočiti z "ego uničujočo izkušnjo ponovnih doživetij spolne neustreznosti". Večina moških se ni zmožna soočiti z dejstvom, da sta zmanjšanje spolnega nagona ter slabša spolna aktivnost del normalnega procesa staranja, in si izmišlja izgovore vseh vrst ter raje krivi različne vrste zunanjih dejavnikov, kot pa da bi se soočila z resnico o staranju svojega telesa.

Strokovnjaki so ugotovili, da lahko moški, ki mu upada potencia, kaže znake znižanih nivojev moških spolnih hormonov (androgenov) v krvi. V hujših primerih priporočajo celo hormonsko nadomestno terapijo, seveda individualno prilagojeno vsakemu posamezniku. Dokler pa raziskave ne pokažejo, da obstaja v obdobju moškega klimakterija splošna potreba organizma po nadomestni terapiji, ostaja hormonska nadomestna terapija za moške visoko specializirano področje, ki se na splošno ne izvaja! V tem pogledu so ženske na boljšem kot moški. Morda zato, ker so ženske dovolj poštene in pogumne, da priznajo pomanjkljivosti svojega organizma, medtem ko se morajo moški zlasti na občutljivem področju spolnosti šele sprijazniti s svojimi telesnimi spremembami.

Prav zato, da bomo lahko uživali vse ugodje telesnih sposobnosti vključno s spolno aktivnostjo, se izplača skrbeti za sposobno, zdravo in gibčno telo.

K o n e c

K
praktični KRIŽ
A
Ž

Večnamenska
kravata

V počitniško razigranih poletnih dneh si lahko privoščite tudi nekoliko bolj sproščeno, kar nekoliko ekstravagantno modo. Če boste pospravljale po njegovih predalih in se vam bo zadelo, da je precej kravat že izven mode in torej zrelih za v smeti, jih nikar ne zavrzite. Iz njih lahko naredite simpatične modne dodatke zase. Tako lahko na primer dve kravati podobnih vzorcev ali barv zvežete skupaj na kavbojsko bluzo, seveda pa nekoliko drugače, kot to počno moški. S kravato lahko zavežete lase, ki vam namesto pentlje drži kodre z obraza. Dve pisani kravati lahko zavežete okrog klobuka. Iz dveh enakih kravat je moč narediti naramnice. Na pas hlače jih spredaj pritrdite z dvema gumboma, zadaj pa ju prekrizate, speljete skozi zanke na hlačah in zavežete v pentljo. Nekoliko bolj predrzne si iz kravate lahko z domiselnim vezanjem in vzorčjem iz ene ali več kravat naredite celo nedrček.

Poslikan prt

Med dopustom imate nekoliko več časa, tako da si lahko privoščite tudi opravila, ki so sicer bolj nevsakdanja, predvsem pa med letom zanje zmanjkuje časa. Kaj, ko bi se tokrat odločile poslikati prt, ki je lahko prijetno poživilo tako za mizico na vrtu, balkonu ali tudi v jedilnici. Iz belega platna sesijte prt, lahko pa prekržite tudi platneno rjuho. Rob prta okrasite z našitim trakom. Potem na lepenco narišite motiv, ki ga želite naslikati na prt. Najbolje je, da se odločite za stiliziran, torej poenostavljen cvet katere od cvetic. Motiv izrežite in šablono položite na prt. Izrezana polja izpolnite s čopičem in tekstilno barvo, ki jo lahko kupite tudi v naših prodajalnah. Slikanje s temi barvami ni zahtevno.

Paradižnikova
mezga

Pikantno paradižnikovo omako lahko pripravimo sedaj za čez zimo, ko imamo na voljo še veliko okusnega in zrelega paradižnika. Za 500 g paradižnikove mezge potrebujemo: 1,5 kg zrelih paradižnikov, 300 g čebule, 2 nageljnovi žbici, 2 lovorjeva lista, 10 poprovih zrn, 1/4 l kisa, ščepec soli, 75 g sladkorja, 2 žlici mlete sladke paprike, košček feferona. Čebulo olupimo in sesekljamo. Paradižnike olupimo in jim odstranimo semenje. Paradižnike sesekljamo in jih damo v kozico, dodamo čebulo in lovorjeva lista, nageljnovi žbici, poper v zrnu in kis. Solimo in segrevamo, da zmes zavre. Na majhnem plamenu kuhamo dobro uro, vmes pogosto premešamo. Pretlačimo skozi cedilo ali sesekljamo v električnem mešalniku. Zlijemo nazaj v kozico in kuhamo še toliko časa, da se omaka zgosti. Nato dodamo sladkor, feferon in papriko. Kuhamo še toliko časa, da se sladkor raztopi. Odstavimo s štedilnika. Damo v čiste sterilizirane kozarce. Kozarce zapremo in jih steriliziramo 20 minut.

Kunce kosi
kokcidioza

Poletna suša in vročina muči tudi živali. Kuncem na primer se zelo zmanjša tek in nasploh postanejo občutljivi glede hrane in vode pa tudi bolezn. V vročih in zatohlih prostorih radi zbolijo za kokcidiozo, najbolj nevarno kunčjo boleznijo, ki lahko pokosi cele trope živali. Bolezen delimo na črevesno in jetrno. Obe je kaj lahko prepoznati, saj obolele živali postanejo kilave, najezí se jim dlaka, poslabša tek, kar vse pripomore, da začno naglo hujšati. Jetrno kokcidiozo prepoznamo po značilnih belkasto rumenih pegah na jetrih, ki so napolnjene z gosto tekočino. Ker se živali okužijo s pomočjo iztrebkov, sta poleti še bolj kot sicer potrebna čistoča in red. Ta čas je potrebna tudi večja skrb pri izbiri krme. Resda kunci jedo skoraj vse, a krma ne sme biti sparjena, mokra, nagnita ali osmojena od mraza. Kokcidiozo zdravimo s kokcidistatikami.

Opozorilne luči

Večina avtomobilov je že opremljena z dobro vidnimi opozorilnimi lučmi, ki jih voznik vključi, kadar je prisiljen ustaviti na cestišču tako, da ovira promet, ali kadar je zaradi okvare prisiljen voziti z veliko manjšo hitrostjo, kot se običajno odvija promet. Tako lahko vozi seveda le do najbližjega parkirišča, kjer je dolžan za vozilo drugače poskrbeti. Ljubljansko podjetje Tegrad pa izdeluje tudi posebne opozorilne svetilke z utripajočo lučjo, ki jo v primeru nevarnosti z magnetom namestimo na streho vozila. Taka luč nam pride pravzlasti v megli ali kadar so razmere take, da je vidljivost precej zmanjšana. Tegrad pa poleg omenjenih opozorilnih luči, ki jih lahko uporablja vsak avtomobilist, izdeluje tudi utripajoče luči za policijska, ambulantna, gasilska in druga vozila na nujnih službenih vožnjah.

UKRADENA SLIKA NA ZRCALO - V panonskem svetu so do druge svetovne vojne in le še nekaj časa po njej krasile stene ob bogkovem kotu slike na steklo. Večinoma uvožene iz srednje Evrope so jih prodajali potujoči krošnjariji po trgih in vaseh. Slike na steklo in zrcalo so imele versko vsebino. Pomenile so statusni simbol in s svojo živopisnostjo krasile bivalni prostor kmečkega doma. S skrivnostnim žarom so žarele v medli svetlobi med dvema oknom "hiše" kot glavnega prostora. Šele postavljene v nizu so slike dosegle pravi učinek. Iz niza je sliko iztrgal in pretrgal čarobni krog svetih podob tat, ki je sredi julija v Posavskem muzeju Brežice ukradel to sliko Marije, slikano na zrcalo, veliko 24 x 18 cm. Jo bo kdo prepoznal? (Text in foto: Ivana Počkar)

Iz Irčinovih zapiskov

Ženitev brez pameti - Ko se ženijo, delajo to pogosto brez pameti in vesti, zapustivši stare ljubice jemljejo si neznana dekleta, da le kak groš pri njih čutijo.

Na Trate hodijo purgari 1. maja, o sv. telesu in o cesarjevem godu. Snidejo se ondi in njihove rodbine, jemlje se s sabo pleče, telečje stegno, potica etc. Uživa se po tleh sede, leže in laze, ali pa stoje. Tudi godba mestna pride tje, godce goste meščani se ve da zastonj.

Sramežljivost - Dekle in sploh druge punce svlačijo se in oblajo vpricho tujih ljudi n.pr. v krčmah pred gosti. Obleka zl. mlajših žensk so vsakovrstne pisane cunje, dolgi robci etc. ali barve ne vpijejo: mestni vpliv.

Stari napisi na cestah so vsi nemški in kažejo povsod le proti kakšni graščini, ali če tudi v kako vas, mora biti vendar le tudi graščina zraven. Okoli Š. Ruperta in Mokronoga videl sem le slovenske potokaze (se ve da noveje), Novo mesto ima pri mostu le nemško ime Rudolphswerth.

Ptičja svadba - V Š. Jernejski okolici tiči o sv. Gregorju svatujejo. Ljudje otrokom v grmovje devajo rožičev, potice etc. češ, da so tiči nekaj na svatbi pojeli, drugo pa kar je ostalo, lahko dobe otroci. Veliko veselje.

Misli o posesti včasi čudne. Ru. pravil, da mu kmet popasel vsako leto travnik ali njivo in mu prinesel zato lonček masla za oškodovanje sam iz svoje volje, češ tvoje je moje, naj bo tedaj tudi nekaj mojega tvoje.

Vraževernost - Čuk ugnjezdil se blizo nas in plaši celo okolico, vsi prave, da pomeni njegovo vpije smrt, tudi oni, ki se sicer prazni veri smeja.

KNJIŽNA POLICA

Romantični nagovori

Mladi slovenski pesnik Jurij Kovič, sin Kajetana Koviča, enega najboljših sodobnih slovenskih poetov, je za svoj pesniški diskurz izbral govorico romantičnega zanosa. S takšno govorico nas nagovarjajo tudi pesmi njegove zadnje, tretje pesniške zbirke, ki je pod naslovom Nagovori pred kratkim izšla pri Pomurski založbi v Murski Soboti. In čim bolj se bralsko prepuščimo vsebini in duhu teh pesmi, tem bolj občutimo, da je z njimi romantika spet, po Hermanu Voglu, "iz groba vstala".

Seveda je treba takoj povedati, da je Kovičeva romantičnost bistveno drugačna od tiste, ki je obsijala Prešernovo poezijo in Chopinovo glasbo. Razloček je predvsem v dojemanju in sprejemanju sveta kot razočaranosti ter seveda v ironiji in ironični samorefleksiji kot enakovrednih doživljajskih razsežnostih. Mladi pesnik, ki se zaveda svoje ustvarjalne moči, namreč vedno začuti, kdaj je treba skočiti od ojesa klasične romantičnosti in kako. To mu uspeva z elegantnim ironičnim odskokom.

Središče dogajanja v Kovičevi poeziji je pesnik sam, ki je obenem tudi lirski subjekt, prevladujoča motiva v tej poeziji pa sta ljubezen in lepota. Ljubezen in lepota in poleg njih tudi umetnost so v pesnikovi obravnavi in gledanju polni mladostnega umevanja. Ker pa pesnik razrešuje lirčna dogajanja v pesmih, kot rečeno, z ironičnim odskokom, se ljubezen spremeni v spolnost, drogo in rock'n'roll, Mona Lisa postane nenadoma samo privlačna louvrška obiskovalka, ljubljene je čutna "vaja v slogu".

V zbirki Nagovori so verzi pretežno rimani in pesmi zvečne kitice. Pogosto uporabljena oblika je sonet, nekajkrat celo gazela, s čimer pesnik potrjuje Goethejev izrek o dobri stari čaši in mlademu vinu v njej. Nekaj pesmi je zloženih v tristopičnem troheju in po obliki spominjajo na Jenkove štirivrstične kratke kitice.

Govorica Nagovorov je preprosta, jasna in ne preobložena z metaforami, pa vendarle izbrana in kultivirana. Zanimivo ji je prisluhniti.

IVAN ZORAN

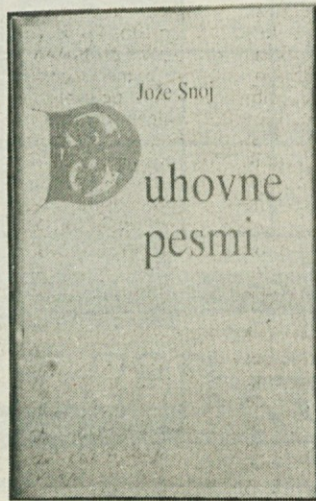
Duhovne pesmi

Jože Snoj je iz svoje pesniške delavnice poslal med bralstvo že svojo deseto pesniško knjigo, zbirko Duhovne pesmi. Knjiga, ki jo je izdala Državna založba Slovenije, je nastala med avgustom 1991 in januarjem 1992, razen

ene pesmi, ki je vzeta iz Snojeve prve pesniške zbirke, izšle pred tridesetimi leti. Prav to morebiti razodeva pomembno dejstvo, da je bil namreč pesnikov ustvarjalni oziroma duhovni svet že od začetka zarisan in zaokrožen in da predstavljajo njegove posamezne zbirke v glavnem le pesniške avanture v različicah doživljanja in upesnjevanja ves čas istega sveta.

Duhovne pesmi torej izvirajo iz spoznanja in prepričanja, da so telo in duša ter čutno in duhovno eno, celota. Ljubezen moškega in ženske ter iz nje izvirajoče otrokovo rojstvo kot čudež je v bistvu nekaj takega kot odnos med sv. Duhom in svetom. Svojevtrsten čudež pomeni Snoju rojstvo pesniške besede, tistega duhovnega odkritja, ki ta odnos po svoje poimenuje in s tem vzpostavi vez z bralcem, da tudi on začuti ali pa vsaj zasluži čudežnost duhovnega.

Zbirka v duhovnem smislu zasleduje razmerje med Očetom, Sinom in sv. Duhom, ki so, kot sicer, tudi v spojitvi v tej knjigi eno. Trojst je upoštevana tudi v zgradbi zbirke, ki je tridelna, potemtakem nekakšen pesniški triptih. Duhovne pesmi so

pesniška zbirka v pravem in polnem smislu besede - "v smislu pesniške, duhovne zbranosti", kot je na ovitek knjige zapisal Boris A. Novak.

V posvetilu je pesnik zapisal: "Gospodu, ki oživlja". Pravi smisel tega posvetila razodenejo same pesmi. Njihova vsebina, izraz, jezik, metafore. Marsikaj spominja na svetopisemske alegorije, na molitev. Res, marsikatera pesem se bere kot pesnikova molitev k Bogu. Npr.: "Hvala ti / Gospod, ki oživljaš / iz nič za nič / kar živi / za končnost te neskončne ljubezni / za prah te zemlje / v nji". In Gospod tako oživlja v sleherni od teh duhovnih pesmi - pesniških hvalnic in molitev.

IVAN ZORAN

OSNOVNA ŠOLA ŽUŽEMBERK
Baragova 1, Žužemberk
68360 Žužemberk
tel.(068) 87-022, fax (068) 87-022

razpisuje prosto delovno mesto

učitelja angleškega jezika (PRU, P)
za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
Začetek dela: 1.9.1993.

Pogoji: višja ali visoka izobrazba ustrezne smeri.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev po predpisani zakonodaji sprejemamo 15 dni po objavi razpisa na gornji naslov.

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto, d.d.
Ločna 48
68000 Novo mesto

objavlja javno licitacijo naslednjih sredstev:

- fotokopirni stroj XEROX 2202 v delujočem stanju; izključna cena 5.500,00 SIT;**
- sušilna peč znamke BEFRAG, brez komore, z instalacijami, dvema elektromotorjema, gorilcem in turbino; izključna cena 70.000,00 SIT**

Licitacija bo v soboto, 21. avgusta, ob 9. uri v prostorih PIONIRJA AVTOHIŠE.

Ogled je možen eno uro pred pričetkom licitacije.

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE TREBNJE

objavlja na podlagi 10. člena Pravilnika o dodeljevanju posojil in subvencij za pospeševanje razvoja obrtništva, podjetništva in kmetijstva (Uradni list Republike Slovenije št. 36/92 in sklepa izvršnega sveta z dne 29.7.1993

PONOVEN RAZPIS

za pridobitev sredstev za pospeševanje razvoja obrtništva, podjetništva in kmetijstva v občini Trebnje.

- Skupni znesek razpisanih sredstev znaša 2.000.000,00 SIT.
- Razpisana sredstva se namenijo za subvencioniranje realne obrestne mere za posojila, ki jih odobrijo poslovne banke in druge finančne institucije za investicije, ki ustrezajo namenom iz tega pravilnika. Razpisni pogoji za pridobitev sredstev za pospeševanje razvoja obrtništva, podjetništva in kmetijstva v občini Trebnje so enaki pogojem razpisa, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu dne 17.6.1993.
- Izvršni svet bo prejete vloge z zahtevano dokumentacijo obravnaval enkrat mesečno in poslal prosilcem ustrezen sklep najkasneje v 8 dneh po sprejemu.
- Rok za vložitev zahteve traja do 31.10.1993 oziroma do porabe sredstev.

Opomba:

Vsa pojasnila v zvezi z razpisom posreduje Sekretariat za družbeno planiranje in gospodarstvo občine Trebnje, tel. (068) 44-043.

OSNOVNA ŠOLA SAVO Kladnik SEVNICA
Trg svobode 42
68290 SEVNICA

RAZPISUJE

naslednja prosta delovna mesta:

- 1 učitelja RP - P ali URP** za podružnično šolo Studenec. Delo bomo sklenili za določen čas, s polno delovno obveznostjo od 1.9.1993 do 30.6.1994. (Na razpolago je garsonjera v kraju.)
- 2 učitelja RP - P ali URP** za delo na centralni šoli. Delo bomo sklenili za določen čas, s polno delovno obveznostjo od 1.9.1993 do 30.6.1994.

Za enoto Glasbene šole:

- 1 učitelja klavirja**, PRU ali P, za nedoločen čas, s polno delovno obveznostjo. Nastop dela 1.9.1993.
- 1 učitelja klavirja**, PRU ali P, za nedoločen čas, s polovično delovno obveznostjo. Nastop dela 1.9.1993.

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite na naslov šole v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo obvestili o izbiri v 15 dneh po končanem razpisu.

DEKOP, Milan Osolnik
68000 Novo mesto
Ljubljanska 10

objavlja prosto delovno mesto

varilca

za nedoločen čas, s polno delovno obveznostjo in 3-mesečno poskusno dobo.

Pogoji: Poleg ustrezne izobrazbe in splošnih pogojev so zahtevane izkušnje s področja varjenja pločevin po TIG postopku v zaščitnem plinu argon.

Informacije dobite na tel. 324-313 in 321-135.

Podjetje za izgradnjo računalniško podprtih proizvodnih sistemov

finet sistemi

Šempeter v Sav. dol. 21/A
tel. (063) 701-225
fax (063) 701-033

PROFIN celovit grafični informacijski sistem za podjetje

- informacijski sistemi na ključ
- optična komunikacijska oprema
- računalniška oprema
- pooblaščen zastopnik za Microsoft, Aldus, Novell
- aplikativna programska oprema

KZ "KRKA"

PE AGROSERVIS

POT NA GORJANCE 8 NOVO MESTO

v sodelovanju

z zavarovalnico TRIGLAV, d.d.
PE NOVO MESTO

objavljamo javno licitacijo za naslednja vozila:

R 5 CAMPUS - 3v letnik 1993	izkl. cena:	400.000 SIT
R 5 CAMPUS - 3v letnik 1993	izkl. cena:	340.000 SIT
R 11 SPRING 1.6 Diesel letnik 1988	izkl. cena:	280.000 SIT
JUGO 55 KORAL letnik 1991	izkl. cena:	100.000 SIT
ALFA 155 2.5 V6 novo vozilo	izkl. cena:	1.540.000 SIT

LICITACIJA BO V SOBOTO, 21.8.1993, ob 7.30 v prostorih Agroservisa.

Ogled vozil v četrtek, 19.8.1993, od 8. do 12. ure, ter eno uro pred pričetkom licitacije. Kavcijo sprejemamo eno uro pred pričetkom licitacije.

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING
KNJIGOVODSKE STORITVE

ART d.o.o.

Šestova 6, 68330 Metlika, tel. (068) 59-542

razpisuje prosto delovno mesto

finančnega računovodje

Pogoji:

- 5 let delovnih izkušenj na delovnem mestu
- končana višja ali visoka šola ekonomske smeri
- organizacijske sposobnosti
- trimesečno poskusno delo.

Pisne prijave in dokazila pošljite na naslov podjetja v 8 dneh. O izbiri bomo kandidata obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

ISKRA PIO, d.o.o.
68310 ŠENTJERNEJ
Trubarjeva 5
tel.: (068) 42-016

ODDAJAMO V NAJEM:
na lokaciji ŠENTJERNEJ, Trubarjeva 5:

- poslovno-proizvodne prostore (cca 300 m2)
- skladiščne prostore (cca 700 m2)

na lokaciji KRŠKO, CKŽ 35:

- dva lokala po 35 m2
- skladiščni prostor (cca 100 m2)

CENA PO DOGOVORU!

Medved se spreha po Loškem potoku

Lovci ga ne smejo odstreliti, ker je plan izpolnjen

LOŠKI POTOK - Medveda je letos mogoče srečati ob vsakem času, na njivah in celo sredi naselij. Ali gre za eno ali več zverin, je težko ugotoviti, vsekakor je srečanje z njim lahko kaj neprijetno. In kako lovci gledajo na to, smo povprašali starejšno Lovske družine Loški potok, Ivana Lavriča. "Kajpak vemo za posamezne dogodke. Tudi sam sem že srečal medveda, najbrž prav tistega, ki se nemoteno spreha po Loškem potoku. Žal kot lovec ne morem prav nič storiti, ker je naša družina že februarja položila na dlako 100-kilogramskega medveda in tako za letos izpolnila dovoljeni odstrel," pravi Lavrič in obenem pojasnjuje, da ima celotno lovsko območje Kočevja, v katero spada 16 LD ter gojitvena lovišča Snežnik, Žitna gora in KGP Kočevje, dovoljen odstrel 20 živali. 12 medvedov lahko odstrelje v omenjenih gojitvenih loviščih, osem pa preostalih 16 družin. Tako pride posamezna družina na vrsto vsako drugo leto, razen če ena od družin odstopi dovoljenje drugi.

Ljudje so zgroženi sprašujejo, ali imajo tudi sami kaj besede, in se glede na preveliko število vseh vrst divjadi na strinjanje z odmerki republiške območne lovske zveze. Bliza se začetek pouka in prav srečanje otrok z zverino ima lahko težke posledice, zato bi bil izreden odstrel nujen.

A. KOŠMERL

HLADILNIK ZAKRIVIL POŽAR

KOČEVJE - 14. avgusta okoli 15. ure je zagorelo v Kočevju v Ulici heroja Marinceja 10, in sicer v stanovanju Franca Vidmarja. Požar se je razširil na kuhinjske elemente in jih skoraj vse uničil. Gasilci so požar pogasili. Škode je po nestrokovni oceni za okoli 1,2 milijona tolarjev. Vzrok požara so raziskovali delavci uprave kriminalistične službe iz Ljubljane. Ugotovili so, da je požar nastal zaradi okvare na termostiku na kombiniranem hladilniku.

KJE SO KAVBOJKE

METLIKA - Podjetje Glob-Inex iz Smlednika je že maja pri podjetju Trendy iz Metlike naročilo 560 kavbojk. Hlače naj bi naročniku pripeljal zasebni avtoprevoznik J. S. iz Grabrova pri Metliki, ki je tovor 17. maja ob pomoči B. J. iz Metlike naložil na tovornjak, a jih vse do danes Glob-Inexu ni dostavil.

Edino v Krškem več kriminala

Pogosti ilegalni prehodi meje - Precej storilcev kaznivih dejanj prihaja iz sosednje države - Dve tretjini primerov so uspešno raziskali

KRŠKO - Področje Uprave za notranje zadeve Krško je edino v Sloveniji, kjer se je v prvem polletju letošnjega leta kriminaliteta povečala. Porast števila kaznivih dejanj pripisujejo predvsem ponovno vzpostavljenim kriminalnim tokovom s sosednjo Hrvaško, ki so bili prekinjeni med vojnama v Sloveniji in Hrvaški.

17-odstotni porast števila kriminalnih dejanj gre tudi na račun dogodkov na zeleni meji, saj število ilegalnih prehodov stalno narašča, čeprav je policija poostрила nadzor v obmejnem pasu. Na nezakonit način prihajajo čez mejo največkrat državljani vzhodnih držav, ki želijo skozi Slovenijo naprej na zahod, razseljene osebe iz vojnih področij na Hrvaškem in Bosni in Hercegovini ter tihotapci, ki skušajo čez mejo nelegalno prepeljati predvsem les in domače živali, namenjene zakolu, s čimer so prebivalci ob meji trgovali že od nekdaj. Policisti imajo težave z vračanjem ilegalcev v Hrvaško, ki še vedno ni ratificirala meddržavne pogodbe, po kateri bi morala sprejeti vse, ki jih naša država vrne v treh dneh.

Mejne prehode na področju UNZ Krško je v prvi polovici leta prestopilo skoraj 4 milijone potnikov, od tega

34 odst. slovenskih državljanov, kar je še enkrat več kot v istem obdobju lani. Policisti so zaradi različnih vzrokov že na meji zavrnil 6.557 oseb.

Tudi druge oblike kriminala so na področju UNZ Krško tesno povezane z mejo, saj večina storilcev prihaja z one strani meje. Letos so Krški policisti prijeli romunski par, ki je vlomil 21-krat, in hrvaškega državljanja, ki ima na vesti 20 vlomov. Na njihovem področju delujeta dve dobro organizirani skupini kriminalcev, ki se ukvarjata s krajam avtomobilov v Sloveniji in tujini, ukradenim vozilom popravijo številke motorja ter jih opremijo s ponarejenimi dokumenti, ki se glasijo na lastnike z bivališčem v BiH ali Srbiji, torej v krajih kjer je verodostojnost papirjev skoraj nemogoče preveriti. Po podatkih UNZ Krško

HUDO RANJENA

KOČEVJE - 14. avgusta ob 2.20 so iz kočevskega zdravstvenega doma obvestili policijsko postajo, da sta pri njih dva ranjenca, ki sta se hudo poškodovala v prometni nesreči pri Ložinah. Policisti so ugotovili, da je do nesreče prišlo, ko je 23-letni Tomaž P. iz Mlake pri Kočevju vozil s svojim avtom iz smeri Kočevja proti Ribnici. Zaradi neprimerne hitrosti je avto v blagem ovinku zaneslo s ceste, kjer se je večkrat prevrnil. Voznik in 18-letni sopotnik Sašo R. sta med prevračanjem padla iz avtomobila in se hudo poškodovala. Na avtomobilu je za okoli 100.000 tolarjev škode.

SPET JE GORELO

NOVO MESTO - Suša ne popušta, zato je nevarnost požarov še vedno zelo velika, gasilci pa imajo vsak dan več dela. 15. avgusta je ob 6.30 v Mašlju pri Črnomlju zagorelo kombinirano gospodarsko poslopje, last R. D. Požar je uničil ostrešje v velikosti 4 x 5 m, 2 toni sena in strešno kritino, ki je od vročine popokala.

15. avgusta ob 16. uri je v Jazbinah pri Malem Cerovcu zagorelo v gozdu Antona Grubarja iz Velikega Cerovca. Zgorelo je okoli 3 are podrastja in Grmičevja, požar pa so omejili novomeški poklicni gasilci.

Zaradi kurjenja ognja je 13. avgusta zagorela na jasi v gozdu pri Dolenji Nemški vasi. Zgorela je podrast na površini 15 x 5 m.

so ukradli 33 avtomobilov, predvidevajo pa, da je ta številka dejansko nekajkrat večja.

V gospodarskem kriminalu prednjačijo zaposleni v podjetjih Videm z 11 primeri in Emona Posavje s 6 primeri. Prevladujejo ponerebe, zlorabe položaja in uničenja poslovnih listin.

Zaradi povečanja prometa je bilo večje tudi število prometnih nesreč. Sedem udeležencev je v prometnih nezgodah izgubilo življenje, 47 pa je bilo huje poškodovanih. Število smrti

• Med pomembnejšimi primeri, ki so jih letos obravnavali krški policisti velja omeniti zaplembo dveh kilogramov čistega heroína, namenjenega posavskim narkomanom, napad na novinarje v Kalisevnu, lažno najavo podtaknjene-ga eksploziva v nuklearni, bombni na-pad na izpostavo uprave za javne prihodke in traktorsko zaporo magistralne ceste M/1. V prvi polovici leta so obravnavali 603 kazniva dejanja in ovadili 538 oseb, med njimi 43 mladoletnikov. Uspešno so raziskali 64,6 odst. kaznivih dejanj, kar je nekoliko več kot v istem obdobju lani. V vseh primerih skupaj je bilo povzročeno za 187 milijonov tolarjev škode. Povečalo se je tudi število kršitev javnega reda in miru, vendar hujših skupinskih izgrediv na javnih prireditvah ni bilo.

nih žrtev se je glede na lansko prvo polletje za polovico zmanjšalo. Med vzroki prometnih nesreč prevladujejo neprimerna hitrost vožnje, izsiljevanje prednosti, nepravilna smer in stran vožnje ter psihično stanje voznika. Prekoračitev omejitve hitrosti je tudi najpogostejši prekršek, zaradi katerega Krški policisti kaznujejo voznike.

I. VIDMAR

V avtu se vedno kaj najde

Nezaklenjeni avtomobili vabijo tatove

11. avgusta je pred pokopališčem v Dolenjskih Toplicah neznanec iz nezaklenjenega avtomobila Z. T. iz Novega mesta ukradel žensko denarnico z manjšo vsoto denarja, dokumenti, čekovno karto in čeki.

V noči na 11. avgust je pred Domom paraplegikov v Semiču neznan zmkavt iz neodklenjenega avtomobila B. L. odnesel ribiški pribor v vrednosti okoli 10.000 tolarjev.

Neznan "mekanik", ki je potreboval vetrobransko steklo, se je ponj odpravil v Semič. Najprej ga je poizkusil sneti z osebnih avtomobilov Semičanov Marjana K. in Mira Š., kar pa mu ni uspelo. Vendar nepridiprav ni obu-

KOMU JE UKRADLA?

TREBNJE - Ponavadi se dogaja, da policisti najprej od oškodovancev zvedo za krajo, storilca pa odkrijejo šele kasneje, marsikdo pa se roki pravice tudi izmuzne. V Trebnjem pa se je zgodilo obratno. 6. avgusta so policisti na priključku magistralne ceste Obrežje - Ljubljana legitimirali 51-letno R. M. iz Maglaveje ulice v Ljubljani. Pri sebi je imela 1.000 nemških mark, 22.160 tolarjev, dva litra soka, dva litra brinjevca, prašek za pranje posode in šampon za lase. Ženska je policistom priznala, da je denar in predmete ukradla, ni pa vedela povedati, komu, zato za oškodovancem še poizvedujejo.

KRI JE ZAVRELA

HUĐENJE PRI TREBNJEM - Suša in poletna vročina ne netita le pravih požarov, zgodi se, da zaradi pregretosti zavre tudi človeška kri. Tako sta se 22. julija ob 19. uri v romskem naselju Huđenje pri Trebnjem hudo sprla 27-letni Bojan Brajdič in šest let starejši Boris Brajdič. Ko je mlajšemu zmanjkalo primernih besed, je vzel v roke zastekljeno okensko krilo in udaril Borisa po glavi.

TIHOTAPIL OROŽJE

DOBOVA - 12. avgusta so policisti pri običajnem pregledu prtljage potnikov na mednarodnem vlaku na mejni železniški postaji v Dobovi v potovalni torbi nemškega državljanja Constantina B. našli več kosov orožja in mamila. Constantin B. je v Slovenijo hotel prethitapiti avtomatsko puško, samokres, dve ročni bombi, bodalo z daljšim rezilom, večje število nabojev in 6 ampul marfina z injekcijskimi iglami. Policisti so mu orožje in mamilo odvzeli in ga predlagali v postopek k sodniku za prekrške.

Štirje kočevski trgovci z orožjem so že za zapahi

Dobavili pentrit za eksplozije v Italiji

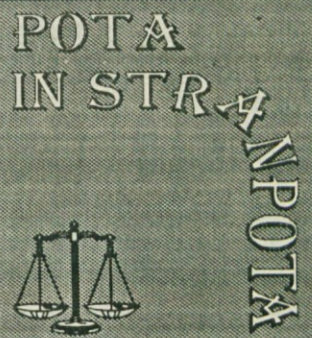
KOPER - Štiri kočevske trgovce z orožjem je koprsko temeljno sodišče 12. avgusta obsodilo na skupno 12 let zaporne kazni. Največ kazni je prisodilo 25-letnemu Bečirju Lakiču, ki je bil glavni organizator trgovine z orožjem.

Bečirja Lakiča, 41-letnega Branka Babiča, 21-letnega Fadila Hodžaja in 30-letno Vero Denič, vse iz Kočevja, so policisti in kriminalisti prijeli 16. junija - po anonimni prijavi, da se na plaži pri Val-doltri dogaja nekaj sumljivega. Lakič se je pred časom večkrat sestal z italijanskim kupcem v Divači in ko se je dokončno dogovoril za posel, je poiskal investitorja Branka Babiča, nakar sta oba potrebovala še prevoznika. Za to je bila primer-na Vera Denič, hrvaška državljanka, ki je v posel pritegnila še Fadila Hodžaja.

Posiljka je obsegala tri avtomatske puške, 22 kilogramov eksploziva, škatico detonatorjev, kar vse je bilo namenjeno v Italijo. Med razstrelivom je bil tudi pentrit, ki je po ekspertizah italijanskih pravosodnih organov povzročil zadnje eksplozije v Italiji. Italijanski kupci so koprskim policistom ušli tik pred prodajo.

V preiskavi so vsi štirje osumljenci iz Kočevja priznali in obžalovali dejanje, v zagovoru pa so hoteli glavno krivdo prenesti drug na drugega. Prvo-stopenjska razsodba seveda še ni pravomočna.

(Primorske novice)

dežurni poročajo

VOZIL SE JE Z MECEDESOM - 11. avgusta je med 9. uro in 9.20 neznanec s parkirnega prostora v Cateških Toplicah odpeljal osebni avtomobil znamke Mercedes, last hrvaškega državljanja Ivana Starčevića, ki je na začasnem delu v Zvezni republiki Nemčiji. Policisti so avto kasneje našli parkiran pred osnovno šolo v Novi vasi.

POSEKAL SMREKE - 32-letni Avgust K. iz Pristavice je osumljen, da je 19. julija v bližini Pristavice posekal štiri smreke ter s tem oškodoval GG Novo mesto za 20.000 tolarjev.

STRASTEN KADILEC - 14. avgusta je neznanec vlomil v trgovino Mercatorja-Preskrbe v Šutni in odnesel večjo količino različnih cigaret ter trgovini povzročil za 146.000 tolarjev škode.

POSUŠAL BO VAL 202 - V času med 1. in 9. avgustom je Grabrovcu pri Metliki neznanec vlomil v leseno barako, kjer je našel ključ od stanovanjske hiše J. D. iz Ljubljane, od koder je odnesel radiokasetofon.

IZ HIŠE ODNESEL DENARNICO - 10. avgusta zvečer je neznanec iz odklenjene stanovanjske hiše v Regri vasi 25 v Novem mestu odnesel žensko denarnico, v kateri je lastnica imela 20.000 tolarjev, 200 nemških mark srebrno veržico in osebno izkaznico.

STIKAL PO PISARNI - 27. okoli okoli poldneva je neznanec iz pisarne SVP Novo mesto v zgradbi Slovenskih železnic na Ljubljanski cesti v Novem mestu odnesel žensko denarnico in lastnico prikrajšal za 13.000 tolarjev, 150 nemških mark, dva prstana in čekovno kartico.

KURJAČ UKROTIL POŽAR

BLANCA - 11. avgusta je kurjač podjetja Šileks na Blanci, ki je kuril vso noč, nekaj minut pred šesto uro zjutraj opazil, da je ugasnila lučka na kontrolni plošči. Takoj je stekel v kotlovnico in odprl vrata skladišča, kjer je bila dozirnica hidravlična naprava. Skozi vrata je v prostor prišel svež zrak in v trenutku je zagorela lesna masa in žagovina. Prisrebni kurjač je takoj izklopil električni tok in začel gasiti z vodo ter ogenj ukrotil v treh minutah tako, da je bilo škode la za 350.000 tolarjev.

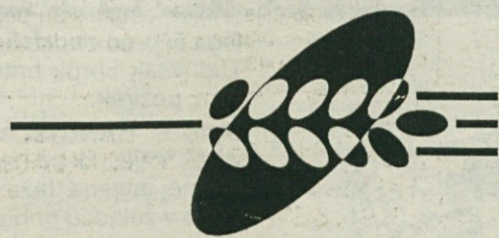
NOVA MOTORNA BRIZGALNA IN MOTORKA NA DVORU - Dvorski gasilci so to soboto postali bogatejši za dve novi pridobitvi: motorno brizgalno Rosenbauer in motorko za gašenje trave Ciffarelli. Motorki je blagoslovil dekan Franc Povirk, ki je ob tej priložnosti dodal svoj osebni delež. Pri nakupu so finančno pomagali še: krajani, občinska gasilska zveza, krajevna skupnost, zavarovalnica TILIA iz Novega mesta, številni obrtniki in podjetja. Po krajši slovesnosti, ki so jo dvorski gasilci pripravili ob tej priložnosti, so botrom podelili plakete.

S CESTE V DREVO - 16. avgusta ob 18.30 se je na lokalni cesti pri Šutni zgodila huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje Stanislav Barbič iz Šutne. Voznik osebnega avtomobila Alojz Zorko iz Brežic je vozil iz smeri Brežic proti Šutni, ko ga je med vožnjo v dolino v nepreglednem ostrem levem ovinku zaneslo na desno neutrujeno bankino in prek nje na poraščeno strmo pobočje. Voznik Zorko in sopotnik Stanislava Barbiča sta pri tem padla iz avtomobila, ki se je zaustavil v buki, 4 m nad tlemi. Barbič je podlegel poškodbam na kraju

nezgode, drugi sopotnik Vinko Grubič z Dobrave, ki je ostal v avtomobilu, je bil težje, voznik Zorko pa lažje poškodovan. Na vozilu je za 1.400.000 tolarjev škode.

PREVRNIL SE JE - 21. avgusta se je ob 4.30 Vlado Florjan z Zagreba peljal z osebnim avtomobilom iz smeri Ljubljane proti Obrežju. Ko je pri Prilipah zapeljal na nasprotni vozni pas, ga je zaneslo na nasip, kjer se je vozilo prevrnilo. Na avtomobilu je za okoli 450.000 tolarjev škode, voznik pa ni bil poškodovan.

KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

21. - 29. avgust 1993 - Gornja Radgona

Ljubljanski sejem d.d., Pomurski sejem, Gornja Radgona

1000 RAZSTAVLJALCEV IZ 21 DRŽAV

22. 8. ob 15. uri: VELIKE KONJSKE DIRKE

29. 8. ob 10. uri: VELIKA PARADA KMEČKIH DEL IN OBIČAJEV

LJUBLJANSKI SEJEM

PO 22 LETIH DIRKA NA GORJANCIH

NOVO MESTO - V nedeljo, 29. avgusta, bodo po 22 letih spet zahumeli motorji dirkalnih avtomobilov na ovinkasti gorjanski cesti med Novim mestom in Vahto. Nekoliko starejši ljubitelji avtomobilističnega športa se še spominjajo legendarnih šampionov z gorjanskih dirk Šverka, Štroka, Paličoviča in domačih dirkačev Kumpa, Badovinca, Doljaka, Verbiča ter Lojzeta Pavliča, ki se bo prihodnjo nedeljo po več kot dveh desetletjih edini spet potegoval za zmago na Gorjancih.

Dirka bo mednarodna, avtomobilisti pa se bodo pomerili v razredih turističnih avtomobilov A in N, za pokal Daihatsu in v razredu formul in prototipov, kjer so svojo udeležbo že prijavili člani avstrijske ekipe Pedrazza Motorsport z bolidi formule 2.

SUPERMOTOSLALOM

TREBNJE - Dirka za nagrado Mima 93 bo potekala v nedeljo, 22. avgusta, na cesti Zupaže - Stan. Organizira jo AMD Trebnje - motoklub, generalna pokroviteljica dirke pa je zavarovalnica Triglav. Ob 11. uri bo uradni trening, ob 13. uri pa otvoritev dirke z govorom častnega predsednika organizacijskega odbora, ministra za prarododje Mihe Kozinca.

PROSENIKOVA PRI MERCATORJU

TREBNJE - Ženska ekipa Mercatorja, ki tekmuje v medregijski ligi, je za novo sezono pridobila znatno okrepitev z registracijo Slavke Prosenik iz Novega mesta. Ekipa je pričela kondicijske priprave s pohodom na Kum, nadaljevala pa jih bo na prenovljenem kegljišču Hotela Sremič v Krškem. V borbi za sam vrh v ligiški skupini bodo pod vodstvom trenerja Goleske nastopile: Flisarjeva, Tratarjeva, Zupančičeva, Pustova, Vebrova, Prosenikova, Okornova, Jerajeva, Veblova in Mezgečeva.

AVTOMOBILSKA DIRKA V CERKLJAH

CERKLJE - 21. in 22. avgusta bo na bivšem vojaškem letališču v Cerkljah prva cestnohitrostna dirka na Dolenjskem. Najboljši slovenski avtomobilisti se bodo pomerili za Veliko nagrado Brežic. Dirko, ki bo šela za državno prvenstvo, organizira AMD PROMOTOR team Brežice, za katerega tekmuje tudi Janko Šlopek, trenutno drugouvršeni prvenstva Slovenije v supermotokrosu. Potekala bo na 3.300 metrov dolgi krožni progi, speljani po glavni in pomožnih stezah letališča. V soboto, 21. avgusta, bo uradni trening, v nedeljo, 22. avgusta, ob 11. uri pa se bodo tekmovalci pomerili za pokal Jeklotehne Daihatsu ter v razredih A in N. Vstopnina za nedeljsko dirko bo 300 tolarjev, za oba dneva pa 400.

Bo Avtobumu letos uspelo?

V prvem kolu gostijo Mariborčane

KOČEVJE - Nogometaši kočevskega Avtobuma tudi letos načrtujejo uvrstitev na 1. ali 2. mesto druge slovenske lige in s tem na uvrstitev v višji rang tekmovalja. Sodeč po tekmah v pripravljalnem obdobju so kočevski nogometaši na sezono dobro pripravljeni, optimizem pa navdaja tako igralce, kot tudi upravo in navijače. Trenerja Perica in Vučko sta med pripravi precej pozornosti posvetila telesni pripravljenosti nogometašev, saj je bila le ta v lanskii sezoni najbolj šibka točka moštva. V prvem krogu bo Avtobum v nedeljo ob 16. uri igral na domačem igrišču, v goste pa mu prihaja vedno neugodni Mariborski Zeleni.

Kljub temu, da do začetka ligaškega tekmovalja manjka le še nekaj dni, trenerja še nista dokončno izbrala moštva. Največ težav imata v konici napada, kjer bo zagotovo imel glavno besedo srednji napadalec Dušan Novak. Komočar na prvem srečanju ne bo igral, saj je zaradi poškodbe med pripravi treniral neredno, poleg tega pa ima še dva rumena kartona.

M. G.

Rekorderjeva nagrada najmlajšemu

Tri zmage domačih motokrosistov - Favoriti niso imeli sreče - Sitar poletel na dno doskočišča - Usoda dirke je dolgo visela v zraku

DOLENJSKE TOPLICE - Lepo je, če se na domačih dirkah poleg organizatorjev izkažejo tudi domači tekmovalci. V Dolenjskih Toplicah smo imeli v nedeljo kar tri - Žvana in Medeta med podmladkom in Mežnarja v razredu motorjev do 80 ccm.

V kategoriji podmladka z motorji s prostornino do 60 ccm sta, tako kot skozi celo sezono tekmovalja za državno prvenstvo, imela glavno besedo domačina Sašo Popović (Mel), ki je zmagal v prvi dirki, in Matej Žvan (Žvan), ki je bil boljši v drugi in tako zmagal v skupni razvrstitvi ter postal državni prvak. Tretje mesto je prav tako osvojil domačin, Jaka Može iz motokluba Mel. V tekmovalju podmladka z motorji do 80 ccm je v obeh dirkah zmagal novi državni prvak Gregor Mede, ki je ravno tako član motokluba Mel.

Člani so na mednarodni dirki tekmovali v treh razredih. V najnižjem razredu motorjev s prostornino do 80 ccm je zmagal spet ostala doma. Ludvik Mežnar (Mel) je v prvi dirki po padcu prvega favorita Lukovčana Romana Jelena zmagal, v drugi dirki pa osvojil 2. mesto, s čimer je zmagal tudi v skupni razvrstitvi. Njegov klubski tovariš Sandro Windisch je osvojil 10. mesto.

V razredu do 125 ccm je od domačih tekmovalcev nastopila edina predstavica ženskega spola Nada Matič, članica motokluba Mel, ki je že na prvi dirki grdo padla, a se k sreči ni resneje poškodovala. V prvi dirki je zmagal Roman Cerar, ki pa v drugi, podobno kot večina favoritov, ni videl ciljne zastavice. Prvo mesto po obeh dirkah je tako osvojil Sentvidčan Alojz Fortuna, drugi je bil Italijan Denis Stafuza in tretji Lukovčan Boris Cerar.

Da je motokros šport, kjer poleg znanja in moči tekmovalca ter kakovosti motorja rada odigra svojo vlogo tudi sreča, je na prašni progi v Dolenjskih Toplicah spoznal tudi najboljši slovenski motokrosist Jani Sitar v razredu do 250 ccm, ki je po zmagi v prvi dirki v drugi krepko vodil, a je moral zaradi počene gume odstopiti. Zmagal je Janez Juhant (Zupin) nad Sašom Kragljem (Slovenske Konjice).

OSVOJILI 11 POKALOV

BOŠTANJ - V nedeljo zvečer se je z dveh tekov v Avstriji vrnila ekipa mladih tekačev iz Atletskega kluba Boštanj. V soboto so tekli v Frohnleithnu blizu Gradca, v nedeljo pa v San Sebastianu. Simona Felician je bila na obeh tekih na 3.000 metrov prva, Mitja Šentjura je bil na 11.500 metrov tretji, Polona Martič na 1.500 metrov druga, na 3.000 pa prva. Jasna Zakrajšek je bila na 3.000 metrov prva, Jernej Povše pa na isti progi drugi. Ravno tako je bil drugi na 1.500 metrov. Ambrož Vidmar je bil pri mlajših mladincih enkrat prvi in enkrat drugi.

VESLAČI V SOBOTO

FARA - V soboto, 21. avgusta, bo spet tradicionalni turistični maraton na Kolpi, ki ga organizira Turistično-sportno društvo Kostel. Start bo ob 10. uri pri igrišču Ofak v Potoku, cilj pa v 13 km oddaljenih Zlebeh.

Na Slovaškem le porazi

Novomeške odbojkarice vseeno pustile dober vtis - Dogovor o okrepitvi s slovaško in morda tudi rusko igralko

VYŠNE HAGY - Odbojkarice Novega mesta so se vrnile z mednarodnega turnirja na Slovaškem, kjer v izredno močni konkurenci vrhunskih ekip iz Rusije, Češke in Slovaške kaj več kot časten poraz niso mogle doseči. Novomeškeanke, novinke v prvi slovenski ligi, ki so prvič igralle na peščenih igriščih, so se kar dobro upirale ekipam, ki igrajo v srednjeevropski ligi. Kljub porazu novomeškeanke z igro niso razočarale, temveč so na osnovi dobre igre dobile vrsto ugodnih ponudb za sodelovanje in podobnih turnirjih. Novomeška odbojarska delegacija se je na turnirju močno zanimala tudi za nakup katere izmed boljših igralk iz nekdanjega vzhodnega bloka. Na pripravi na prvo sezono v prvi slovenski odbojarski ligi v Istri bo z Novomeškankami odpotovala tudi odlična slovaška igralka, katere imena še ne moremo izdati, obstaja pa možnost, da bo v njihovom dresu

ZMAGAL JAKŠE

SEVNICA - Na rednem hitropoteznem turnirju šahovskega kluba "Milan Majcen" za mesec avgust je izmed 15 šahistov prvo mesto osvojil ljubljčan Cveto Jakša z 12,5 točkami, pred mojskijskim kandidatom Povštom in Kuzmičem. V skupnem seštevku letošnjega leta vodi Derstenšek pred Povštom in Kranjem. Naslednji turnir bo v nedeljo 19. septembra, ob 9. uri v prostorih šahovskega kluba Milan Majcen v Sevnici.

in Italijanom Walterjem Stanicem.

Kot v skoraj vseh slovenskih športih ne gre brez preprirov in metanja polen pod noge niti pri motokrosu. Večino najboljših tekmovalcev v prihodnjih dneh čaka obravnava pred disciplinsko komisijo, ker so brez dovoljenja sekretarja zveze nastopili na dirki na Hrvaškem. Brez zapletov pa ni minila niti nedeljska dirka v Dolenjskih Toplicah, saj je lastnik dela zemljišča, kjer poteka proga za motokros, zagrozil, da bo tekmovalje onemogočil. Svoje grožnje k sreči ni uresničil, saj je njegov

Po končanem tekmovalju v motokrosu so se nekateri dirkači preizkusili še v izredno atraktivnih skokih. Z novim rekordom 47,10 m se je izkazal tragični junak dirke v razredu do 250 ccm Jani Sitar, ki je 500 nemških mark nagrade podaril najmlajšemu tekmovalcu 7-letnemu Andreju Hvastiji in povedal, da si želi boljših medloveskih odnosov v motokrosu, saj se bo le tako ta šport, ki sloni na mladih, pri nas še naprej razvijal.

sin na dirki zmagal in osvojil naslov državnega prvaka.

I. VIDMAR

Izolaterji merijo visoko

V nedeljo začetek prvoligaške sezone - Novo ime - novi cilji - Nogometaši Krke Novoterma se želijo okrepiti

NOVO MESTO - V nedeljo se bo spet zavrtel slovenski prvoligaški nogometni "ringelšpil". Edini dolenjski član elitne skupine slovenskih žogabrcarskih moštev Krka Novoterm bo v prvem krogu gostoval pri Muri v Murski Soboti, ki se želi po besedah trenerja Miloša Šoškiča uvrstiti kar med prva tri najboljša slovenska moštva, uvrstitve v sam vrh pa je tudi cilj Novomešanov.

V novomeškem nogometnem klubu je s pokroviteljsko pogodbo s Krko Novoterm ne nekaj dni pred začetkom sezone zapihal svež veter. Večinski lastnik tovarne izolacijskih materialov nemški Pfeiderer si vsekakor ne bi želel podpirati povprečnega moštva, ki se bori za obstanek v ligi, temveč hoče, da bi Krka Novoterm igrala glavno vlogo v prvenstvu ter prihodnje leto nastopala tudi na mednarodnih pokalnih tekmovaljih, enakega mnenja pa so tudi v Krki. Uspešnost podjetja se mora odražati tudi v uspehih ekip, ki nosijo njeno ime, sicer je učinek take reklame prej negativen kot pozitiven.

Za dosego visokih ciljev, ki so si jih zastavili v Krki Novotermu, bo potrebno moštvo še dodatno okrepiti, o čemer vodstvo kluba že resno razmišlja. Okrepitev prihaja iz znanega slovenskega kluba, ki bo letos prav gotovo hud nasprotnik Novomešanov, ki bodo s to potezo ne le okrepili svoje ekipo, temveč oslabili konkurenta.

Novomeški nogometaši tako začnejo novo sezono zelo motivirani, saj se zavedajo, da brez uspehov denarja ne bo, če pa jim bo uspelo uvrstiti se na tekmovalja evropskega nogometnega prizorišča, bodo pokrovitelji lažje prislusnili željam nogometašev in no-

PUŠ - 8. NA PROLOGU

BASEL - Kolesarji novomeške Krke so po cestnem državnem prvenstvu odpotovali v Švico, kjer bodo ta teden nastopili na dirki za svetovni pokal Regio tour, ki bo potekala po cestah Švice, Nemčije in Francije, med amaterji pa bodo nastopili tudi poklicni športniki. V ponedeljek so v Baslu vozili prolog - kriterijsko dirko na izpadanje. Zmagal je Nizozemec Peter Van Der Meer, ki je letos nastopil tudi na dirki po Sloveniji, najboljši izmed Novomešanov pa je bil Gregor Puš na 8. mestu, ki si je tako že priboril prve točke.

I. V.

POKLICALI SO JO V REPREZENTANCO - 16-letna Jana Vernig (desno - med akcijo na Slovaškem) je z uspešnimi nastopi opozorila nase že v mladinski reprezentanci, pred tednom pa so jo povabili na priprave slovenske članske reprezentance, ki bo oktobra v Portu nastopila na kvalifikacijskem turnirju za nastop na svetovnem prvenstvu. (Foto: M. Menger)

CITROEN ZX ZA NATAŠO BOKAL - Predstavniki novomeške Novotehne so v nedeljo v Krškem vrhunski alpski smučarki Nataši Bokal izročili ključke Cimosovega avtomobila Citroen ZX. Pred tem pa sta Nataša Bokal in generalni direktor Novotehne Niko Galeša podpisala dveletno pokroviteljsko pogodbo. (Foto: J. B.)

Novotehna podprla N. Bokal

Podpisali pokroviteljsko pogodbo - Citroen ZX za začetek dolgoročnega sodelovanja

KRŠKO - Za vrhunske športne dosežke so poleg naravnega talenta, marljivosti in vztrajnosti športnika in strokovne ekipe, ki stoji za njim, potrebna tudi velika denarna sredstva. Toliko težje jih pridobijo tisti, ki tako kot smučarka Nataša Bokal trenirajo samostojno. Pomoč, kakršno ji je ponudila novomeška Novotehna, je zato zanjo gotovo še toliko bolj dobrodošla.

V predstavništvu novomeške Novotehne v Krškem so v nedeljo podpisali pokroviteljsko pogodbo med Novotermom in vrhunsko alpsko smučarko Natašo Bokal. Po podpisu pogodbe je generalni direktor Novotehne Niko Galeša smučarki izročil ključke Cimosovega avtomobila Citroen ZX. Predstavniki Novotehne so povedali, da je to le začetek dolgoročnega sodelovanja in del njihovega programa podpore slovenskega vrhunskemu športu. Pogodbo so podpisali za dve leti, kasneje pa jo bodo lahko še podaljšali.

Nataša je na začetku samostojne poti, na katero je s trenerjem Jožetom Drobničem stopila lani, ve-

liko obetala. Načrte ji je prekrizala huda poškodba kolena na smuku v Združenih državah Amerike decembra lani. Od takrat naprej je za ozdravitev trdo delala. Kot pravi sama, zdaj zdravstvenih težav ni več in je že sredi priprav, tako da ovir za ponovni uspeh v svetovni eliti ni več.

Njen trener je povedal, da je Nataša s treningi količinsko v zaostanku za 10 dni in da je ta čas za 20 odst. slabše pripravljena kot lani, kar bo nadoknadila s programom, ki so ga sestavili tako, da bo vrhunsko formo dosegla na olimpijskih igrah na Norveškem.

Glede denarja za priprave je Jože Drobnič povedal, da je smučarska zveza Nataši, ki je še vedno članica A reprezentance, sicer plačala 60 dni vadbe na snegu, vendar je to veliko premalo, saj je morala Nataša že za prvi trening najeti kredit. Poudaril je, da je Dolenjska tista, ki je Nataši pri vrnitvi v svetovni vrh po poškodbi najbolj pomagala.

JERCA BOŽIČ

Džirlo d.o.o.

p.p. 45

61000 Ljubljana

ČANG ŠLANG shujševalni čaj

Z zmanjševanjem telesne teže krepite organizem

Vsi dosedanja preparati za hujšanje (vitaminske tablete, dietetski preparati) so reševali problem zmanjševanja telesne teže, ne pa tudi ohranjanja idealne telesne teže. Izjema pri tem je ČANG ŠLANG, čaj za reduciranje telesne teže po kitajski recepturi. Je iz naravnih sestavin in ga lahko uporabljamo za posebno nego telesa, povzroča izgubo teže, plinov, nakopičenih maščob in spodbuja izgubo teka. Z rednim pitjem čaja ČANG ŠLANG bodo izgorele odvečne telesne maščobe, vaše telo pa bo postalo gladko in gibčno. Čaj ČANG ŠLANG je sestavljen iz posebnih sestavin in je primeren za ženske in moške, stare in mlade. ČANG ŠLANG so nekoč pili bogati Kitajci. S pitjem

tega čaja so obdržali vitkost in gibčnost. Tudi vsak obrok hrane so čutili kot en sam požirek.

Škatlica ČANG ŠLANG vsebuje 40 vrečk čaja, ki so jamstvo za dosegel zelene telesne teže. Po pitju čaja ne čutite v želodcu nobene teže niti kakšne druge neprijetnosti, kajti niste pili pivskega kvasa, pač pa ČANG ŠLANG, čaj s tradicijo več kot 1700 let.

Za izgubo teže je dovolj, da vsak dan pred obrokom popijete eno skodelico in vsi problemi bodo rešeni. Zaradi izgube telesne teže ne boste nervozni, nasprotno, ohranili boste dobro razpoloženje.

Isti učinek boste dosegli, če popijete dve skodelici ČANG ŠLANG pred spanjem.

Čaj ČANG ŠLANG lahko naročite po pošti na naslov: Džirlo, p.p. 45, 61000 Ljubljana, in po telefonu (061) 215-476. ČANG ŠLANG prodaja na slovenskem tržišču ekskluzivno podjetje Džirlo, d.o.o., Ljubljana.

Cena ČANG ŠLANG je 699 SIT + poštni stroški. Plačate po povzetju.

NAROČILNICA

Ime in priimek

Ulica in št.

Poštna št. in kraj

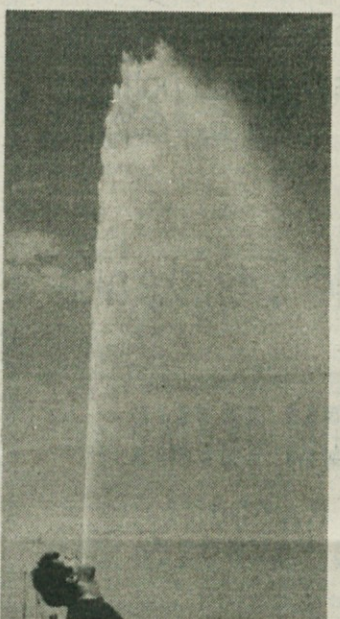
Število zavitek ČANG ŠLANGA

Naročilnico pošljite na naslov: DŽIRLO, d.o.o., p.p. 45, 61101 Ljubljana

DOLENJSKI LIST

METEORSKI DEŽ - Kdor je prejšnji teden v noči od srede na četrtek zamudil priložnost, da vidi meteorski dež, ki je nastal, ko je Zemlja prečkala orbito Swift-Tuttlevega kometa, mu je lahko žal. Tirična kometa in tirična Zemlja sta bili ob 3. uri po srednjeevropskem poletnem času oddaljeni le 140.000 km, in takrat se je tudi pri nas videlo največ "padajočih zvezd". Razpršene delčke kometa smo lahko opazovali tudi nad Novim mestom. In ni jih bilo malo, ki so si za ogled tega zelo redkega, a lepega naravnega pojava izbrali Marof. (Foto: Majda Luzar)

MARSIKDO BI GA BIL VESEL - Kar nekaj časa je potreboval naš dopisnik Robert Judež, da se je takole nastavljal pred objekt fotografirane aparata ob Ženevskem jezeru, kjer so taki vodometi posebna atrakcija za turiste. V letošnji suši bi se za vodnega čarodeja, če ne drugod, stekli v Posavju. Švicarjem se ne bi bilo treba, saj so z učinkovito izgradnjo vodovodnih sistemov poskrbeli, da so njihove lepote tudi v sušnih obdobjih zelene. In če ne drugega, je tudi turizem lažje tržiti zelen kot posušen. (Foto: Mirjam Muhič)

Žaljivo za kmete

Protestno pismo zaradi prispevka v osrednjem televizijskem dnevniku

Slovenska kmečka zveza pri SLS ocenjuje, da je prispevek Brede Štivan-Bonča v osrednjem TV Dnevniku v četrtek, 12. avgusta, ob prikazu kmečkih pokojnin skrajno tendenciozen. Slovenska kmečka zveza pri SLS meni, da gre v tem primeru za načrtno ustvarjanje nestrpnosti med delavci in kmeti. Iz prispevka tudi ni bilo razvidno, ali gre za stare kmečke pokojnine iz starostnega zavarovanja kmetov ali za pokojnine po novem sistemu invalidskega in pokojninskega zavarovanja. Avtorica ni omenjala kmečkih pokojnin, ki so v primerjavi z drugimi izredno nizke in v tem trenutku znašajo 9.000 do 14.000 SIT.

Zanimivo je, da so pred dnevi v podobnem komentarju v TV Dnevniku posredno opravičevali pokojnine bivših oficirjev, ki so v povprečju kar 5-krat večje. Avtorica je tudi uporekala upravičenosti olajšav pri davkih in prispevkih kmetov, ki jih je prizadela suša. To je za kmete, ki jih je letos že drugi zapovrstjo prizadela katastrofalna suša, žaljivo.

Slovenska kmečka zveza pri SLS
EVGEN ŠAPAC
podpredsednik

Samo ovca čaka na klavčev nož

Brez NOB in poraza fašizma nas danes ne bi bilo več na slovenski zemlji

Na naše pismo "Gospod vikar poziva k pogrebanju", ki smo ga objavili v DL 22. julija, smo dobili tri odgovore. Prvi so se 29. 7. oglašili Mladi krščanski demokrati iz Novega mesta, 5. avgusta pa še kapiteljski vikar A. M. Poznič in Franc Košelet-Frenk iz Novega mesta. Nobeno pismo nas ni presenetilo.

Krajši bomo kot naši sogovorniki, katerim moramo nekaj stvari pojasniti. Mladi krščanski demokrati nam očitajo potvarjanje vsebine iz Oznanil, zanje se "ZB vedno bolj spreminja v ustanovo, ki ne preneha deli nauke in moralne obsodbe", zanje smo "podpiralci tiranije KPS", skrbimo pa le za "privilegije, ki so jih borci dobili, čeprav so se nekateri

POŠKODOVAN SPOMENIK

ČRNOMELJ - Na spomeniku na Gričku so se pojavile poškodbe, ki bi jih morali čim prej popraviti. Zato je občinski izvršni svet natočil referentu za kulturo, da pridobi od Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine predlog sanacije. Ponudba naj bi vsebovala celotno sanacijo spomenika ter minimalno, ki bi obsegala najnujnejša dela, s katerimi bi preprečili nadaljnjo škodo na spomeniku.

KAKO JE BILO V RESNICI

G. Franc Tramte, na vašo razlago spornega dogodka, ki ste jo sporočili dežurnemu novinarju Dolenjskega lista (Halo, tukaj je bralec Dolenjca, DL 5. avgusta), tole:

Z lažmi in podtikanji, g. Tramte, ne boste prepričali javnosti in vaših sosedov, ki vedo za vaš spor s sestro ter za prepoved, da ne sme uporabljati vaše poti za dostop do svoje hiše. Tega pa nisva vedeli medve z otrokom v vozičku, ki sva nič hudega sluteč, stopili na vaše zemljišče ter vas hoteli prositi za uporabo vaše poti, da nama ne bi bilo treba z otroškim vozičkom po slabi peš poti po gozdu. Toda vi ste naju prehiteli z glasnim vpitjem, češ da naj izgineva z vaše zemlje, sicer boste poklicali policijo in naju obdolžili kraje ali pa zažgali kozolec in požiga obdolžili naju. To pojasnilo zdaj pišem zato, da v prihodnje ne boste več napadali nič hudega slutečih obiskovalcev vaše sestre in boste spor z njo urejali tako, kot se za civiliziranega človeka spodobi.

ŠTEFKA GAČNIK
Sela pri Ratežu

VZNEMIRLJIVI JERMAN

METLIKA - Na grajskem dvorišču bo 21. avgusta ob 20. uri pogovor z novinarjem Marjanom Jermanom. Da bo večer zanimiv in vznemirljiv, ni treba posebej poudarjati, če vemo, da je ta jezičnik Belokranjec prešel v zadnjih treh letih domala vsa krizna žarišča Balkana. Kramljanje z Marjanom Jermanom sodi k metliškim poletnim kulturnim prireditvam Pri di zvečer na grad.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Danes vas bo ob telefonu 23-304 čakala socialna delavka med 19. in 21. uro.

TREBNJE - "Klic v stiski". Vsak ponedeljek vas bodo med 7. in 8. uro ter 15. in 17. uro čakali strokovnjaki ob telefonu 44-293.

IVANA POČKAR

Nevednost ali nekultura?

Vozniki motornih vozil se v svojem egoizmu poživljajo na oznake, ki dajejo prednost invalidom

Velik problem v novomeškem prometu so parkirni prostori. Za tako gost promet jih je premalo. Mesto je dobesedno preplavljeno z avtomobili. Vsakdo bi se rad pripeljal do praga svojega cilja: službe, trgovine, urada. Res je težko narediti nekaj korakov v času motorizacije. Udobje je le udobje, pa čeprav je lažno.

In kako se naj v tej prometni gneči znajdejo težji invalidi? Država je poskrbela zanje s prometno zakonodajo. Tako lahko vidimo na določenih parkirnih prostorih znak, ki udeležence v prometu opozori, da je določen parkirni prostor namenjen invalidom, ljudem, ki živijo med nami, vendar se zaradi svoje telesne okvare težje gibljejo in imajo na svojem vozilu ustrezno oznako.

Društvo invalidov občine Novo mesto ugotavlja, da je za invalide označenih parkirnih prostorov v občini in v Novem mestu premalo. Tako ni označenega parkirnega prostora pri pošti, bankah, občinski stavbi, kulturnem domu, tržnici, avtobusni

rodili po vojni..." Nekaj pa se je mladim zalomilo: pravijo namreč, "da bodo prešeli tudi vse tiste, ki so jih pobili vaški stražarji in domobranci..." Takega priznanja o pobijanju s strani domobrancev še nismo brali. "Visoke penzije" ponovno burijo OO MKD Novo mesto, ki nam še svetuje, naj "začnemo pometati pred svojim pragom".

Toliko pomij na borčevsko organizacijo že dolgo ni nihče zliil. Njihovo stališče ni daleč od naporov tistih političnih krogov v Sloveniji, ki hočejo za vsako ceno do kraja osramotiti partizanstvo in mu prisoditi nič manj kot "krivdo za nasilje okupatorjev" med vojno.

Gospod vikar A. M. Poznič odkrito piše, da so verniki zanj "posebna ciljna skupina", za katero je možno pisati drugače kakor za splošno javnost. Šele zdaj pojasnjuje nekatere svoje zadržke, do katerih je prišlo po objavi njegovega uvodnika 27. julija. Ko v Oznanilu poziva "vsakega posameznika, da se iz ljubezni do resnice vključi v razčiščenje temnih strani narodove zgodovine". To zanj ni "pogrevanje", temveč "ponovno obarvanje" preteklosti.

Gospodu vikarju na ljubo vsebine našega pisma od 22. julija ne bomo spreminjali. Spomniti pa ga moramo, ko govori o tem, da "resnične sprave ni", da kristjani ne smejo pozabiti štirih razsežnosti za narodno spravo med živimi: to so človeška,

Odkod je ostrnica

Ugovor na fotografijo s podpisom: Ostrnica je doma v Loškem potoku

Z enako mero prepričanja, kot je tisto izpod peresa in fotoaparata g. A. Košmerla, lahko zapišem, da so ostrnice doma tudi v Loški dolini. Opis ostrnic in dela z njimi se kar ujema s tistim iz članka s fotografijo, objavljenega v Dolenjskem listu št. 32 12. avgusta 1993. Vendar pojav ostrnic ni omejen izključno na Loški potok, kot se trdi v članku, nikakor tudi ni tam njegov izvor. V enaki ali vsaj podobnih podnebnih, družbenih in gospodarskih razmerah se je sušenje trave, detelje in žit na ostrnicah uveljavilo na več območjih. Tako je sušenje na ostrnicah poznano v Loški dolini, Bloški planoti, v Loškem potoku, v krajih ob Kolpi, širše pa na Koroškem osrednjem Štajerskem, Dolenjskem in Notranjskem in sušenje na ostrgah na Tolminskem in Bovškem. Okleščnemu drogu, zapičenemu v zemljo, pravijo na Notranjskem ostrnica, v Karavankah ostrv, na Bovškem ostrgača, v Beli Krajini pa brklje. Kar pomeni ljudsko izročilo, so v teh pokrajinah in predelih od nekdanj sušili na ostrnicah. Zato "domovinske pravice" ne velja pripisovati le enemu kraju, kajti ljudskih spominov je v Sloveniji precej in sežejo daleč.

Ostrnice, zapičene v vrsti in z vodoravno pritrjenimi mladikami za povezavo, so bil začetek kozolcev. Od najpreprostejšega, enojnega stegenega se je razvil v nekatere slovenskih pokrajinah do dvojnega vezanega kozolca, ki je rabil tako za sušenje kot za shranjevanje sena, vozov in orodja. V mnogih krajih pa se je do danes ohranilo le sušenje na ostrnicah.

IVANA POČKAR

narodna, etična in krščanska izhodišča, ki jih je marca 1990 sprejela slovenska pokrajinska škofovska konferenca. Nadškof dr. A. Šuštar je v pogovoru z Dolenjskim listom 12. aprila 1990 (Sprava je preizkušen kamen odgovornosti za prihodnost) med drugim povedal:

"...Nasilje vedno vodi le v nasilje. Zato moramo odločno zavračati tako miselnost in se zavzemati za odpuščanje, kar pa pomeni obojestransko priznanje krivde, odpuščanje in prošnjo za odpuščanje. Kristjani pa imamo dolžnost, da naredimo prvi korak..."

Besede najvišjega Pastirja katoliške Cerkve v Sloveniji, da med kristjani ne sme biti nobene maščevalnosti, mnogim še vedno ne segajo v srce niti ne v praktična ravnanja. Čigava "zmagovita večina se drži - ob iskanju resnične sprave - popolnoma ob strani", iz vikarjevega uvodnika ne zvemo. Še vedno pa hkrati s pretežno večino Slovencev sodimo, da je bila spravna slovesnost 8. julija 1990 v Kočevskem Rogu modro in humano dejanje. Z njenim izročilom pa bo treba tudi zares živeti - drug z drugim!

Na besede iz "odvetniškega pisma" Fr. Košeleta iz Novega mesta, ki se spretno lovi med ponavljanjem napisanega, novimi očitki in raznimi namigi, ne bomo odgovarjali. Čeprav g. Košelet trdi, da je bil "kar dolgo član slovenskega domobranstva v Trstu in da ga tega ni sram", sodimo, da gre bolj za bahave besede kot za resnico. Moral je biti med zelo majhnimi ribami okupatorjevih sodelavcev, ki so pred partizani bežali iz Trsta.

Njemu, g. vikarju in OO MKD pa še naslednja ugotovitev: vsak izmed njih se je tako ali drugače postavil v bran Cerkve in vernosti, čeprav naše pismo o tem ni zapisalo niti besedice. Dobro namreč vemo, da Dolenjci pravilno vrednotijo in spoštujejo versko svobodo. Pretežna večina nekdanjih borcev NOV je bila verni. Prav ti nekdanji borci za svobodno Slovenijo in skoraj vsi naši državljani zato dobro ločujejo med vernostjo (kot osebno pravico in življenjski nazor) ter med verskimi (cerkvenimi) ustanovami. Po domače: ljudje vedo, kaj je vernost in kaj političnost. Glede zadnje si tudi ne dovoljujejo nobenih vsiljevanj ali celo zavajanj.

Na željo in zahteve mnogih vernih članov ZB smo tudi napisali pismo, objavljeno v DL 22. julija.

Občinski odbor Zveze borcev v Novem mestu

V takšni krizi nismo bili rejci že desetletja

Poziv Govedorejskega društva Mirna Peč vladi

Upravni odbor Govedorejskega društva Mirna Peč je na seji 13. avgusta sklenil ponovno poudariti kritične razmere v kmetijstvu, ki so posledica hude suše.

Mimopeški kmetje smo znani po visoki prireji mleka in mesa, saj smo po proizvodnji mleka na kravo na drugem mestu v Sloveniji. Vse naše dolgoletno delo hitro uničuje katastrofalna suša, saj bomo brez krme izgubili tudi ves dober genetski potencial, ki ga imamo v hlevih.

Prepolni hlevi živine so ostali le z enim odkosom sena ter polovičnim drugim, medtem ko sta tretji in četrti dobesedno izgorela. Škoda na travinju znaša 70 odst. in bo ostala tudi v naslednjih letih, kajti prizadet je tudi koreninski sistem travne ruše.

Koruza je 50-odst. prizadeta, vendar zaradi nadaljevanja suše in vročine vidno propada. Siliranje se je že pričelo, kmetje pa smo izgubili edino upanje, saj zrnja skoraj ni, silaža pa bo izredno slabe kakovosti, rečna s hranilnimi snovmi, količinsko zelo zmanjšana in bo služila le za preživetje.

Ker po žetvi žit, ki so dala 30 odst. manj pridelka kot običajno, nismo izgubili upanja, smo nabavili seme in gnojila ter zasejali strnišča. Tu znaša 100 odst., saj seme zaradi suše ni moglo kaliti.

Obupani in prepuščeni naravi in sami sebi apeliramo na vlado, da ukrepa čim hitreje, kajti v takšni krizi, kot smo danes, nismo bili že desetletja. Ocenjujemo, da smo v stanju preživeti živino le do pričetka zime.

Predlagamo vam, da kot prvi ukrep zaustavite vse uvoze mesa in živine in v prvi fazi odkupite domačo, kajti s tem boste kmetu veliko pomagali.

Za razumevanje se vam zahvaljujemo in vas še enkrat prosimo za pomoč.

Govedorejsko društvo
Mirna Peč

J. Janši dam prav

Moja izkušnja s sodniki

Ob aferi orožje g. Janša ni hotel stvari vzeti v svoje roke, pač pa je povedal sodnim organom in ostalim okoli sodišča, naj se stvari lotijo resno in na pravem mestu.

S sodniki sem imel kar precej opravka in vem, kako na pretkan način primere nategujejo, da bi imeli več dela in bi stranka več plačala. Stokajo pa, da imajo veliko nerešenih primerov. Na sodišču združenega dela v Brežicah sem bil prisoten kot predstavnik sindikata. Obravnavan je bil primer sodelavca, ki se je poskodoval v rudniku. Zaradi poškodbe je trpel tudi njegova kmetija. Po petih letih (nesreča se je zgodila leta 1988) so sklenili, da bodo zaradi gornjih razlogov opravili ogled kmetije. Sodnik g. Jankovič je vprašal, ali so plačali neko zahtevano vsoto od prej. Pravnica iz RRPŠ Trbovlje je povedala, da so. Oglaš pa se tudi sodelavec Vitko Kozole, rekoč, da je on plačal. Še enkrat se oglaš gospa iz Trbovelj in trdi, da so oni plačali, in enako tudi Kozole. Vsilim se v besedo in rečem: "Ali nimate tukaj teh stvari žpošlihtanih?" Pa se oglaš g. Jankovič: "G. Stribar, ne motite razprave, držite se sindikalnega dela!" Pa mu rečem: "Kaj pa je za vas sindikalno delo?" Pokažem mu vabilo in vprašam: "Sem vabljn ali ne? Je moja dolžnost poslušati ali gledati skozi okno?" In njegov odgovor: "Če je tako, bo pa denar za naprej."

Toliko v razlago, zakaj se stvari tako počasi rešujejo in kje so vzroki, da imajo sodišča toliko dela. Verjetno je prisotno tisto: Mi smo mi! Janša je res mački na rep stopil.

L. ŠRIBAR
Leskovec

ZAHVALA

Vsem, ki so mi kakorkoli pomagali pri gašenju požara 1. avgusta in v dneh po njem, se iskreno zahvaljujem.

ALOJZ KRANJC
Brod 16

ZAHTEVAMO IZSTOP IZ JEDRSKE DRUŽINE

Znano je, da smo nevladne ekološke organizacije Slovenije in Avstrije spomladi letos zahtevale od vas, da pripravite program čim hitrejšega izstopa Slovenije iz "jedrske družine", vključno z zaprtjem JE Krško. Zadnje izjave nekaterih iz elektrogospodarstva (JE) pa tudi iz vrst vlade Slovenije o varnem obratovanju nas niso prepričale, saj v nobenem primeru ni govor o potresnem področju (da je bil potres v Krškem leta 1917, je znano), da praktično ni videti rešitev za odlaganje jedrskih odpadkov, pa je tudi jasno.

Lanska in letošnja suša je pokazala, da je problem tudi reka Sava zaradi pomanjkanja vode in tudi onesnaženosti. V vsakem primeru pa ni nikogar na tem svetu, ki bi lahko jamčil, da v Krškem ni možna večja katastrofa. Vztrajamo torej, naj se v najkrajšem času pripravi celovit program izstopa Slovenije iz jedrske družine.

Za Izvršni odbor Slovenskega ekološkega gibanja
tajnik:
KAREL LIPIČ

stp trgovsko podjetje
NOVO MESTO d.o.o. - Ljubljanska 27 - 68000 Novo mesto

elvod

- električni kablji
- elektroinstalacijski material
- bela tehnika
- drobni gospodinjinski aparati, akustika
- rezervni deli za pralne stroje in štedilnike
- svetila in lestenci

Se priporočamo!
UGODNE CENE — PESTRA IZBIRA
tel./fax. (068) 26-071

NOVO SLAŠČIČARNA EMONKA

VI NAM — MI VAM

NOVOST IZ TOVARNE ZAVES velana
po tovarniških cenah odslej tudi na Dolenjskem, Beli krajini in Posavju

Pridemo na dom z vzorci, nasveti, metrom. Izberete zaveso, mi vam jo sešijemo in prinesemo domov.

Spremenite svoj dom z zavesami velana.

Pokličite nas! Tel.: (068) 50-153, 58-494

BUTLER

Pod Trško goro 49, tel./fax. (068) 22-815
Novo mesto (Mačkovec)

Delovni čas: od 9. do 12. ure in od 14. do 19. ure, sobota od 10. do 12. ure.
Pričakujemo vas!

UGODNA PRODAJA JEANS IZDELKOV V 12 BARVAH (kavbojk, otroških kavbojk, jaken, otroških jaken, srajc in ostalih jeans izdelkov), nogavic ter razprodaja mikic, otroških mikic, kopalk, bermud in

sposoja poročnih oblek in dodatkov.

PRIŠLA JE SESTRIČNA MARY - Družinsko srečanje je popestrila tudi Mary (na sliki četrta z desne), ki je bila tokrat prvič v deželi svojih prednikov.

54 src v Selih pri Dobovi

Srečanje družin Zidarič in Vouk-Cvetko - Prvič v Sloveniji tudi sestrična Mary iz Združenih držav

SELA PRI DOBOVI - Sobota, 7. avgust, dan kot nalašč za nova poznanstva. Tokrat družinska, kajti 54 sorodnikov družin Zidarič in Vouk-Cvetko je na pobudo Oskarja in Jožice prišlo iz vseh koncev sveta. Zbrali so se na Frančevi domačiji, kmetiji, ki leži na majhnem hribu ob železniški progi Brežice-Dobova, vsa obdana z brajdami in sadovnjakom, vzgojenim z žuljavimi rokami in kapljicami znoja. Na vrtu za domačijo so se zbrali bratje, sestre, sestrične, bratrance, strici in tete, ki imajo korenine v večstoletnem družinskem deblu, na katerem se je do današnjega dne zvrstilo 10 generacij.

Pravo presenečenje srečanja je bil obisk 79-letne sestrične Mary Gorotovsky, ki se je rodila in živi v Ameriki, v Chicagu. Mary je šesta generacija družine Cvetko in je tokrat prvič obiskala domovino svojih prednikov. Gospa do-roščnega vodeza, iskrihvih oči in polna dobrote kot dobra vila iz

tisoč in ene noči je spoznavala, kam segajo njene korenine. "Mati mi je pripovedovala o mojih prednikih. K prvemu obisku Slovenije, spoznavanju njenih ljudi in kulture me je vzpodbudilo spoznanje, da imam tudi nekaj slovenske krvi, pa tudi moja hčerka, ki je to deželo obiskala lansko leto. Ne vem, kdaj se bom še lahko vrnila in prišla na obisk, a ljudje so tu izredno prijazni in dobrosrčni, kar mi bo za vedno ostalo v spominu," je povedala Mary.

Prav prisrčno je bilo spoznavanje mladih generacij sorodstva. Sobotno družinsko srečanje je vsem udeležencem pokazalo, da vsaka kapljica krvi veže ljudi, čeprav so daleč drug od drugega. To je še posebej pomembno v času, ko nas tempo življenja nehoti vse bolj oddaljuje. Žaželimo si lahko samo še več podobnih srečanj, ki nam dajejo spoznanje, da smo Slovenci.

RENATO ZORKO
Brežice

OSNOVNA ŠOLA DRAGOTIN KETTE Ul. Milke Šobar 25, Novo mesto

razpisuje dela in naloge

— **2 VZGOJITELJA** (za določen čas, polni delovni čas)

Pogoji: VI. ali VII. stopnja, specialni pedagog ali vzgojitelj ali učitelj razrednega pouka.

— **1 VARUHINJA OTROK** (za določen čas, polni delovni čas, popoldansko delo)

Pogoji: V. stopnja izobrazbe.

Za vsa delovna mesta je nastop dela 1. 9. 1993. Za določen čas do 31. 8. 1994.

Kandidati naj v 8 dneh po objavi razpisa pošljejo prijave z dokazili na gornji naslov.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po odločitvi.

Dr. Kastelic - osemdesetletnik

Naš dolenski rojak iz Šentvida pri Stični, klasični filolog, arheolog, umetnostni zgodovinar in slovenski pesnik v eni osebi - profesor dr. Jože Kastelic je 18. avgusta dosegel osemdeset let življenja in nad 50 let znanstveno-raziskovalnega in literarnega dela. Leta 1932 je maturiral na klasični gimnaziji v Ljubljani, nato je študiral klasično filologijo in antično zgodovino ter diplomiral leta 1939 in doktoriral leta 1943 na temo "Antični snovni elementi v Prešernovem delu." Dve leti je služboval na ljubljanskih gimnazijah, bil leta 1942 imenovan za kustosa, leta 1945 pa za ravnatelja Narodnega muzeja v Ljubljani. V letih 1941 in 1943 se je izpopolnjeval v Italiji, leta 1968 je bil izvoljen za profesorja Filozofske fakultete za umetnostno zgodovino starega veka, za rimsko provincionalno arheologijo in zgodovino starega veka. Upokojen je bil leta 1983.

Že kot študenta so ga zanimale predimski ostaline velike naselbine venetsko-keltskega kulturnega kroga nad Virom, med Stično in Šentvidom; spoznaval je skrivnosti in zanimivosti ob amaterskih kopačih in raziskovalcih: kmetu Albinu Hrastu (umrl v italijanski internaciji) in inženirju L. Fedranu (ustreljenem kot talec 1942) ter tedanjem kustosu v Narodnem muzeju dr. Rajku Ložanju. Kastelic je leta 1946 organiziral veliko izkopavanje monumentalne (deloma že izropane) gomile v "dolini gomil" ob cesti Ivančna Gorica - Šentvid, kjer je odkril pomembne najdbe - grob knežine z zlatim diademom in grob s konjsko opremo; nato je izkopavanje prepustil svojemu kolegu prof. dr. Stanetu Gabrovcu, ki je končal izkop gomile in naselbine Vir.

V letih 1948-1951 je Kastelic vodil izkopavanje staroslovanske grobišča

na Pristavi na Bledu ter sodeloval pri izkopavanjih na blejskem Otoku, kasneje pa še v Demir Kapiji in Trebeništu v Makedoniji, obenem pa je navezal stike z muzeji in arheologi v Italiji, Avstriji in Nemčiji, pokrenil izdajanje revije Argo in vrsto monografij Situla!

Kastelic je začel že v gimnaziji objavljati pesmi; bil je sourednik revije Žar na klasični gimnaziji, nato je objavljajal v Mladiki, Dom in svetu in Ljubljanskem zvonu. Izdal je dve pesniški zbirki: leta 1940 Prve podo-be v Literarnem klubu, leta 1991 Barve v Založbi Novo mesto. Leta 1970 je skupaj z Dragom Šego in Cenetom Vipotnikom izdal veliko antologijo slovenske poezije Zivi Orfej, leta 1975 pa zbrano delo Ceneta Vipotnika Zemlje zeleni spomin.

Napisal je uvodne besede v razstavne kataloge in monografije za Franceta Goršeta, Božidarja Jakca in Borisa Kobeta, objavljajal v vodilnih slovenskih revijah in časopisih, Kroniki in krajevnih zbornikih, kjer se ukvarja z umetnostjo Antike, starega veka in sodobnosti. O njegovih dosežkih pričajo tudi jubilejne publikacije iz leta 1974 in 1988, ki jih je izdala Filozofska fakulteta v zbirki Situla v čast in priznanje našemu rojaku.

Ob jubileju mu tudi prijatelji iz Dolenjske čestitajo z najboljšimi željami za zdravje in nadaljnje uspehe!

Dr. FRANCE ADAMIČ

DOLENJSKI LIST
Vaš četrtkov prijatelj

PLAVA LAGUNA Poreč

počitnice v obliemu sončnih poreških lagun

po posebno ugodnih cenah 7-dnevnih paket aranžmajev

od 28.8. do 4.9.

hotela LILA in ALBATROS polpenzion 11.900 sit za osebo

hotel DELFIN polpenzion 13.300 sit za osebo

hotel MATERADA polpenzion 14.700 sit za osebo

Doplačilo za polni penzion je 2.100 sit.

V ceno je vključeno: 7 polpenzionov oz. polnih penzionov, turistična taksa in šola smučanja na vodi za otroke in odrasle.

Velik popust za otroke, tudi do 100 odst.!

En otrok v sobi s starši zastonj!

Informacije: vaša agencija ali pa Laguna Poreč
tel.: (0531) 351-122, 351-822; faks: (0531) 351-044.

Na zdravje, Boris Plantan!

(Ne)odposlano pismo

Lani, proti koncu avgusta, sem ti v pismu, ki je bilo odposlano zaradi tvojega 79. rojstnega dneva, zapisal tudi te besede: "Lepo število let si že potrdil in jih odgnal v zgodovino. To zmogore samo trdni, jekleni močje. Korajžno naprej k osemdesetemu! S Severinom Šalijem sva se pred dnevi pogovarjala, da bova v kratkem priromala k tebi. Te dni me preganja delo, naslednji teden pa je kar možno, da bi se znašla na tvojem dvorišču." Napoved se ni mogla uresničiti. Šele za novo leto sem sam pripotoval na tvoj dom. Brez težav pa je bil potrdila želja, da letos pogumno potrdiš svoj 80. rojstni dan.

Tvoji predniki so prišli v dolino ob Krki iz Moravske Ostrave in se kot kovinarji zaposlili v Auerspergovih dvorski železarni. To se je zgodilo na začetku prejšnjega stoletja, ko je železarna in livarna potrebovala najrazličnejše usposobljene strokovnjake. Tvoji oče je bil ključavničar, ne na Dvoru, ampak v Ključavničar. V dveh zakonih se mu je nabralo kar 13 otrok. Kako jih je mogel preživljati, je za današnje čase prava uganka. Ti si se pojavil v tej vrsti bolj na začetku, slabo leto pred začetkom prve svetovne vojne. Domači krov je postal jarmajhen, zato ste se morali otroci hitro odpravljati z doma. V Novem mestu si končal nižjo gimnazijo in leta 1935 tudi šolanje na ljubljanskem učiteljskem. Po 9-mesečni šoli za rezervne oficirje v Bileci si moral leto in pol, čeprav vsestransko potrjen fant, čakati na prvo zaposlitev, ki ti je bila dodeljena kot edino možna, v hribovskem naselju, na Dobovcu pod Kumom. Tod si vzgajal in učil vse do marca 1941, ko si se lahko preselil k ženi v Vavto

vas, službo pa si opravljal na šoli v Dolenjskih Toplicah. Toda ne dolgo. Moral si v novomeške zapore in od tod v 13-mesečno italijansko internacijo, kjer si se človeško upajoče družil z Ivanom Andoljškom, Vladom Lamutom, Milanom Šilo, Jovom Vašičem, Tonetom Šavljem, Alojzijem Turkom, Martinom Marinčem in drugimi. V teh razmerah si se srečeval z boji za življenja in edina zaposlitvena uteha duha je bilo igranje šaha. Smrt je gledala iz oči nesrečnih internirancev in mnogim je določila kar končno usodo. Pravil si mi, da ti je bilo v teh lagerjih, mučnicah telesa in duha, najtežje v življenju. Skopnel si do kosti, in ko so te popolnoma onemoglega že določili za domov, si moral ostati med trpečimi in umirajočimi še pol leta. Po vrnitvi v domovino, ki si jo v svoji pokončni zavesti nosil kot zaklad odrešitve, si poučeval v vavtovski šoli, se nato vključil v Levstikovo brigado, opravil druge vojaške naloge in se kot učitelj spet pojavil med otroki. Toda ponovno si se znašel v novomeških zaporih in okušan njih grenkobo vse do osvoboditve.

Po krajšem ravnateljstvu na šoli v Vavti vasi si postal okrajni šolski nadzornik, toda leta 1950 si nevarno zbolel, na onkološkem oddelku so ti odvzeli ledvico in mnogi, tudi bivši dobri znanci so te tako rekoč že odpisali in na hitro pozabili. Tudi z voljo do življenja si premagal bolezen in s tem marsikoga presenetil. Še isto leto si bil ponovno imenovan za ravnatelja šole v Vavti vasi in se čez 23 let, v starosti 10 let po Abrahamu, upokojil. Do tedaj so ti bistveno zmanjšali želodec in pozdravili nekaj

drugih bolezni.

Pred leti, že dolgo je od takrat, sem se, brž ko sem se vrnil iz vojske, sredi avgusta oglašil pri tebi na domu in te poprosil za zaposlitev na šoli, ki si ji bil ravnatelj. "Pridi in tudi plačo za avgust boš dobil, saj vem, da jo potrebuješ." Ob spoznavnem pogovoru, vmes si mi zatrdil, da mi za zimo pripadeta tudi dva kubika drv, pa sem postajal vse bolj prepričan, da se nisva srečala prvič. Menda je bilo leta 1948, ko so me v žužemberški šoli določili, da te po tebi neznani suhokrajinski poti - dve debeli uri hoda je bilo potrebno - pripeljem kot nadzornika na osnovno šolo Sela pri Hinjah. Ne bi si te tako dobro zapomnil, toda po poti si me testiral z najrazličnejšimi vprašanji, tudi takimi, da bi moral prav odgovoriti, kaj so griči, kaj hribi in kaj gore. Suhokrajinci pa smo poznali samo poti in steze v hrib in dolino, navkreber, navzdol in po ravnem. O taki sistematični učenosti, kot si jo ti pričakoval, pa se mi niti sanjalo ni, v šoli pa razlaga teh pojmov še ni prišla na vrsto.

Festina lente!, ali po naše, hiti počasi! je bilo tvoje vodilo pri uravanju ravnateljskih dolžnosti in potrjevanju pedagoških načel v neposredni pedagoški praksi. Bil si usposobljen za poučevanje na razredni stopnji, na predmetni pa si učil vsaj še matematiko, fiziko, slovenščino in nemščino. V prijetnem spominu ti je ostala vrsta učiteljev, ki so poučevali na šoli, najbolj pa Martin Šlibar, Milan Šila, Jože Uran in Miro Bavdek. Še dandanes pogosto potožiš, da je bilo pred desetletji delo v šolah vendarle težje, kot je danes. Prostorski pogoji so bili slabi, ponekod celo kritični, v oddelku je bilo tudi do 50 učencev, mnogo manj je bilo učbenikov, učil in tudi plače so bile vsaj do leta 1970 res mizerne. Šele Kavčičeva vlada se je začela

BORIS MED KOLEGI - Srečanje kolegov z učiteljskega leta 1968. V sredini Boris Plantan v "elementu" pripovedi, ob njem vidno zadovoljna sošolca Stane Sever (levo) in Ivan Bezjak (desno).

s šolstvom resneje ukvarjati.

Mnogo ravnateljev dolenskih šol, s katerimi si se službeno družil in jim bil kakšno leto tudi vodja aktivna, se je že za vedno poslovil. Besedo spomina in tople zahvale za prijateljstvo in delovno sodelovanje še vedno rad namenjaš nepozabnim kolegom, ki so to brez pridržkov bili (ali so še), zlasti Tonetu Plutu, Adolfu Grumu, Ladu Miheliču, Lojzetu Nečimru, Faniki Novak, Bojanu Brezovčarju pa Ivanu Zeletu, Tonetu Trohi, Vilku Videčniku, Miroslavu Vuteju, Milanu Smerduju in še komu. Zunaj šole pa si bil kulturnik, ljubitelj tamburice in petja, vodja pevskih zborov in za vse priložnosti tudi spreten in navdušen harmonikar.

Kot hudomušen veseljak in ljubitelj narave nisi mogel biti brez svojega vinograda. Visoko v strških strminah ga imaš. In zidanico tudi. Tam so te med drugimi obiskali tudi Severin Šali, Cene Vipotnik in Božidar Borko. Ko je Severin Šali prevajal Solohova Tihi Don, je prihajal k

Republika Slovenija
OBČINA NOVO MESTO
SEKRETARIAT ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

RAZPISUJE
nagrade v letu 1993, in sicer:

- 10 nagrad za raziskovalne dosežke, pospeševanje raziskovalne dejavnosti in inovativno delo
- 2 nagradi za mentorsko delo z mladimi na raziskovalnem področju
- 1 nagrado za raziskovalno delo mladih
- 1 nagrado za življenjsko delo na področju raziskovalne dejavnosti

Podjetja, zavodi ter druge pravne in fizične osebe iz občine Novo mesto naj vključno do 20. septembra 1993 pošljejo dokumentirane predloge na naslov: **Občina Novo mesto, Sekretariat za družbene dejavnosti, Kettejev dvorced 3**, kjer dobijo tudi dodatne informacije.

JELOVICA

Šk. Loka, Kidričeva 58, tel.: 064/631-241, fax: 064/632-261

10% popust za okna, senčila, vrata
40% popust za montažne stene
5% popust za prenova oken
opuščeni program
stavbnega pohištva
(količine omejene)

**NA
KMETIJSKEM SEJMU**

**V CORNJI RABECNI
OD 21. DO 29. AVGUSTA**

In na vseh naših
prodajnih mestih

NOVO MESTO, Ob potoku 5, tel./fax: 068/22-772
METLIKA, Vinogradniška 41, 068/58-716
KRŠKO, CKZ 21, 0608/21-236

TREMEX Trebnje
KERA TRADE Zagorje ob Savi
MK TRGOIMPEX Kočevje

ubogati in tudi v ramah je, tako čutim, na kile neozdravljivega revmatizma."

Za glasbo te je navdušil Ignacij Hladnik na novomeški nižji gimnaziji. Za učiteljski poklic pa so te usposabljal osebosti, ki se jim s spoštovanjem klanjaš še danes. Na prvo mesto vedno postavljaš humanista pedagoga dr. Stanka Gogala, nato pa glasbenika Emila Adamiča, slavista Mlakarja, matematika Nandeta Marolta, zgodovinarja Ljudevita Vazaca, geografa Cirila Bernotaa... Predvojno ljubljansko učiteljske je bilo dobra šola. Tudi Stane Sever je bil učiteljski, tvoj sošolec iz paralele.

"Stane Sever je bil rad med nami tudi v kasnejših letih. Nazadnje sem bil z njim na srečanju našega letnika leta 1968. Čez nekaj let ga je strlo. Srčna kap," si ožno izpeljal poslednjo resnico o prijatelju in velikem gledališkem umetniku.

Kljub nabranim letom gradiš hišo. Velika družina smo, ne bo prazna, si poljasnil pred nekaj leti. Nedolgo tega si z libelo meril in določal, kakšen mora biti prag, da bo po meri vrat in koraka. Počitka torej ne poznaš. Zato si še vedno pokončen mož, dovtipen v besedi in z nasmehom, ki izdaja življenjski optimizem. Le srce te menda ne uboga, da bi tako enakomerno utripalo kot pred leti. Morda je potreben kakšen "servis" in spet bo dobro.

Dve pravi zahvali za opravljeno pedagoško delo in kulturno poslanstvo sta v pravih rokah, Trdinova nagrada in zlato Gallusovo priznanje. Veliko ti pomenita. Tega ne moreš ne prikriti in ne zatajiti. Čez tri dni, ko boš zaokrožil osem desetletij življenja, boš lahko s ponosom in zadoščenjem premeril čas in rezultate svojega življenja in dela. Zato na zdravje, Boris, in srečno v devetdeseta leta!

JOŽE ŠKUFGA

tedenski koledar

Četrtek, 19. avgusta - Ljudevit Petek, 20. avgusta - Bernard Sobota, 21. avgusta - Ivana Nedelja, 22. avgusta - Timotej Ponedeljek, 23. avgusta - Filip Torek, 24. avgusta - Jernej Sreda, 25. avgusta - Ludvik

LUNINE MENE

24. avgusta ob 11.57 - prvi krajec

kino

BREŽICE: 19. in 20.8. (ob 20.30) ameriški triler Špiclji. 21. in 22.8. (ob

18.30 in 20.30) ameriška melodrama Prva ljubezen. 25.8. (ob 20.30) ameriški gangsterski film Boter.

ČRNOMELJ: 19.8. (ob 21. uri) ameriški športno akcijski film Veter. 20. in 21.8. (ob 21. uri) ter 22.8. (ob 20. uri) ameriški akcijski kriminalni film 57. potnik.

KRŠKO: 20. (ob 20. uri) in 22.8. (ob 18. uri) ameriška drama Mesto upanja.

METLIKA: 20. in 22.8. (ob 21. uri) ameriški športno akcijski film Veter.

NOVO MESTO: Od 19. do 22.8. (ob 18. in 20.30) ter 19.8. (tudi ob 10. uri) ameriški akcijski film Nina. Od 23. do 25. (ob 18.30 in 20.30) ter 24.8. (tudi ob 10. uri) ameriški akcijski film Živi ogenj.

GOLF JX B, letnik konec 1988, prodam. V račun vzamem jugo ali R 4. 50-066. 3176

126 P, letnik 1989, prodam. Zvone Grabnar, Razdrto 8, Šentjernej. 3178

Z 128, letnik 1988, registriran do 6/94, prvi lastnik, prodam. 0608/43-371. 3180

Z 750 LE, letnik 1984, prodam. 78-424. 3183

JUGO 45, letnik 1986, in Golf D, letnik 1990, prodam. 26-668, od sobote dalje. 3184

JUGO KORAL 45, letnik 1988, registriran do 8/94, rdeče barve, prevoženih 48.000 km, prodam. 40-088. 3187

GOLF D, letnik 1988, prodam. V račun vzamem jugo 55. 068/52-508.

IZREDNO UGODNO prodam Z kombi AK, letnik 1986, dobro ohranjen, rdeč, malo prevoženih kilometrov. 24-790. 3201

obvestila

ŽALUZIJE, ROLETE in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. 068/44-662.

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Oklešen Leopold

K Roku 77
Novo mesto
tel.: 068/ 323-193
delovni čas: non stop

- prevozi pokopnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditev pokopnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokopniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- posojanje mitvaškega odra, če kupite tudi material
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 čke ali 3 obroke

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave, stare 4 mesece, opravljena vsa cepjenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemamo in dajemo vse informacije (kliče od 17. do 22. ure) vsak dan: Jože Zupančič, Otovce 12, Črnomelj, 068/52-806, Gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, 0608/67-578, Zdenka Janežič, Slepšek 9, Mokronog, 068/49-567. 2462

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš
kanal

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

vsak dan
od 18.10 do 21.30

NOVICE
ob 19.00 in 21.00

Vabimo vse, ki lahko sprejemajo naš poskusni televizijski program VAŠ KANAL, naj nam to čimprej sporoče z dopisnico, še bolje z razglednico ali s fotografijo svojega kraja, na naslov: Televizija Novo mesto, Glavni trg 24, p. Novo mesto. Izmed vseh, ki se nam boste javili, bomo 30. avgusta v sodelovanju z Zavarovalnico TILIA in glasbeno založbo SRAKA iz Novega mesta izžrebali 15 nagrad:

1. polet z balonom TILIA
 2. do 8. kompaktne plošče založbe SRAKA
 9. do 15. glasbene kasete založbe SRAKA
- Želimo vam dober sprejem!

P&D ima na zalogi po zelo ugodnih cenah avtomobile Alfa Romeo 155 V 6, 155 Q 4 in vse modele 164. Možen je kredit ali leasing. 068/44-662.

POMOČ pri pridobivanju lokacijske dokumentacije in vseh potrebnih dovoljenj v zvezi z gradnjami in legalizacijami nudi pisarna za urejanje dokumentacije Novo mesto - Ljubljanska c. 8 c (pri bivšem Cestnem podjetju), 23-965.

posest

V VELIKEM PODLOGU je naprodaj perspektivna parcela, 2500 m². Informacije dopoldan na 064/242-133.

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

POSREDUJEMO

NEPREMIČNINE

Prodamo:

- hiše v Novem mestu in okolici, Dol. Toplicah, Črnomlju, Sevnici, Trebnjem, Vinici in Ribnici
- stanovanja v Novem mestu, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah in Soteski
- trgovino in picerijo v Novem mestu, poslovne prostore v N. mestu
- gradbene parcele za hiše v Novem mestu, Smolenji vasi, Semiču, Brusnicah in Suhadolcu.
- vikende v okolici Novega mesta, Trebnjega, Črnomlja, Metlike in Sentruperta
- kmetije v Stopičah, Brestanici (Raztez) in več kmetijskih zemljišč ter gozdov v okolici Novega mesta, Črnomlja, Trebnjega in Rake, v Gabrju in Jurni vasi
- zidanice z vinogradi v Beli krajini, v okolici Trebnjega in N. mesta
- zamenjamo dvosobno stanovanje s trosobnim in večjim v N. mestu
- v najem oddamo poslovni prostor na Bregu v N. mestu za mirno dejavnost

tel. 068/ 22-282

(od 8. do 18. ure)

NJIVO, 70 a, v KO Klost, Gradac v Beli krajini, prodamo. 068/56-359.

HIŠO v Dobovi prodam ali zamenjam za hišo ali stanovanje v Zagrebu. 0608/67-470. 3142

NA ČUDOVITI LEGI prodam 2 travnika: pri Velikih Blokah 13.000 m² ter v Kostanjevici na Krki 3.000 m². 061/445-770. 3144

STAR VINOGRAJ, 20 a, in mešan gozd, 96 a, v bližini Šmarjete prodam. Cena po dogovoru. 27-014. 3149

ŽAZIDLJIVO PARCELO v okolici železniške postaje Semič, 964 m², prodam. 51-515. 3154

NJIVO v KO Dolenjske Toplice, prve kategorije, v izmeri 17.50 ha, prodam. 65-285. 3160

ŽAZIDLJIVO PARCELO v Kostanjevici na Krki prodam. Informacije na 061/317-131. 3174

V SEMIŠKI GORI prodam parcelo, primerno za zidnico, velikosti 1000 m², z nekoliko vinogradi in travnikom. Mirko Poljanec, Semič 18 a, Semič. 3202

MLADE MUCE iščejo nov topel dom. 068/28-250.

prodam

V BELI KRAJINI prodamo rabljeno vinogradniško opremo in hladilno skrinjo, 320 l. 061/345-244. 3134

SEDEŽNO GARNITURO ugodno prodam. 28-342. 3135

GOSTINSKI APARAT za kavo, dve ročki, San Marco, tovarniško obnovljen in kavni mlinček z dozirjem San Marco, nov, prodam za 3.500 DEM. 065/62-000, od 8. do 17. ure. 3137

ZELO UGODNO prodam novo motorno koso Stihl FS 220. 068/ 25-909. 3197

MREŽASTE BOKS PALETE, primerne za koruznjake in druge kmečke pridelke, prodajamo. Cena za kom. je 4.000 SIT. 068/45-777. 3138

ČRNE LABRADORJE prodamo. 061/576-679. 3143

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 2 KW, prodam. 068/65-106. 3147

ZX SPECTRUM 128 K in 2 A, z vgrajenim kastnikom, joystickom, pištolo in 150 iger prodam za 350 DEM. 068/23-177. 3150

ZIDAN ŠTEDILNIK in trajno žarečo peč prodam. 21-239. 3151

METRSKA HRASTOVA DRVA prodam. Dragovan, Svržaki 9, Metlika, 58-068. 3157

AVTOPRALNICO, avtomatsko firme Kleindienst, in visokotlačni stroj Wap prodam. 063/856-834. 3159

SEDEŽNO GARNITURO, trosed-ležišče, dvosed, kot in fotelj prodam za 50.000 SIT. 27-804. 3175

KORUZO za silažo prodam. Jože Hobič, Nemška Loka 1, Stari trg ob Kolpi, 061/803-663. 3179

BARVNI TV, ekran 63 cm, prodam. 23-136. 3181

TELICO, staro 14 mesecev, prodam. Gril, Vel. Rigelj, Dolenjske Toplice, 65-025. 3182

RAČUNALNIK PC 386 - 40 DX, opremljen s programi, v garanciji, prodam. 42-413. 3185

BREJO KRAVO in telico prodam. Hren, Jablan 21, Mirna peč. 3190

500 L belega vina prodam. Cena po dogovoru. 52-903. 3191

ZA 2.500 DEM prodam obrt, primeren za začelnike. Lahko na obroke. 061/728-015. 3192

KOMBINIRAN MIZARSKI STROJ, krožno žago in rezkar ter štiristranski skobeljni stroj prodam. 44-871. 3193

VEČ METROV bukovih drv prodam. Količ, Vel. Podljuben 2, 68323 Uršna sela. 3195

DVE BREJI KOBILI, stari 6 in 4 leta, prodam. Potov Vrh 2, 26-494. 3204

razno

GROB na Šmihelskem pokopališču oddam. 061/198-385, zvečer. 3136

V NOvem MESTU oddamo prilični prostor z lastnim vhodom, primeren za mirno poslovno dejavnost. Ogled možen vsak delavnik popoldan. Naslov v oglašnem oddelku. 3141

INŠTRUIRAM ANGLEŠKI JEZIK za osnovne in srednje šole. 068/87-033. 3170

OPREMLJEN trg. lokal v centru Novega mesta oddam. 23-129. 3186

službo dobi

GOSTILNA PRI LOVCU zaposli dekletke za strežbo. 41-089. 3083

Redno zaposlimo štiri komercialiste za območje Štajerske, Dolenjske, Gorenjske in Notranjske. Inf. BUTLER, p.o., tel. 068/ 22-815.

Iščemo trgovskega potnika za prodajo kozmetike in kozmetične galanterije za področje: Novo mesto, Trebnje, Krško, Brežice, Ribnica, Kočevje in Črnomelj. Pisne ponudbe pošljite na naslov: D&D MARKET, d.o.o. Pristaniška ul. 1, 66000 Koper.

kmetijski stroji

STAREJŠI RABLJEN TRAKTOR, do 50 KM, kupim. 061/738-619. 3155

TRAKTOR ZETOR 5211, star 3 leta, prodam. 068/48-594. 3198

TRAKTOR IMT 35 s kabino, dobro ohranjen, prodam. 0608/82-481.

UGODNO prodam traktor »NORMAG«, 1,6 KM letnik 1952, s koso in jermenico in TOMOS avtomatik, letnik 87. Dular Jože, Srebrnice 5, Novo mesto.

TRAKTORJI, RABLJENI: v prodaji UNIVERZAL 45 DT brez kabine, 45 U s kabino, TV 732, TV 730, TV 418, FIAT 504, EHER 34 KM, FEND 24 KM, URSUS 35 KM, LINDNER 35 KM z dvojnimi pogonom, ZETOR 50-11, ZETOR 72-45 s prednjo desko, kosilnica rotacijska 165, freze 95 in 120 cm za stari tip traktorjev TV ter plugi enobrazdni, obračalniki in dvobrazdni.

AKCIJSKA PRODAJA NOVIH traktorjev ZETOR 52-11, 69-11, 77-11 in 77-45 v omejeni količini s 5%-nim POPUSTOM ter ZETOR 52-45, 62-45 s 3%-nim POPUSTOM. S POPUSTOM tudi NOVI UNIVERZALI vseh tipov ter DEUTZ, LINDNER, URSUS, SAME. Popusti veljajo v času SEJMA V KRANJU in GORNJI RADGONI. Prepričajte se o konkurenčnosti naših cen. Oglasite se na sejmu ali pa v naši prodajalni na GORENJEŠAVSKI 17 v Kranju (pri SEJMU), ki je v času sejma odprta vsak dan od 7. do 19. ure, tudi v soboto in nedeljo. Se priporoča AGROAVTO Kranj, tel. 064/ 221-192.

kupim

UČBENIKE za drugi letnik srednje ekonomske šole kupim. 40-715. 3167

SUH LIPOV oziroma orehov hlo, daljši od 2 m in nad 50 cm debeline kupim. Stane Novak, Trebnje, 44-619.

STARO TRAKTORSKO PRIKOLICO za obnovitev in agregat za varjenje kupim. 0608/43-046. 3200

KUPIM KOZOLEC »TOPLAR« 068/28-250.

motorna vozila

JUGO 45 A, letnik 1987, prodam. 0608/33-339. 3146

LADO 1200S, dobro ohranjeno, in WARTBURG, letnik 1990, prodam. 24-878 ali 21-609 vsak delavnik popoldne.

UNO 45 S, letnik 87, prodam ali zamenjam za R 4 l. 89—90. 068/23-585.

HYUNDAI PONI GLS, letnik 1990, prodam. 0608/32-144. 3153

POZOR! Najcenejši FORDI - vsi modeli. Pokličite in se prepričajte! 0601/20-882. 3156

JUGO 55, letnik 1990, prodam. Ogled možen v petek, od 16. ure dalje. 65-633. 3158

OPEL REKORD COUPE 1.7, letnik 1967, motor 1984, neregistriran, brezhiben, prodam za 60.000 SIT. Marko Zupančič, Kurirska pot 15, Novo mesto.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge) in Pavel Perc.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 85 tolarjev; naročnina za 3. trimesečje 1.100 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.000 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.550 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.100 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.750 tolarjev. Mali oglas do deset besed 950 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 95 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo 068/ 323-606; 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefaks 322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

KRAŠCOMMERCE, podjetje za trgovino, d.o.o., Ljubljana
uvoz, izvoz in zastopanje tujih oseb
Ljubljana, Slovenčeva 24

Sredi Novega mesta odpiramo specializirano prodajalno "BOMBONIERO", zato vabimo k sodelovanju:

1 POSLOVODJA PRODAJALNE

Razpisni pogoji:

- strokovna izobrazba V. stopnje trgovske smeri
- 5 let delovnih izkušenj in

3 PRODAJALCE za prodajo živilskih proizvodov

Razpisni pogoji:

- strokovna izobrazba IV. stopnje trgovske smeri
- 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni na naslov:

KRAŠCOMMERCE, d.o.o.
61000 LJUBLJANA
Slovenčeva 24

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 10 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

MELE

ROLETARSTVO • IZDELOVANJE ŽALUZIJ
KOVINSKI PREDMETI

68000 NOVO MESTO • Žabja vas 47 • telefon: 068/ 23-673

Se priporočamo!

FIAT GRIL

SERVIS in PRODAJA VOZIL
Slavko Gril, Dol. Kamence 46 B
NOVO MESTO, tel: 068 28 714

Na zalogi:

FIAT UNO vsi modeli
FIAT TIPO 1,4 — 1,6

Pri nakupu vam nudimo 1-letno brezplačno servisiranje in opremo. Ugodni kreditni pogoji! Se priporočamo!

Podjetje VELEMA d.o.o.

KLUB

vas vabi k ugodnemu nakupu v svojo trgovino z otroško in ostalo konfekcijo

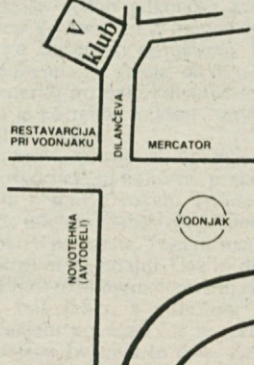
»V klub« na Dilančevi 7.

Sezonsko znižanje - popust do 50%

- "T" majice 163,00 SIT
- fantovske kopalke 750,00 SIT
- dekleške kopalke 1.220,00 SIT
- otroški kompleti 1.110,00 SIT
- ženski kopalni plašči 1.190,00 SIT

in še drugi artikli po zelo ugodnih cenah! Po ugodnih cenah dobite pri nas tudi šolske copate, telovadne hlače iz lycra in druga oblačila za šolarje!

Vijudno vabljeni!

ZAVAROVALNA AGENCIJA išče zastopnike za območja Posavja, lahko začetniki. Plačilo po učinku. ☎ (0608)32-349, popoldan. 3152
DEKLETA za delo za šankom redno ali honorarno zaposlimo. OD 300 SIT/ura. ☎ (0609)613-167. 3172

stanovanja

TRISOBN etažno opremljeno stanovanje v samostojni hiši z ločenim vodom, z garažo, kletjo in vrtom, v Krškem prodam. ☎ (068)23-901. 3004
STANOVANJE v Trebnjem, 70 m², s telefonom in parkirnim prostorom, v pritličju stanovanjske hiše, oddam za pisarniške prostore ali tišjo obrt. ☎ (064)325-861, od 16. ure dalje. 3145
DVOSOBNO STANOVANJE, 55 m², prodamo ali oddamo. Šifra: »DRSKA - BROD«. 3161
HIŠO Z VRTOM ali etažo v Novem mestu najame petčlanska družina za nedoločen čas. Možna pomoč starejši osebi. Šifra: »DRSKA - ŠMIHEL«. 3162
DVEINPOLSOBN STANOVANJE v Novem mestu zamenjam za manjše ali prodam. ☎ 28-582 ali 25-339.

TRGOVSKI POTNIK išče stanovanje pri resni gospe. Šifra: »TRGOVSKI POTNIK«. 3177

ženitne ponudbe

BELOKRANJKE! Ljubljancem srednjih let, visok, razvezan, ne po svoji krivdi, želi spoznati pošteno žensko za skupno življenje. En otrok ne moti. Šifra: »LEPA JESEN«. 3139

Avto šola

Vabi k pospešenemu tečaju CPP v ponedeljek, 23. 8., ob 18. uri nad kmetijsko zadružno v Sentjerneju. Prijave po tel (068) 76-222 ali na samem tečaju.

preklici

MAJDA CIMERMANČIČ z Vrhov, preklicujem žaljive in neresnične besede o Janezu in Marjani Kobe z Vrhov 9 in ju bom v bodoče pustila pri miru. Zahvaljujem se jima za odstop od tožbe. 3164

• Življenje je pa vendarle najvišji cilj življenja. (Grillparzer)

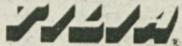
• Naši ljudje imajo marke že v genih. (Menjalničar Jukič)

• Najtišja ljubezen je ljubezen do dobrega. (Eschenbach)

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto, d.d., Ločna 48, 68000 Novo mesto

v sodelovanju z zavarovalnico

objavlja javno licitacijo poškodovanih vozil:

1. VOLVO 460 GLE
Letnik 92, 34000 km
830.000,00 SIT izklicna cena
2. SAFRANE RXE V6
Letnik 92, 12600 km
2.520.000,00 SIT izklicna cena
3. PEUGEOT 405 i Lux
Letnik 92, 22665 km
460.000,00 SIT izklicna cena
4. ŠKODA PICK UP
Letnik 93, 302 km
390.000,00 SIT izklicna cena
5. OPEL VECTRA 18 i
Letnik 91, 93500 km
750.000,00 SIT izklicna cena

Licitacija bo v soboto, 21. avgusta, ob 9. uri v prostorih PIONIR AVTOHIŠE.
Ogled vozil je možen eno uro pred pričetkom licitacije.

SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA NOVO MESTO, Ulica talcev 3a

razpisuje delovno mesto

— učitelja računalništva in informatike

Kandidati naj pošljejo prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:
Srednja ekonomska šola Novo mesto, Ulica talcev 3a

ZAHVALA

V 58. letu nas je zapustila draga hčerka

MILENA OBERMAN

iz Metlike

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala pevcem, gospe Pepci Kočevar in gospe Alenki Mežnaršič za njen doživetni govor ter g. župniku za lepo opravljen obred. Hvala tudi osebju metliškega Zdravstvenega doma za lajšanje bolečin med težko boleznijo.

Žalujoci: mama, oče in brat Tonček iz Avstralije z družino

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila naša draga mama, tašča, stara mama in prababica

MARIJA GORENC

iz Šentjanža

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli besede tolažbe, darovali cvetje, sveče ter sv. maše. Hvala g. župniku in g. Slapšaku za poslovlne besede in vsem, ki ste pokojnico spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Trud, trpljenje in ljubezen do otrok bilo je tvoje življenje.

V 64. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

ANTON TURK

s Tolstega Vrha 5

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, podarili toliko lepega cvetja ter pokojnega v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo podjetjem Intelservis, Revoz - adjustaža, TPV iz Novega mesta, Leso Črnomelj, avtoprevozniku Pavliču iz Dolenje Stare vasi in Varnosti Ljubljana, osebju bolnice Novo mesto - interni oddelk, govorniku za ganljive besede ter vaščanom, posebno družinam Hribar, Medle, Okršlar in Albini Masnik za nesebično pomoč ter g. kaplanu za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 55. letu starosti je nenadoma in mnogo prezgodaj zapustil

TONE SIMONČIČ

iz Dolenjega Boštanj

Za darovano cvetje, maše in sveče ter pomoč v težkih trenutkih se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, Galskemu društvu Boštanj in ostalim glasilskim organizacijam, kolektivu Nuklearne elektrarne Krško, Krajevni skupnosti Boštanj in vaščanom Okiča, pevcem in duhovnikom za lepo opravljen obred, govornikom za tople besede in vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, se ga spominjate in obiskujete njegov grob.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 55. letu nas je zapustil naš dragi

IVAN HOČEVAR

iz Breze 7 pri Trebnjem

Iskrena hvala sosedom za pomoč, vsem za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje, upokojenskemu pevskemu društvu in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: domači

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, dedek in brat

ALBIN JANEŽIČ

z Dol. Gradišča 7, Dolenjske Toplice

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam stali ob strani, izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in sv. maše ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju, GD Dolenjske Toplice, obema govornikom, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 56. letu nas je po težki bolezni mnogo prezgodaj zapustil

JOŽE KRŠTINC

iz Bereče vasi

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam izrekli sožalje in nam pomagali, stali ob strani v težkih in bolečih trenutkih, darovali vence in cvetje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo osebju Onkološkega inštituta Ljubljana in Splošne bolnice Novo mesto, kolektivom Pionirja Metlika, Studia D, Uprave za javne prihodke, Gale, VVz Škofja Loka, Lovski družini Suhor, Društvu upokojencev Suhor, Lovskemu pevskemu zboru, govornikom Jožetu Sukljetu, Antonu Župančiču in Ivanu Klemenčiču ter vaščanom Bereče vasi. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi!

Žalujoci: vsi njegovi

V SPOMIN

Boleč je spomin na 17. avgust, ko mineva leto dni, odkar so žalostno zapeli bližnji zvonovi v slovo našemu dobremu možu, očiju, bratu in stricu

PAVLETU GORENCU

z Vinice pri Šmarjeti

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov mnogo prerani grob.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustil dragi ata, stari ata, brat in stric

MAKS UHAN

s Puščave pri Mokronogu

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, sodelavcem in sodelavkam ter sindikatu Dane Mirna, SVTK Ljubljana - Novo mesto, SKB Ljubljana za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, vence, sveče in sv. maše ter vsem, ki ste se od pokojnega poslovili in ga spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi dr. Berginc - Dolenškovi in patronažnim sestram za obiske na domu, g. Ravnikarju za besede slovesa, g. kaplanu za opravljen obred ter cerkvenim pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Kako pozabim naj gomilo, ki plemenito srce v njej trohni, ki tako zvesto nas je ljubilo prav do konca svojih dni.

V 65. letu starosti je tiho odšel od nas naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JANEZ MURN

st. Vel. Orehek 18

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, počastili njegov spomin s cvetjem, svečami ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala g. župniku za opravljen obred in vsem kolektivom za podarjene vence. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

portret tega tedna

Klara Tomljanovič

Mlada novomeška kitaristka Klara Tomljanovič je gotovo ena redkih novomeških glasbenikov, ki so jih že obsijale odrske luči v Grčiji, Italiji, Španiji, Avstriji, na Hrvaškem in seveda v Nemčiji, kjer že tri leta študira. Z javnimi nastopi je pričela pred dvema letoma, največ v komorni zasedbi s flautistko Matejo Haller, tudi Slovenko, ki že deset let živi v Nemčiji in je tam bolj poznana kot pa v domovini.

"Toliko javnih nastopov, kolikor sem jih imela v Novem mestu, ko sem še kot deklica igrala na vseh mogočih prireditvah in proslavah, pa ne vem, če bom še kdaj imela," pravi v šali Klara Tomljanovič, ki je sedaj na počitnicah v Novem mestu, kjer je z devetimi leti pričela ubirati strune na kitari. Instrument je bil v družini tako rekoč doma, saj sta nanj ljubiteljsko igrala oče in brat, mala Klara pa si je pravzaprav takrat želela učiti se klavirja, a so jo pregovorili. Zdaj ji ni žal.

Prvo ljubezen do šestih kitariskih strunah sta ji v Novem mestu vtila glasbena pedagoga Drago Šproc in Dušan Pavlenič. Študij je potem nadaljevala na srednji glasbeni šoli in na akademiji v Ljubljani, a Klara je hotela več. Po diplomu se je odpravila v tujino. Pri profesorici Sonji Prunbauer v nemškem Freiburgu je uspešno opravila sprejemne izpite in pričela študij na eni redkih državnih glasbenih šol v Nemčiji. Naša študentka ji za preživljanje v tujini seveda ni zadoščala in Klara se je morala kmalu posvetiti tudi pedagoškemu delu in nastopom.

"Vsako leto vsaj enkrat ali

dvakrat nastopim tudi pred domačo publiko v Novem mestu in to je zame največji izziv. Zavedam se, da domači pozorno spremljajo moj glasbeni razvoj in da strogo ocenjujejo moj napredek," pravi Klara, "zato imam pred domačim občinstvom še največ treme." Klara se je ob začetku študija sporazumevala po angleško, a se je morala hitro naučiti jezika gostiteljev. Zdaj mlade glasbenike že poučuje po nemško, v tem jeziku pa piše tudi diplomsko nalogo. Če bo mogoče, bo opravljala tudi magisterij.

"Zavedam se trdega dela, ki ga zahteva poklic glasbenika, zato otrok in študentov v šoli ne nagovarjam k temu. To je stvar individualne odločitve, predvsem pa nagnjenosti in nadarjenosti. Osebnostno razvijam pedagoško in solistično smer. V prvi poskušam učencem olajšati razumevanje in sprejemanje glasbe, v drugi pa sta mi od treh možnih poti, od katerih vodi prva na mednarodna tekmovanja, druga na koncertni trg in tretja na snemanje kaset in plošč, še najbolj všeč zadnji dve. Tako sem imela kot solistka in v komorni zasedbi že kar precej koncertov, posnetih je nekaj radijskih oddaj, skupaj s flautistko pa zbirava denar za snemanje prve CD plošče," pripoveduje Klara.

"Prej sem občudovala predvsem špansko in južnoameriško, pozornostno in impresivno glasbo, v Freiburgu, ki je središče festivalov sodobne glasbe, pa sem se seznanila tudi s skladbami mlajših komponistov. Kitaristi so ponavadi ozko usmerjeni, tega pa jaz nočem, zato se veliko učim pri vokalnih zasedbah in solistih, predvsem flavtah, violinah in drugih. Vse bolj pa spoznavam tudi poklic glasbenika, ki je nenehna in trda vadba. A kot človek in umetnik glasbenik z vsako novo skladbo tudi raste in se obnavlja, vadba postaja bolj jasna, preglednejša in lažja. Kljub temu si na odru vedno sam s svojim instrumentom, to pa zahteva veliko poguma, samozaupanja in tudi samotolažbe. Vsa ta spoznanja skušam povezati in preliti v pedagoško. Mislim, da morata nastopanje in pedagoška dejavnost nujno potekati vzporedno," pravi Klara Tomljanovič, ki jo bomo v eni in drugi vlogi zagotovo še srečali.

T. JAKŠE

KONCERT VLADA KRESLINA

SEVNICA - V sklopu sevnjskih grajskih poletnih prireditev priredi Zveza kulturnih organizacij Sevnica v petek, 20. avgusta, ob 19. uri koncert Vlada Kreslina. Vstopnice bodo na prodaj uro pred koncertom na grajskem dvorišču.

DALMATINSKI VEČERI NA OTOČCU

OTOČEC - Vsi, ki imajo radi dalmatinsko kuhinjo, bodo gotovo obiskali Motelsko restavracijo na Otočcu, kjer bo od četrta, 19. avgusta, do nedelje, 22. avgusta, gostovala Dalmatinska konoba iz Zadra. Lepo vabljeni!

V SOBOTO TOPLIŠKA NOČ

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Na terasi gostišča Prinovec bo v soboto, 21. avgusta, od 19. ure naprej zabavna prireditev z imenom Topliška noč. Goste bo zabaval ansambel Fantje z vseh vetrov, čakajo pa jih tudi nagrade. Program bo povezoval humorist Marjan Roblek-Matevž.

CLUB LUKNA

v petek, 20. avgusta

HOLIDAY

Technohouse music

discoleka
kosov hram
Gornje Mrholje

petek, 20. 8.

PLAVA TRAVA
ZABORAVA

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Priluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

T. JAKŠE

Etnološki spomenik v zubljih

Več kot polovico Štravsove domačije v Prilozju v metliški občini, sicer zaščitene kot kulturni spomenik, je v soboto uničil požar - "To je nacionalni škandal"

PRILOZJE - V soboto dopoldne je močan ogenj pustošil na Štravsovi domačiji v Prilozju v metliški občini. Tragedija je toliko večja, ker je poleg materialne nastala tudi neizmerna nacionalna škoda, saj je metliška občinska skupščina kmetijo pred petimi leti z odlokom razglasila za etnološki spomenik.

Za zaščito so se odločili zato, ker je šlo za domačijo v ravnskem svetu

Bele krajine z ohranjenimi značilno lego v prostoru. Toliko pomebnosti je bila kmetija tudi zato, ker ni šlo zgolj za pritično leseno, s slamo krito stanovanjsko hišo, ampak tudi za ostala gospodarska poslopja, torej skedenj, hlev in svinjak. Sklop vsega tega je predstavljal enkratni primer v Beli krajini še ohranjene arhitekture. Štravsova kmetija je bila izredno pomembna za proučevanje in po-

znavanje belokranjske ljudske arhitekture. Prav zato jo je občina zavarovala, da bi ostala še naprej neokrnjena.

Po besedah direktorja novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, dipl. arheologa Danila Breščaka, je z v požaru uničenim etnološkim spomenikom nastala velika škoda za kulturno dediščino Bele krajine. Gre pa tudi za znatno materialno škodo, saj je zavod v programu obnove kulturnih spomenikov Slovenije pred leti prijavil prav to kmetijo. Tako je bilo v domačijo vloženega precej družbenega denarja, koliko, pa so prvi delovni dan po požaru na zavodu še izračunavali. "Upali smo, da bodo pogovori na metliškem izvršnem svetu skupaj s sedanjim lastnikom Antonom Segino in Belokranjskim muzejem pripomogli k obogatitvi vedno večje tu-

OSTANEK ETNOLOŠKEGA SPOMENIKA

Brada iz tisočernih čebel

Bo Franc Marolt, uspešni mentor mladih čebelarjev, prišel v Guinnessovo knjigo rekordov?

SEVNICA - "Zame je to hecl!" Dobesedno tako pravi 22-letni Franc Marolt o svojem, za običajne smrtnike nenavadnem in pogumnem početju. Da je nastala njegova približno meter dolga brada, sestavljena iz 25.000 do 30.000 čebel (na posnetku), je moral golobradi Franci dobri dve uri tiščati svojo glavo v več posod, potem ko je vanje ometel čebele iz satov. Marolt, po poklicu elektrotehnik, trenutno brez zaposlitve, je čebelar že kakšnih 10 let. Je čebelarški preglednik. Ima 25 čebeljih družin v

naši kmetiji na Redni nad Boštanjem, me moja prakca ni pustila na cedilo. Samosprožilec deluje le okrog 10 sekund, kar ni veliko, saj se je potrebno mirno namestiti, take brade pač ne smeš stresiti, da čebele ne postanejo preveč vznemirjene in napadalne. Za nekatere je lahko še en samcat čebelji pik smrtno nevaren. Seveda me je tudi tokrat pičilo kar nekaj čebel, ker kakšno čebelo ne hote zgneteš. Toda z vsakim pikom postajam bolj odporen. Če bi bilo teh pikov že preveč, morda tam okrog 50, bi bilo pa že nevarno, ker bi začel otekati. Pri tokratnem poskusu so bili pikci sicer še vsaj enkrat tako boleči kot običajno, ker je bila kostanjeva paša. Ko bom skušal priti v Guinnessovo knjigo rekordov (zdaj ima rekord na sebi, vendar ne na goli koži, okrog 100.000 čebel), bom že gledal, da se ne bom lotil poskusa, ko bo kostanjeva paša. Bo kar držalo, da so čebelji pikci zdravi in zoper revmo, saj je ne pozna nobeden čebelar," se sahlija Franci.

P. PERC

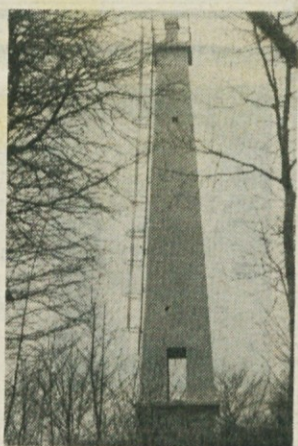
Franc Marolt, mladenič s čebeljo brado

Boštanju in Radečah. Nadvse uspešno razdaja svoje znanje in ljubezen do marljivih čebelic prenaša na mlajše rodove v čebelarstvih krožkih na osnovnih šolah v Boštanju, Radečah in Sevnici. Z Boštanjčani je postal med mladimi čebelarji celo državni prvak.

"Enkrat sem že poskusil narediti podoben avtoposnetek s čebeljo brado, žal se mi ni najbolj posrečil. Tokrat, bilo je to konec julija pri

Kaj je na sliki?

3.000 TOLARJEV ZA PRAVILNEN ODGOVOR - Obzidje kapucinskega samostana s knjižnico v Krškem v nagradni igri prejšnjega tedna za naše bralce ni bil pretrd oreh. Vsi odgovori, ki so prispeli v naše uredništvo do ponedeljka, 16. avgusta, so bili pravilni. Po zaslugi žreba bo šla tokrat denarna nagrada v Brežice, in sicer Miri Kotnik, Ul. Elizabete Zorko 4, p. Brežice. Ugibajte še naprej, morda bo v ponedeljek, 23. avgusta, ko bomo spet žrebali, sreča doletela prav vas. Izpolnjene kupone z odgovori pošljite na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto.

Kaj je na sliki?
Moj naslov:
Kupone pošljite na dopisnici na naslov:
Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

Alenka ogoljufana za točko

Kuhinja tudi pri izboru miss Koversade 93

KOVERSADA - V največjem naturističnem naselju v Evropi, v

VRHUNEC DNEVA KOVERSADE - "Miss Koversade 93" je po mnenju mednarodne žirije, v kateri so bili moški iz petih držav, in po odobravanju večine izmed okrog 3000 gostov sodeč, zaslužno postala Švicarka Samantha iz Lugana (na sliki). Drugo mesto je osvojila Nemka Anke, tretje pa Hrvatica Marija, čeprav je po seštevku treh krogov ocenjevanj za točko zaostajala za uradno četrtouvrščeno Slovenko Alenko iz Slovenskih Konjic. Da je bila vmes kuhinja, kaže tudi slaba vest organizatorja, ki je Alenki prisodil samo 5 dni brezplačnega oddiha v Koversadi, medtem ko sta ga Nemka in Hrvatica dobili po 10, Švicarka pa 14 dni. (Foto: P. P.)

Koversadi, kjer se (na)turisti lahko v lepem sredozemskem okolju oljk, borovih gozdičev in v neposredni bližini jadranske obale odločijo bodisi za udobne vile bungalove s polpenzionom ali polnim penzionom, za apartmaje z lastno kuhinjo, naturistični nomadi pa za velik, dobro opremljen kamp, so bili Slovenci v začetku avgusta med 6000 gosti med najštevilnejšimi. Direktor Koversade Valter Velenik, ki zaposluje okrog 250 delavcev, se je 8. avgusta, ko so ob Dnevu Koversade pripravili vrsto zabavnih prireditev za svoje goste, med drugim pa so delavci HP Anita iz Vrsarja spekli tudi 240 kg težkega vola na žaru, pohvalili, da so za beležili že več kot 240.000 nočitev. Prednjačijo Italijani, Avstrijci, Slovenci in Nemci, dosti je Nizozemcev in Belgijcev, Čehov in Madžarov pa bolj za vzorec.

P. PERC

Halo, tukaj je bralec Dolenjskega lista!

O mostovih v Črnomlju, na Krasincu, v Brežicah in na Potoku - Zakaj taki kuclji v Dolenjskih Toplicah? - Ekologi, ki onesnažujejo - Lovec zvabil in ustrelil psa

Pešci, ki hodijo po obnovljenem črnomljskem "tromostovju", so brez težav opazovali avgustovske zvezdne utrinke, tako temno je tam. Pa bi menda raje videli, da bi že postavljene svetilke na mostovih zažarele, tako vsaj meni bralec K. L. iz Črnomlja, ki je natrosil še več kritičnih vprašanj. Prvo je namenjeno novemu izvršnemu svetu: "Imena ljudi smo že prebrali v časopisih, kaj pa njihovi programi?" se sprašuje K. L., ki je hkrati tudi zelo kritičen do beguncev v sosesčini. Medtem ko njihovi rojaki stradajo, se oni zmrdujejo nad podarjenimi jaboli in dujejo le najlepše. Omenil je še most čez Kolpo na Krasincu, katerega nosilci so tako slabo očističeni vejevja, kot že dolgo ne.

Marijo Zupancič iz Brežic skrbi, ker stara brežiška mostova spet usposablajo za avtobusni promet. Tako lepo je bilo sedaj, ko je tam promenade za matere z otroki in starejše ljudi. "Tako bi moralo tudi ostati!" meni Marija. Za most pa se zanima tudi France iz Novega mesta, in sicer za tistega pri vasi Potok na cesti proti Dolenjskim Toplicam. Skrajno malomarno se mu zdi, da se tisti, ki bi moral vprašabje ozkega grla tam strokovno in trajno rešiti, skriva za prometnimi znaki, ki prepovedujejo promet s tovornjaki in napiski, ki določajo, da morajo potniki avtobusov prestopati, čeprav tega nihče ne upošteva.

Breda Fink in še ene bralec iz Dolenjskih Toplic se sprašujeta, kdo

je bil tako nespameten, da je na cesti pred Toplicami napravil tako visoke kuclje ("ležeče policaje"), ki pomenijo za nizke avtomobile tudi resno nevarnost. "Mar ni dovolj lukenj po naših cestah, kjer bi se dalo asfalt pametneje uporabiti?" je bilo eno od mnenj. Velike bele penaste kepe, ki občasno plavajo po Krki od Ločne navzdol in jih je videti vse do Kronovega in še nižje, pa skrbijo Mojco iz Novega mesta. Meni, da če že niso ekološko nevarne, vsaj dajejo tak videz, odgovorni pa bi morali pomisliti tudi na estetsko uničevanje naše lepote Krke. Z estetičnim videzem in ekološkimi pojmovanjem pa nista v skladu niti zanemarjena trim steza na Otočcu, kjer deluje le še nekaj naprav, niti zadnja stran Garni hotela in tako reklamiranega Kazina. Tam je pravo smetišče.

Ekološko navdahnjen je tudi klic Ivana Hrovata iz Irče vasi. Moti ga rjojenje, ki ga s svojim vozilom povzroča nek motorist. Ta navija plin, da se sliši že tam od Vavte vasi, in potem kot puščica s 150 do 200 km na uro leti do mesta. Ga ne bi mogli policisti malo spametovati? Ivan meni tudi, da kontejner s smetmi v njem in okoli njega ne sodi k avtobusni postaji, kjer vozi mimo največ vozil. Ko smo že pri ekologiji, o njej Martin Marn iz Dolenje vasi meni, da ni vse zeleno, kar se za zeleno proglašča. Člani ekološkega tabora, ki so poletni čistili brežine Krke in obsekavali drevesa, so zvelikli vejevje kar na njegov travnik in ga meni nič tebi

nič tam pustili. Za več kamionov te nesnage leži tam, kjer je Martin pognojil travnik in se nadejal kositi.

Bralka iz Novega mesta sprašuje, kje si bodo zdaj Novomeščani ogledali osmrtnice, ko so komunalci odstranili vitrini pri Metropolu in pod Glavnim trgom pri kandijskem mostu, bralec iz Bršljina, ki se čuti prizadetega ob klicu bralca iz Cegelnice v prejšnji številki, pa razlaga, da je res invalidsko upokojen, kar pa ne pomeni, da bi moral doma ležati. Organiziral si je pogodbeno delo, pri katerem mu res, kot je dejal klicatelj, pomaga družina, ki je delavna in rada prikoči na pomoč, da mu olajša delo, ni pa res, da bi si z zaslužkom od tega dela kupil novega golfka, saj že dolgo vozi staro. O upokojenosti pa ima svoje mnenje tudi bralka iz Skočjana. Po njenem naj bi ostali doma in pustili k delu tiste, ki so brezposelni.

Čisto drugačne probleme pa ima bralka iz Veliškega Trna pri Krškem ali pa jih ima morda lovec, ki je prejšnji teden zvečer žvižgal njihovega psa čuvaju, da se je zmuznil z dvorišča k njemu na prosto, kjer ga je obstrlel s šibrami, potem pa pustil ranjenega ležati. Res pogumno dejanje! "Kaj naj zdaj naredimo z umirajočim psom? Vsi smo ga imeli tako radi," je šlo na jok bralki, ki je še povedala, da ta lovec tokrat ni prvič poskušal z žvižganjem zvabiti psa od hiše. Ali se ne bi morala s takšno etiketo ukvarjati tudi lovska družina, katere član je "junaški" lovec? T. J.